

Järvamaa Kutsehariduskeskus

PUHASTUSTEENINDUS

Kutsekeskharidusõpe

Paide 2009

Õppeasutus: JÄRVAMAA KUTSEHARIDUSKESKUS
Õppeasutuse kood: 70008546

ÕPPEKAVA REGISTREERIMISLEHT

Õppekavariühm KODUTEENINDUS

ISCED 97 liigituse järgi

Õppekava PUHASTUSTEENINDUS

nimetus eesti keeles

Cleaning Services

nimetus inglise keeles

Õppekeel eesti keel

Kutseõppe liik		<i>kutseõpe põhikoolis ja gümnaasiumis</i>
		<i>põhihariduse nõudeta kutseõpe</i>
		<i>kutseõpe põhihariduse baasil</i>
	x	<i>kutsekeskharidusõpe</i>
		<i>kutseõpe keskhariduse baasil</i>
Maht õppenädalates (õn)	120	
Õppekava koostamise alus Õppekava koostamise aluseks on koduteeninduse erialade riiklik õppekava puhastusteenindus (Haridus- ja teadusministri 29. detsember 2008. a määrus nr 75).		
Õppekava eesmärgid ja ülesanded Kooli õppekavaga kehtestatud kutseõppe eesmärk on võimaldada õppijal omandada teadmised, oskused ja hoiakud töötamiseks koduteeninduse valdkonnas ning luua eeldused õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks. Kooli õppekavaga kehtestatud kutseõppe ülesanne on ette valmistada selline töötaja, kes: 1) väärtustab oma kutseala ning arendab kutseoskusi; 2) oskab planeerida, teostada, hinnata ja arendada oma tööd; 3) oskab iseseisvalt rakendada kutse- ja erialaseid teadmisi ning oskusi erinevates töösituatsioonides; 4) on orienteeritud kvaliteetsete õpi- ja töötulemuste saavutamisele; 5) vastutab enda ja kaastöötajate turvalisuse eest, tuleb toime ohuolukordades; 6) töötab tervist ja keskkonda säästvalt; 7) oskab teha eetilisi ja seadusekohaseid valikuid ning on vastutusvõimeline; 8) oskab suhelda, analüüsida ja hankida infot/teavet, on valmis meeskonnatööks.		
Nõuded õpingute alustamiseks Põhiharidus		

Õppekava struktuur

1. Üld- ja põhiõpingute moodulid (sh praktika)

nimetused ja mahud

Kokku 36 õppenädalat.: Töökeskkonnaohutus-2õn, Tööseadusandlus-1õn, Arvutiõpetus ja asjaajamine-3õn, Erialane võõrkeel-2õn

Majandus ja ettevõtlus-3õn, Suhtlemine ja klienditeenindus-3õn, Toitlustamine-13õn, Puhastamine ja koristamine-5õn, Kodukultuur-3õn, tekstiilide hooldus-1õn

Praktika -25 õppenädalat

Lõpueksam ja selle ettevalmistamine -1 õppenädal.

2. Valikõpingute moodulid

nimetused ja mahud

Kokku 31 õppenädalat, millest õpilane valib 18 õppenädalat.

Spetsialiseerumissuunad on:

- 1) Toitlustusteenindus-10õn,
- 2) Majapidamistööd -5õn (Remonditööd, Kinnistu hooldamine, Eripuhastustööd),
- 3) Teeninduskorraldus -6õn (Organisatsioonikäitumine ja – juhtimine, Projektijuhtimise alused, Koristustööde mõõdistamine, Soome keel, Karjääriõpe),
- 4) Koduteenindus -10õn (Laste ja eakate pereliikmete hooldus, Kondiitritoodete valmistamine, rahvusköögid, Etikett ja teenindamine).

3. Üldharidusained

nimetused ja mahud

Kokku 40 õppenädalat: : Eesti keel-4õn, kirjandus-3õn, võõrkeel (inglise, saksa, vene) -8õn, matemaatika-5õn, füüsika-3õn, keemia-2õn, bioloogia-3õn, ajalugu-3õn, inimeseõpetus-2õn, ühiskonnaõpetus-1õn, muusika-1õn, kunst-1õn, geograafia-1õn, kehaline kasvatus-3õn

Nõuded õpingute lõpetamiseks

Õpingud loetakse lõpetatuks, kui on saavutatud kooli õppekavas esitatud õpitulemused ning sooritatud positiivsele tulemusele eriala lõpueksam

Lõpetamisel väljastatavad dokumendid

- 1) Kooli lõputunnistus kutsekeskharidusõppe läbimise kohta ja hinnete leht.

Õppekava vastab sisuliselt ja vormistuslikult esitatud nõuetele200....a.

.....

/ees- ja perenimi, allkiri/

Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse kutsehariduse osakonna peaspetsialist

Õppeasutus Järvamaa Kutsehariduskeskus
Õppeasutuse kood 70008546

Aadress Paide Tallinna 46 72720
Telefon/Faks
e-post kool@jkhk.ee

Õppekavarühm KODUTEENINDUS
ISCED 97 liigituse järgi

Õppekava **PUHASTUSTEENINDUS**
nimetus eesti keeles
Cleaning Services

nimetus inglise keeles

Kutseõppe liik Kutsekeskharidusõpe

Õppekava maht õppenädalates **120**

Õppekeel eesti keel

Kinnitan **Rein Oselin**
kooli direktori nimi, allkiri
käskkirja nr 40-ü kuupäev 15.mai 2009
pitsat

Kooskõlastatud

kooli õppenõukogu protokoll nr 5, 08.05.2009
koosoleku protokoll nr, kuupäev

kooli nõukogu protokoll nr 2, 14.05.2009
koosoleku protokoll nr, kuupäev

Kontaktisik **Laida Reitmann**
nimi, allkiri

majandus- ja teenindusõppe osakonna juhataja
amet

kontaktandmed (telefon, e-post, faks)
56625482, laida.reitmann@jkhk.ee

Registreeritud Eesti Hariduse Infosüsteemis
kuupäev

Õppekava kood:.....

SISUKORD

1.Üldosa	7
1.1 Õppekava koostamise alus	7
1.2 Õppekava eesmärgid ja ülesanded	7
1.3 Nõuded õpingute alustamiseks	7
1.4 Õppekava struktuur	7
1.5 Üldised hindamise põhimõtted	9
1.6 Nõuded õpingute lõpetamiseks	12
1.7 Õppekava koostajad	13
2.1 Üldõpingud	14
2.1.1 TÖÖKESKKONNAOHUTUS	14
2.1.2 TÖÖSEADUSANDLUS	16
2.1.3 ARVUTIÕPETUS JA ASJAAJAMINE	18
2.1.4 ERIALANE VÕÕRKEEL	20
2.2 Põhiõpingud	22
2.2.1 MAJANDUS JA ETTEVÕTLUS	22
2.2.2 SUHTLEMINE JA KLIENDITEENINDUS	24
2.2.3 PUHASTAMINE JA KORISTAMINE	26
2.2.4 TOIDUVALMISTAMINE	29
2.2.5 KODUKULTUUR	31
2.2.6 TEKSTIILIDE HOOLDAMINE	33
2.2.7 PRAKTIKA	34
2.3. Valikõpingud:	35
2.3.1 TOITLUSTUSTEENINDUS	35
2.3.2 MAJAPIDAMISTÖÖD	37
REMONDITÖÖD	37
KINNISTU HOOLDAMINE	38
ERIPUHASTUSTÖÖD	39
2.3.3 TEENINDUSKORRALDUS	41
ORGANISATSIOONIKÄITUMINE JA JUHTIMINE	41
PROJEKTIJUHTIMISE ALUSED	43
KORISTUSTÖÖDE MÕÖDISTAMINE	44
SOOME KEEL	45
KARJÄÄRIÕPETUS	46
3.2.4 KODUTEENINDUS	48
LASTE JA EAKATE PERELIIKMETE HOOLDUS	48
KONDIITRITOODETE VALMISTAMINE	50
RAHVUSKÖÖGID	52
ETIKETT JA TEENINDAMINE	54
3.Üldharidusained	56
EESTI KEEL	56
KIRJANDUS	59
VÕÕRKEELED	60
MATEMAATIKA	65
FÜÜSIKA	69
KEEMIA	72
GEOGRAAFIA	76
BIOLOOGIA	81
AJALUGU	83
INIMESEÕPETUS	85

ÜHISKONNAÕPETUS.....	87
MUUSIKA.....	89
KUNST	91
KEHALINE KASVATUS	93
LISA 1 Lõpueksami läbiviimise juhend.....	95
LISA 2 Õppekavaga seonduva õppebaasi kirjeldus.....	97
LISA 3 Õppekavaga seotud õpetajad	98

1.Üldosa

1.1 Õppekava koostamise alus

Õppekava koostamise aluseks on koduteeninduse erialade riiklik õppekava *puhastusteenindus* (Haridus- ja teadusministri 29. detsember 2008. a määrus nr 75).

1.2 Õppekava eesmärgid ja ülesanded

Kooli õppekavaga kehtestatud kutseõppe eesmärk on võimaldada õppijal omandada teadmised, oskused ja hoiakud töötamiseks koduteeninduse valdkonnas ning luua eeldused õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks.

Kooli õppekavaga kehtestatud kutseõppe ülesanne on ette valmistada selline töötaja, kes:

- 1) väärtustab oma kutseala ning arendab kutseoskusi;
- 2) oskab planeerida, teostada, hinnata ja arendada oma tööd;
- 3) oskab iseseisvalt rakendada kutse- ja erialaseid teadmisi ning oskusi erinevates töösituatsioonides;
- 4) on orienteeritud kvaliteetsete õpi- ja töötulemuste saavutamisele;
- 5) vastutab enda ja kaastöötajate turvalisuse eest, tuleb toime ohuolukordades;
- 6) töötab tervist ja keskkonda säästvalt;
- 7) oskab teha eetilisi ja seadusekohaseid valikuid ning on vastutusvõimeline;
- 8) oskab suhelda, analüüsida ja hankida infot/teavet, on valmis meeskonnatöös.

1.3 Nõuded õpingute alustamiseks

Puhastusteeninduse õppekava alusel võib õppima asuda isik, kes on omandanud põhihariduse.

1.4 Õppekava struktuur

Puhastusteenindus õppekava sisu koosneb üld-, põhi- ja valikõpingutest ning praktikast. Moodulite jaotus on lisatud tabelis.

Moodulite/üldharidusainete nimetused ja mahud

Jrk nr	Moodulite/üldharidusainete nimetused	Kogu- u- maht (õn)	Maht (õn) 1. õppeaastal			Maht (õn) 2. õppeaastal			Maht (õn) 3. õppeaastal		
			Auditoorne ja praktiline töö	Praktika	Kokku	Auditoorne ja praktiline töö	Praktika	Kokku	Auditoorne ja praktiline töö	Praktika	Kokku

I	Üldõpingud	8								8
1.	Töökeskonna ohutus	2	2		2					
2.	Tööseadusandlus	1						1		1
3.	Arvutiõpetus ja asjaajamine	3	1		1	1		1	1	1
4.	Erialane võõrkeel	2			1			1	1	1
II	Põhiõpingud	28								28
1.	Majandus ettevõtlus ja	3			1			1	2	2
2.	Suhtlemine klienditeenindus ja	3			1			1	2	2
3.	Puhastamine koristamine ja	13	5		5	4		4	4	4
4.	Toiduvalmistamine	5	5		5					
5.	Kodukultuur	3			3			3		
6.	Tekstiilide hooldus	1							1	1
7.	Praktika	25		9	9		8	8		8
	Lõpueksam	1							1	1
III	Valikõpingud:	18								
1.	Toitlustusteenindus	10						5		5
2.	Majapidamistööd									
	Remonditööd	1								
	Kinnistu hooldamine	2								
	Eripuhastustööd	2							2	2
3.	Teeninduskorraldus									
	Organisatsiooni juhtimine ja käitumine	2								
	Projektijuhtimise alused	1								
	Puhastustööde mõõdistamine	1								
	Soome keel	1								
	Karjääriõpe	1							1	1
4.	Koduteenindus									
	Eakate pereliikmete abistamine	3								
	Kondiitritoodete valmistamine	2	2		2					
	Rahvusköögid	2								
	Peokorraldus	3	1		1	1		1	1	1
IV	Üldharidusained									
1.	Eesti keel	5	2		2	1		1	2	2

2.	Kirjandus	2			1		1	1		1	
3.	Võõrkeel	4	2		2	1		1	1	1	
4.	Võõrkeel	4	2		2	1		1	1	1	
4.	Matemaatika	5	2		2	2		2	1	1	
5.	Füüsika	3	1		1	1		1	1	1	
6.	Keemia	2	1		1	1		1			
7.	Geograafia	2	1		1	1		1			
8.	Bioloogia	2				1		1	1	1	
9.	Ajalugu	3	1		1	2		2			
10.	Inimeseõpetus	1	1		1						
11.	Ühiskonnaõpetus	2				1		1	1	1	
12.	Muusika	1	1		1						
13.	Kunst	1				1		1			
14.	Kehaline kasvatus	3	1		1	1		1	1	1	
	kokku	120		9	40		8	40		8	40

Valikõpingutega taotletakse, et õppija areneb mitmekülgset. Valikõpingud toetavad ja laiendavad õppija kutseoskusi. Valikõpinguid võib valida eelpool pakutud moodulite hulgast vastavalt piirkonna või õppija vajadustele 18 õn ulatuses. Õppijal on kohustuslik moodulite 1-4 hulgast teha valikuid 10 õppenädala mahu, lisaks võib õppija valida 8 õppenädala mahu õppekava 1-4 moodulite hulgast või vabal valikul õppija soovist ja kooli võimalustest lähtuvalt.

Praktikamooduli (praktiline töö töökeskkonnas tööandja juhendamisel) kestus on 25 õppenädalat. Määratletud on praktika eesmärgid, õppesisu ja oodatavad tulemused.

Lõpueksamiks ettevalmistumine 1 õppenädal. Lõpueksam võimaldab õppijal demonstreerida õppekeskkonnas ja praktiliselt omandatud teadmisi, oskusi ja hoiakuid. Lõpueksam on soovitatav ühitada kutseksamiga või osaoskusega valitud spetsialiseerumissuunal.

1.5 Üldised hindamise põhimõtted

Hindamise alused

- Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse õpilasele kohaldatud riiklikust õppekavast ja selle alusel koostatud kooli õppekavast ning moodulis esitatud nõuetest.
- Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtted, tingimused ja kord (edaspidi hindamise korraldus) on sätestatud kooli õppekavas.
- Kui õpilasele on vastavalt haridus- ja teadusministri 8. detsembri 2004. a määrusele nr 61 «Individuaalse õppekava järgi õppimise kord» koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

Hindamise eesmärk

- anda tagasisidet õpilase õpiedukusest ja toetada õpilase arengut;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise haridustee valikut;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;

- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel.

Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

- Õpilase teadmisi ja oskusi hindab õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust eriala õppekavas esitatud nõuetele.
- Õppeaines nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi teeb õpetaja teatavaks esimeses tunnis.
- Kirjalike tööde (kontrolltööde) aeg kooskõlastatakse teiste õpetajatega ning fikseeritakse tunniplaanis kuldse rõhknäelaga.
- Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hindeid viiepallisüsteemis vastavalt HM 16. November 2006. a määruse nr 41 "Õpilase hindamise, järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord" § 6 sätestatule. Semestrihinne põhineb vähemalt kolmel hindel.
- Õpetaja kannab kõik hinded e-päevikusse, semestrihinded õpinguraamatusse ja hinnete lehele ning kursusejuhataja kannab semestrihinded õppekaardile.
- Õpinguraamatusse märgib õpetaja ainult rahuldavad hinded (va käitumishinne) nii numbriga kui sõnadega – 5 (viis), 4 (neli), 3 (kolm), lisab kuupäeva, kuu, aasta ja kinnitab oma allkirjaga. Kursusejuhatajal ning direktori asetäitjal õppekasvatustöö alal on õigus õpinguraamatusse märkida hindeid ja kinnitada seda oma allkirjaga.
- Ülevaate saamiseks jooksvalt õppetööst toimub sügissemestri keskel õpilaste vahehindamine. Vahehinne kantakse vahehindade lehele.
- Eksamihinne märgib aineõpetaja eksami protokolliga, e-päevikusse, hinnete lehele ja õpilase õpinguraamatusse.
- Kutseharidusliku lõpueksami ja lõputöö hinne kannab õpilase õpinguraamatusse vastava eriala juhtivõpetaja, mille eksamikomisjoni esimees kinnitab oma allkirjaga.
- Kutseharidusliku lõpueksami ja lõputöö hinne kannab protokolliga vastava eriala juhtivõpetaja. Protokollile kirjutavad alla kõik eksamikomisjoni liikmed.
- Tunnikontrolli toimimise etteteatamine õpilastele ei ole kohustuslik. Kontrolltöö etteteatamine õpilasele peab toimuma hiljemalt eelnevas tunnis.
- Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinne või hinnangu teada saamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast alates..
- Õpetaja vormistab parandused järgmiselt: õpinguraamatus tõmbab õpetaja maha eelmise sissekande, kirjutab juurde "Parandus õige", mille kinnitab oma allkirjaga ja teeb uue sissekande. Hinnete lehel ja vahehindade lehel märgitakse parandatud hinne kaldjoone alla
- Korduseksami kohta vormistab õpetaja uue protokolliga, kuhu kannab korduseksamil saadud hinne.

Õpitudemuste hindamine viiepallisüsteemis

Hinne „5“ (väga hea) - aine teoreetilise, rakendusliku ja praktilise sisu põhjalik tundmine; tööks sobivate töömeetodite, töövahendite ning töövõtete õige valik ning nende edasiarendamise oskus; hangitud teadmiste süstematiseerimine, võrdlemine, analüüsi ja tõlgendamise oskus ja nende rakendamine töös; alternatiivide hindamise ja probleemide lahendamise oskus; iseseisvus ja algatus tööülesannete täitmisel, positiivne hoiak oma töökaaslastesse, töökohta. Kui õpitudemuste hindamisel kasutatakse punktiarvestust,

hinnatakse õpitulemust hindegaga «5», kui õpilane on saanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hinne „4“ (hea) - aine teoreetilise, rakendusliku ja praktilise sisu tundmine; tööks sobivate töömeetodite, töövahendite ning töövõtete õige valik; hangitud teadmiste süstematiseerimise, võrdlemise, analüüsi ja tõlgendamise oskus ning rakendamine töös; toimetulek alternatiivide hindamise ja probleemide lahendamisel juhendatavana; iseseisvus tööülesannete täitmisel, positiivne hoiak oma töökaaslastesse, töökohta. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «4», kui õpilane on saanud 70–89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hinne „3“ (rahuldav) - aine teoreetilise, rakendusliku ja praktilise sisu tundmises esineb lünk; lihtsamate töömeetodite ja töövõtete valdamine, töövahendite õige valik; toimetulek tüüpolukordades või juhendatavana; rahuldav suhtumine töökaaslastesse, töökohta, materjalide ja töövahendite kasutusse. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «3», kui õpilane on saanud 45–69% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hinne „2“ (puudulik) - aine teoreetilise, rakendusliku ja praktilise sisu piiratud tundmine või suutmatus seostada ainet reaalse tööülesannetega; suutmatus tõlgendada informatsiooni; töösse ja töö tulemustesse ükskõikne suhtumine, tööde tehnoloogiast tulenevate nõuete, samuti tööohutuse nõuete eiramine; hoolimatus töökohta, töökaaslaste töövahendite ja materjalide kasutamise suhtes. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «2», kui õpilane on saanud 20–44% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hinne „1“ (nõrk) hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «1», kui õpilane on saanud 0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Õpitulemuste hindamine praktiliste tööde puhul

Õpitulemuste hindamine jaguneb:

- 1) väljastpoolt antud hinnang;
- 2) õppija enesehinnang.

Oluliseks lähtekohaks hindamisel on õppija enesehinnang. Enesehinnang ja väline hinnang täiendavad teineteist. Väljastpoolt antud hinnangu andjad peaksid olema erinevad. Õpetaja antud hinnangute kõrval kasutatakse rühmas täidetavate õppeülesannete puhul rühmakaaslaste hinnanguid, samuti teiste rühmade või nende liikmete hinnanguid. Individuaalselt täidetavate õppeülesannete puhul püütakse saada kaaslaste poolt antud hinnanguid. Kollektiivselt täidetud õppeülesannete puhul püütakse saada teiste õpetajate, klientide hinnanguid. Hindamine on suunatud ühesugustele rõhkudele ja kutseoskustele: töömeetoditele, töövahenditele, materjalidele ja tööprotsessidele, tööohutusele ja tööga seotud teadmistele. Hindamise kriteeriumid määratletakse, lähtudes rahuldava, hea ja väga hea oskuse tasemetest:

1) hinne “5” (väga hea) - õpilane oskab teadlikult valida kutsealases töös sobivaimad töömeetodid, töövahendid ja –materjalid ning kasutada töövõtteid ja töövahendeid õigesti. Ta oskab hinnata ja arendada töövõtteid. Ta toimib aktiivselt ja motiveeritult erinevates töösituatsioonides, meeskondades ja sidusrühmades. Ta oskab leida uusi lahendusi ja lahendada probleemsituatsioone (veaolukordi). Õpilane suudab iseseisvalt töötada, ei vaja korraldusi. Oskab arendada oma tööd, töökeskkonda, tööohutust, analüüsida ja arendada ennast mitmekülgseks, toimimaks muutuvates olukordades. Õpilane oskab hinnata hangitud informatsiooni õigsust ja usaldusväärust. Ta oskab süstematiseerida, võrrelda ja analüüsida hangitud teadmisi ja töödelda neid oma töös kasutatavateks, võtta vastu otsuseid. Ta oskab panna asju tähtsuse järjekorda, planeerida ja arvestada erinevaid mõjureid ja alternatiive,

oskab valida sobivaima. Õpilane oskab töötades arvestada töökoha eripärasid, ta tajub oma tööd osana ettevõtte tööst ja ettevõtet osana toimimiskeskonnast.

2) hinne “4” (hea) - õpilane oskab kasutada asjakohaseid töömeetodeid, töövahendeid ja -materjale. Ta tuleb toime põhiliste töödega. Õpilane suudab toimida erinevates situatsioonides ja meeskondades, kasutada oskusi ja tööga seotud teadmisi uutes situatsioonides. Ta oskab süstematiseerida, võrrelda ja analüüsida hangitud teadmisi ja töödelda neid kasutatavaks oma töös. Õpilane tajub tööd tervikuna, oskab arvestada töökoha eripärasid. Õpilane oskab sobitada (kohaldada) eeskirju ja juhendeid erinevates situatsioonides ja järgida tööohutusnõudeid. Õpilane täidab talle antud ülesanded iseseisvalt ja hindab enda töötulemusi mitmekülgsest. Ta oskab hinnata informatsiooni õigsust ja usaldusväarsust.

3) hinne “3” (rahuldav) - õpilane on võimeline tööle asuma läbitud kursusele vastaval kutsealal, hoolimata mõningate tööoskuste ja tööga seotud teadmiste puudulikkusest. Õpilane valdab lihtsamaid töömeetodeid, oskab kasutada tavalisi töövahendeid ja materjale, tuleb toime tavalistes töösituatsioonides. Õpilane tuleb toime tuttavas ümbruses ja tuttavates koostöösituatsioonides. Ta oskab kasutada tööoskusi ja tööga seotud teadmisi harjutussituatsioonides ja rutiinsetes töösituatsioonides. Õpilane oskab juhendatuna leida tööga seotud informatsiooni, esitada seda arusaadavalt suuliselt ja kirjalikult. Ta täidab korraldusi ja oskab hinnata enda töö tulemuslikkust. Ta oskab kinni pidada tööaegadest, tööohutuse nõuetest, muudest kokkulepetest ja juhenditest ja arutleda kõrvalekallete üle.

4) õpilase kutseoskuste tase on mitterahuldav, kui need ei vasta vähemalt hinde “3” (rahuldav) kriteeriumitele. Õppija on sooritanud õppetöö edukalt, kui tema teadmisi, oskusi ja hoiakuid on hinnatud vähemalt rahuldavalt (hinne “3”) Enesehinnangu ja väljastpoolt antava hinnangu kriteeriumid on ühtlustatud, mis aitab kaasa õppija refleksiooniprotsessile. Hinnatavad tööülesanded võivad olla: kirjalik või praktiline töö, suuline esitlus, audio-, video- või graafilise esitlus, õpimapi koostamine, projektitöö või muu alternatiivse tõenduse esitamine.

Hindamise objektid praktiliste tööde puhul: töökultuur (töö alustamine, lõpetamine, töövahendite hoidmine, materjalide kasutamine, töösse ja taimedesse suhtumine jne); tööjooniste lugemise oskus; materjalide tundmine ja valikuoskus; töövahendite ja –seadmete tundmine ja kasutamisoskus; tööde tehnoloogilise järjekorra tundmine ja järgimine, õigete töövõtete valdamine; tööde kvaliteet; tööohutuse, - tervishoiu ja-hügieeninõuete järgimine; õppija iseseisvus ; töö tempo; õpilaste isikuomadused: vastutustunne, distsipliin, algatusvõime, valmisolek meeskonnatööks, probleemilahendusoskus

Hindamine on kvalitatiivne. Kokkuvõttev hindamine võib toetuda arvestuslikele hinnetele, kuid ei ole nende aritmeetiline keskmine. Kokkuvõtva hindamise hinnatakse õppeprotsessi ja õppija teadmisi, oskusi ning hoiakuid õppeprotsessi lõppedes.

Hindamisel võrreldakse õppija teadmisi ja oskusi nõutavate õpitulemustega ja nende põhjal määratletud hindamiskriteeriumitega. Numbriliselt hinnatakse õpitulemusi viiepallisüsteemis, arvestuslike või kokkuvõtivate kirjalike tööde hindamisel võetakse aluseks protsendiskaala.

1.6 Nõuded õpingute lõpetamiseks

Õpingud loetakse lõpetatuks, kui on saavutatud kooli õppekavas esitatud õpitulemused ning sooritatud positiivsele tulemusele eriala lõpueksam.

Kooli lõpetamine vormistatakse direktori käskkirjaga.

Õpilane esitab kantseleijuhatajale ringkäigulehe, õpilaspileti ja annab allkirja lõputunnistuse registreerimise raamatusse.

1.7 Õppekava koostajad

Lia Padu – vanempedagoog

Rita Karask - pedagoog

Laida Reitmann - pedagoog-metoodik

2.Õppekava moodulite kirjeldused

2.1 Üldõpingud

2.1.1 TÖÖKESKKONNAOHUTUS

2 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija teab töökeskkonna, tööohutuse ja töötervishoiu korraldust, üldnõudeid, esmaabi põhimõtteid ja -võtteid, toiduohutuse ja toidu kvaliteedi tagamise aluseid, terviseriske, isikliku hügieeni nõudeid; õppija mõistab säästva arengu ja jäätmekäitluse vajadust, oskab ennetada ja vältida keskkonna reostuse võimalusi töökeskkonnas; teab tule- ja elektriõhutus nõudeid; õppija oskab vältida ohuolukordadesse sattumist, oskab käituda ja tegutseda ohuolukordades ning õnnetusjuhtumite korral.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. TÖÖKESKKONNAOHUTUS JA TÖÖTERVISHOID. Töökeskkond. Nõuded töökeskkonnale, seadmetele ja masinatele. Tööohutusjuhend. Tuleohutus. Elektriõhutus. Tööandja ja töötaja õigused ja kohustused. Tervisekontroll.

3.2. TÖÖÕNNETUS. Õnnetusohu ja käitumine ohuolukordades. Esmaabivahendid töökohal.

3.3. KESKKONNAHOID JA JÄÄTMEKÄITLUS. Keskkonnastrateegia ja säästva arengu põhimõtted. Keskkonnareostuse ennetamise ja vältimise võimalused töökeskkonnas ja olmes. Jäätmete esmane käitlus.

3.4. HÜGIEEN. Toiduohutus. Mikroorganismid ja nende paljunemist mõjutavad tegurid. Toidumürgitused, nende põhjused ja vältimine. Isiklik hügieen. Toiduainete ja valmistoodete säilitustingimused ja realiseerimisajad. Toidu kvaliteedi tagamine. Enesekontroll.

3.5 ESMAABI

4. Hinnatavad õpitulemused

Õppija teab ja tunneb

- tööohutuse eesmärgid ja ülesandeid;
- tööohutuse õigus- ja normatiivakte;
- töötajate tööohutusalaalaseid õigusi ja kohustusi;
- töökeskkonnale esitatavaid põhinõudeid;
- üldisi keskkonnaprobleeme ja säästva arengu põhimõtteid;
- esmase jäätmekäitluse põhimõtteid;
- tegutsemist ohuolukorras;
- tulekustutus- ja esmaabivahendite kasutusnõudeid;
- keskkonna reostamise võimalikke ohte;
- ohtude ennetamist ja vältimist;
- ohust teavitamisvõimalusi;
- toiduohutuse ja toidu kvaliteedi tagamise aluseid;

- toidumürgituse tekkimise võimalikke põhjusi ning nende vältimise võimalusi;
 - isikliku hügieeni nõudeid.
- Õppija oskab
- osutada esmaabi põletus- ja löikehaavade, põrutuste, kukkumiste ja nihestumiste korral;
 - käituda õnnetusjuhtumite ja ohuolukordadesse sattumise korral; valida ja kasutada ohutust tagavaid isikukaitsevahendeid; • töötada ja käituda keskkonda säästvalt;
 - esmakäidelda jäätmeid;

5. Hindamine

Mooduli hinne kujuneb viie teema (töökeskkonnaohutus ja töötervishoid, tööõnnetus, keskkonnahoid ja jäätmekäitlus, hügieen, esmaabi) kokkuvõtva hinde tulemusena, koondhinne kantakse lõputunnistusele

Mooduli kokkuvõtva hinde saamiseks viiakse läbi järgmised tööd:

5.1. Töökeskkonnaohutus ja töötervishoid

- Miniuring: e RT töökeskkonnale esitatavad nõuded
- Rühmatöö: miniuringu põhjal
- Test: töö-, tule- ja elektriohutus
- Tunnikontroll: tööandja ja töötaja õigused ja kohustused

5.2. Tööõnnetus

- Rühmatöö: ohu- ja õnnetuse olukorras toimimine
- Kontrolltöö: traumad ja esmaabi

5.3. Keskkonnahoid ja jäätmekäitlus

- Rühmatöö: kuidas töötada ja käituda keskkonda säästvalt?
- Miniuring: jäätmekäitlus (erinevatest infokanalitest)

5.4. Hügieen

- Test: mikroorganismid
- Tunnikontroll: isiklik ja toiduhügieen
- Rühmatöö: toiduohutuse tagamise peamised tegurid
- Kontrolltöö: toiduainete kaudu levivad haigused
- Õpimapi koostamine terve mooduli ulatuses

5.5. Esmaabi

2.1.2 TÖÖSEADUSANDLUS

1 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised peamistest töösuheteid reguleerivatest õigusaktidest tööle asumiseks vajalikus ulatuses ning vastutusest, kohustustest ja õigustest töösuhetes; tunneb töölepingu sõlmimise, muutmise ja lõpetamise aluseid, palga ja puhkuse arvestamise aluseid, töö- ja puhkeaja korraldust ning arvestamise aluseid; tunneb töötingimuste kollektiivse kujundamise aluseid ja töösuhete pinnalt tekkinud vaidluste lahendamise võimalusi. Õppija oskab lahti mõtestada töölepingute sisu, leida tööseadusandluselast teavet, hinnata enda kui tööjõu väärtust.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3. 1. LEPINGULISED SUHTED. Füüsilised ja juriidilised isikud. Tehingu mõiste ja vorm. Lepingu mõiste. Lepingute liigid, sisu ja sõlmimise kord. Volitus ja volikiri. Tähtaeg ja tähtpäev. Ametijuhend. Töölepingu pooled, nende õigused ja kohustused Töölepingu kohustuslikud tingimused. Määratud ja määramata ajaks töölepingu sõlmimine. Katseaeg. Töölepingu peatumine ja muutmine. Siduvuskokkulepped. Üleviimine teisele tööle. Töölepingu lõpetamine. Töölepingu ülesütlemine ja kehtetuks tunnistamine.

Kollektiivleping. Kollektiivlepingu pooled ja selle sõlmimise kord. Töövaidluste lahendamine. Töötajate usaldusisik. Töötüli liigid. Streik ja töösulg. Seaduslikust streigist osavõtjate tööalased õigused.

3.2..TÖÖ-JA PUHKEAEG. Töö- ja puhkeaeg.. Ületunnitöö. Töötamine puhkepäeval, rahvus- ja riigipühadel.

Puhkuse liigid: põhi- ja lisapuhkus, palgata- ja osaliselt tasustatav puhkus, vanemapuhkused, õppepuhkus ja nende andmise kord. Puhkuse tasustamine. Puhkuse kasutamist takistavad asjaolud ja puhkuse katkestamine.

3. 3.TÖÖ TASUSTAMISE ALUSED. Töötasu. Tagatised ja hüvitused. Kinnipidamised palgast. Sotsiaalsed tagatised ja toetused, pensionisüsteem. Materiaalne vastutus tööõigussuhetes.

4. Hinnatavad õpitulemused

Õppija teab ja tunneb

- oma tegevusvaldkonna seadusandliku reguleerimise vajalikkust;
- peamisi töösuheteid reguleerivaid õigusakte ja tunneb neid ulatuses, mis on vajalik tööle asumiseks;
- töölepingu poolte seadusega sätestatud õigusi ja kohustusi;
- töölepingu sõlmimise, muutmise ja lõpetamise aluseid;
- töötasu ja puhkuse arvestamise aluseid;
- töö- ja puhkeaja korraldust ja arvestamise aluseid;
- töötingimuste kollektiivse kujundamise aluseid;
- töösuhete pinnalt tekkinud vaidluste lahendamise võimalusi.

Õppija oskab

- lahti mõtestada töölepingute sisu;

- hinnata enda kui tööjõumaksumust;
- kirjutada avaldust tööle võtmiseks/töölt vabastamiseks, puhkuseks ;
- leida tööseadusandluselast teavet.

5. Hindamine

Mooduli kokkuvõtva hinde saamiseks viiakse läbi järgmised tööd:

- 5.1. Lepingulised suhted- valikvastustega test.
- 5.2. Töö- ja puhkeaeg – kontrolltöö.
- 5.3. Töö tasustamise alused – kontrolltest.
- 5.4. Paaristööna koostatakse tööleping, ERT abil otsitakse vajaminevad seadused.
- 5.5. Õppija koostab õpimapi kõikide tööseadusandluse teemade kohta.

2.1.3 ARVUTIÕPETUS JA ASJAAJAMINE

3 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija teab arvuti kasutamise üldiseid põhimõtteid, valdab arvutialast sõnavara; järgib teksti- ja tabelitöötluse ning veebis navigeerimise põhimõtteid; oskab kasutada arvutit õppimis- ja töövahendina teabe hankimisel, töötlemisel ja edastamisel ning tööalases suhtluses; õppija teab igapäevase asjaajamise korraldamise aluseid ning oskab koostada ja vormistada erinevaid dokumente, ametikirju nii paber kandjal kui arvutis; tunneb olemust ja selles peituvaid ohte; järgib ohutusnõudeid kuvariga töötamisel

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. ARVUTIKASUTUSE ALUSED. Infotehnoloogia põhimõisted ja infoühiskond.

Põhimõisted. Riistvara. Mälu. Tarkvara. Arvutivõrgud. Arvutid igapäevaelus Infotehnoloogia ja ühiskond Turvalisus, õiguskaitse ja seadusandlus. Infotehnoloogia ja Eesti. Infotehnoloogia ja eriala. Arvuti kasutamine ja failihaldus. Elementaaroskused. Töölaud. Failihaldus. Failide lihtne redigeerimine. Prindihaldus. Tekstitöötlus .Alustamine. Põhioperatsioonid Kujundamine (vormindamine). Printimine. Dokumendi viimistlemine. Tabelitöötlus. Elementaaroskused. Põhioperatsioonid. Valemid ja funktsioonid. Kujundamine (vormindamine). Diagrammid ja objektid. Andmebaasid. Informatsiooni otsimine. Informatsioon ja suhtlemine. Veebi kasutamise elementaaroskused. Veebis navigeerimine. Otsing veebis. Järjehoidjad (bookmarks). Elektronposti kasutamise elementaaroskused. Kirjavahetus. Adresseerimine. Postkasti haldamine. Listid ja uudisgrupid.

3.2. ASJAAJAMISE ALUSED. Asjaajamise alused ja -kord. Dokumendi koostamis- ja vorminõuded: dokumendiplangid, dokumendi rekvisiidid, dokumendi vormistamise protseduur. Ametikirjade koostamine ja vormistamine elektrooniliselt ja paber kandjal. Õigust ja vastutust delegeerivate ja ärikirjavahetuse- ning tööülesannetega seotud dokumentide koostamine ja vormistamine. Kontoritehnika kasutamine.

4. Hinnatavad õpitulemused

Õppija teab ja tunneb

- ohutusnõudeid ja turvameetmeid arvutiga töötamisel;
- põhimõisteid, arvuti seadmeid, nende otstarvet ja kasutust;
- internetti ja selles peituvaid ohte;
- dokumendiplangile ja dokumentide rekvisiitidele esitatavaid nõudeid.

Õppija oskab

- kasutada arvutit töö- ja õppimisvahendina;
- kasutada arvutit tööde vormistamisel ja andmetöötluses;
- otsida veebist infot ja seda salvestada;
- koostada ja vormistada avaldust, elulookirjeldust (CV), iseloomustust;
- algatuskirja, vastuskirja, seletuskirja, töölahetust, töölepingu sõlmimist ja lõpetamist, tellimiskirja, kaaskirja, volikirja ja vabanduskirja elektrooniliselt ning paber kandjal;
- suhelda elektroonilises keskkonnas järgides hea suhtlustava põhimõtteid;
- kasutada kaasaegset kontoritehnikat ja sidepidamisvahendeid

5. Hindamine

Mooduli hinne kujuneb kursuse kokkuvõtva hinde tulemusena,

5.1. Arvutiõpe

- Suuline küsitlus: infotehnoloogia põhimõisted ja infoühiskond.
- Valikvastustega test: elementaaroskused, töölaud, failihaldus
- Praktiline töö: tekstitöötlus
- Praktiline töö: dokumendi loomine, töötlemine, kujundamine
- Praktiline töö: tabelitöötluses valemid ja funktsioonid
- Praktiline töö: diagrammid ja objektid
- Suuline küsitlus: andmebaasid
- Praktiline töö: interneti kasutamine erialatöös
- Praktiline töö: elektronpost, kirjavahetus.

Asjaajamise kursuse hinde saamiseks viiakse läbi järgmised tööd:

5.2. Asjaajamise alused ja kord.

- Kontrolltöö: Dokumendi koostamis- ja vorminõuded.
- Ametikirja näidisvormingu koostamine ja elementide vormistamine.

5.3. Ametikirjade koostamine ja vormistamine.

- Erinevate tarbetekstide koostamine ja vormistamine elektrooniliselt ja paber kandjal: elulookirjeldus, avaldus, seletuskiri, iseloomustus, algatuskiri, vastuskiri, töölahetus, töölepingu sõlmimine ja lõpetamine, tellimiskiri, kaaskiri, volikiri ja vabanduskiri.

5.4. Kontoritehnika kasutamine.

- Praktiline töö.

2.1.4 ERIALANE VÕÕRKEEL

2 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija saab aru ja oskab võõrkeeles end arusaadavalt väljendada nii tava- kui töölukordades; tunneb erialaga seonduvat sõnavara; oskab tutvustada oma erialaga seonduvat tööd ning pakutavaid tooteid ja teenuseid, suhelda klientidega suuliselt ning tehniliste suhtlemisvahendite abil; oskab koostada ametikirju; oskab leida ja kasutada erialaseks tööks vajalikku informatsiooni.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Omandatud on põhikooli keeletase.

Läbitud on moodulid Suhtlemine ja klienditeenindus, Arvutikasutus ja asjaajamine.

3.Õppesisu

3.1. TUTVUSTUS. Suhete loomine. Oma kooli ja koduvabariigi tutvustamine . Enda ja oma töökohustuste kirjeldamine, kogemusi, teadmisi, oskusi ja iseloomu kirjeldav sõnavara. Töölevõtuintervjuu sõnavara. Telefonivestlus: kasutatavad tüüpväljendid, teadete jätmine, nimede ja numbrite edastamine.

3.2. AMETIKIRJAD. Kirja koostamine: pöördumine, üldkasutatavad väljendid ja lühendid. Tellimuse koostamine, muutmine, tühistamine. Avalduse, CV, seletuskirja ja kinnituskirja koostamine vastavalt vormistusnõuetele.

3.3. ERIALANE SÕNAVARA. Klienditeenindusalane sõnavara: kliendiga suhtlemine: pöördumine ja tervitus, teenuse pakkumine, hinnakujundus, nõuanne. Erialane sõnavara: töövahendite, ainete, materjalide nimetused, tööde kirjeldused ; hooldus- ja kasutusjuhendid.

4. Hinnatavad õpitulemused

Õppija teab ja tunneb

- erialaga seonduvat sõnavara ja mõisteid;
- viisakusväljendeid ;
- töövahendite, ainete, materjalide nimetusi.

Õppija oskab

- väljendada ennast võõras keelekeskkonnas ja suhelda klientidega;
- vestelda erialastel teemadel algtasemel;
- iseloomustada ennast, oma tööd , oma riiki;
- lugeda võõrkeelseid tekste ja saab aru nende tähendusest;
- koostada ja vormistada võõrkeeles avaldust, elulookirjeldust, seletuskirja ja kinnituskirja;
- kasutada tehnilisi kommunikatsioonivahendeid võõrkeelsete sõnumite edastamiseks: telefoni, faksiaparaati, e- kirja;
- kasutada sõnaraamatuid ja erialaseid teabeallikaid.

5. Hindamine

Mooduli hinne kujuneb kahe kokkuvõtva hinde tulemusena, koondhinne kantakse lõputunnistusele.

Viiakse läbi järgmised tööd:

5.1.Kontakti loomine.

- Vestlus
- Valikvastustega test
- Kuulamistekstist arusaamine
- Dialoog
- Test sõnavara kohta
- Arvestuslik töö

5.2. Ametikirjad

- Lünkharjutused
- Tõlkeharjutused
- Sõnavaratestid
- Arvestuslik töö
- Küsimustele vastamine
- Töötamine sõnaraamatuga

5.3. Erialane sõnavara

- Vestlus
- Dialoog
- Sõnavaratestid
- Tõlkeharjutused
- Kuulamistestid
- Arvestuslik töö.

2.2 Põhiõpingud

2.2.1 MAJANDUS JA ETTEVÕTLUS

3 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised ühiskonnas toimuvatest majandusprotsessidest, inimeste majanduslikust käitumisest ja mõtlemisest ühiskonnas, ettevõtte loomise ja tegutsemise alustest; õpib tundma ettevõtlust toetavaid tugisüsteeme ja rahastamisvõimalusi; omandab teadmised turunduse osast ettevõtte tegevuse korraldamisel, tarbijate vajaduste ning soovide rahuldamisel, raamatupidamise põhialustest ning rahandussüsteemist; omandab hoiakud keskkonda säästvaks majandustegevuseks.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. MAJANDUSE ALUSED. Majandusteooria olemus, majanduse põhiküsimused, mõisteid. Turumajanduse olemus. Inimeste majanduslik käitumine ja mõtlemine ühiskonnas. Vajadused ja ressursid. Tööturu olemus selles orienteerumine. Nõudluse ja pakkumise mehhanismid. Eraomand, hinnasüsteem ja konkurents. Valitsuse roll ja funktsioonid: riigieelarve, maksud ja nende olemus. Eesti majanduse arengusuunad. Majanduslik stabiilsus SKP, RKP, tööturg, tööpuudus.

3.2. ETTEVÕTLUSE JA TURUNDUSE ALUSED. Ettevõtte, ettevõtja, ettevõtlus. Ettevõtluse põhialused ja ettevõtluse koht majanduses, ühistegevuse põhimõtted. Äriühing, mittetulundusühing ja füüsilisest isikust ettevõtja. Ettevõtte loomise etapid. Ettevõtte ja seadustemaastik Ettevõtte juhtimine. Tootmine ja teenindus: toode ja toodang, püsiv- ja muutuvkulud, kasum, käive. Ettevõtlust toetavad tugisüsteemid. Äriidee olemus ja püstitamine. Äriplaani struktuur. Äriplaani ja turundusstrateegia koostamise põhimõtted. Äriidee kavandamine ja äriplaani koostamine. Sihtturg ja segmenteerimine

3.3. RAAMATUPIDAMISE JA RAHANDUSE ALUSED. Raamatupidamisbilanss.

Raamatupidamise kontod. Kontoplaan. Rahaliste vahendite arvestus. Panga- ja kassaoperatsioonid. Arveldused ostjate ja hankijatega. Tulude ja kulude arvestus. Kaubakate, ettevõtte käive, rentaablus, kasum. Inventuur. Rahanduse ja panganduse olemus. Pank ja pangateenused. Rahauhiku väärtus, kurss, noteerimine. Rahaturu teenused (hoius, laen, intress, viivis, arveldused, rahavahetus, *tax free*). Rahvusvaheline rahandus.

4. Hinnatavad õpitulemused

Õppija teab ja tunneb

- ühiskonnas toimivaid peamisi majandusprotsesse;
- Eesti majanduse arengusuundi ühtses Euroopa Liidu majandusruumis;
- turumajanduse põhikomponente;
- ettevõtluse aluseid, ettevõtte finantseerimise ja administreerimise üldpõhimõtteid;
- ühistegevuse põhimõtteid ja ühistulise ettevõtluse olemust;
- äri- ja turundusplaani koostamise põhimõtteid;
- FIE-na tegutsemise põhireegleid;
- reklaami tähtsust;
- otseturunduse vorme ja sisu;

- suhtlus- ja sotsiaalse turunduse olemust;
- rahaturu teenuseid, hinna erinevaid defineerimise võimalusi;
- hinna kujundamise aluseid;
- kulude ja tulude arvestamise põhimõtteid;
- hinna struktuuri ja mõisteid: juurdehindlus, käibemaks, allahindlus, kasum,
- rentaablus, käive, kulud, kaubakate; • põhilisi rahaühikuid;
- mõisteid laen, laenuintress, viivis.

Õppija oskab

- koostada väikeettevõtte äriplaani;
- hankida informatsiooni ettevõtlust toetavate tugisüsteemide kohta;
- kasutada tarbija ostukäitumise mõjureid ostuotsuste selgitamisel;
- seostada toote elutsükli faase ettevõtte turundustegevusega;
- selgitada tarbimiskultuuri ja keskkonnakaitse vahelisi seoseid;
- koostada raamatupidamise algdokumente;
- arvutada intressi;
- kujundada müügihinda;
- inventeerida.

5. Hindamine

5.1. Majanduse alused

1. kontrolltöö – Majandusteooria, mõisted
2. kontrolltöö – Eraomand, hinnasüsteem, majandussüsteem
3. tunnikontroll – Turumajandus
4. tunnikontroll – Tööturg, tööjõud
5. kirjalik töö – Füüsilise isiku ja ettevõtete maksud

5.2. Ettevõtluse ja turunduse alused

1. kontrolltöö – Ettevõtte vormid, ettevõtte algus ja areng
2. kontrolltöö – Ettevõtte konkurentsipüsimine
3. kontrolltöö – Tootmine, teenindus, turg
4. tunnikontroll – Riskianalüüs, reklaam
5. kirjalik töö – Ettevõtte äriplaan või SWOT analüüs

5.4. Raamatupidamise ja rahanduse alused

1. kontrolltöö – Raha, laenud, inflatsioon
2. kontrolltöö – Raamatupidamine, bilanss, kasumiaruanne
3. kontrolltöö – Kontod, arveldused, hindade arvutamine
4. tunnikontroll – Bilansi koostamine
5. kirjalik töö – Erinevad laenuhood ja stardikapitali pakkumised

2.2.2 SUHTLEMINE JA KLIENDITEENINDUS

3 õn

1. Eesmärk

Õpetamisega taotletakse, et õppija omandab teadmised ja oskused suhtlemise põhitõdedest ja suhtlemisviisidest; kliendikesksest teenindamisest ja eetika alustest.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Läbitud on moodul Arvutikasutus ja asjaajamine

3. Õppesisu

3.1. SUHTLEMISE OLEMUS Suhtlemise olemus. Suhtlemisvajadused ja –ülesanded kodumajanduses töötavatel

teenindajatel. Verbaalne ja mitteverbaalne suhtlemine. Ametlik ja mitteametlik suhtlemine. Kirjalik suhtlemine. Suhtlemine erinevate kommunikatsioonivahendite abil. Isikutaju eripära ja seda mõjutavad tegurid. Positiivne minapilt. Tõepärane enesehinnang.

3.2. KÄITUMINE SUHTLEMISITUATSIOONIDES Käitumine suhtlemissituatsioonides koduteeninduses. Suhtlemisviisid. Suhtlemise

alustamine. Suhtlemise efektiivsust mõjutavad tegurid. Suhtlemisoskused: kontakti loomine, hoidmine ja lõpetamine, aktiivne kuulamine, selge eneseväljendamine. Veenev argumenteerimine. Käitumisviisid. Agressiivne, alistuv ja eirav käitumine. Kehtestav käitumine. Enesekehtestamise võtmetegurid. Veaulukorrad ja nende tekkepõhjused. Toimetulek veaulukordades ja nende lahendamine. Meeskonnatöö, vastutus ja kohusetunne

3.3 TÖÖSTRESS Pingete tekkepõhjused. Tööstress ja seda põhjustavad tegurid.

Läbipõlemine. Toimetulek stressiga.

3.4. KLIENDITEENINDUS. Klienditeeninduse mõiste ja olemus Teenindustühiskonna mõiste, teeninduslik mõttekultuur, teeninduse kvaliteet, teenuste erinevused. Teeninduse korraldamine. Teenindustüübid. Kliendi mõiste. Siseteenindus ja siseklient. Juhuklient. Klienditeenindaja roll. Klienditeenindaja roll ja pädevused: teadmised, oskused, hoiakud. Klienditeenindaja tööks olulised oskused, hoiakud, isiksuse omadused ja nende arendamine. Kliendikeskne teenindus. Klientide määratlemine. Sihtklient. Püsiklient. Juhuklient. Klientide ootused ja vajadused, nende väljaselgitamine, täpsustamine. Klientide nõustamine. Suhtlemine võõramaalastega. Vanuselise, kultuurilise ja tervisliku eripäraga kliendid. Klientide ohutuse ja turvalisuse tagamine. Kaebuste ennetamine ja käsitlemine teeninduses: konfliktide olemus; konfliktis käitumine ja konfliktide reguleerimine, probleemide lahendamine ja konfliktidega toimetulek, kliendi vastuväidetega tegelemine, kaebuste ja pretensioonide ning kiituste käsitlemine.

3.5. KUTSE- EETIKA. Teenindaja kutse- eetika. Hea tava

teeninduses. Kohustus ja vastutus. Eetika ja sotsiaalne vastutus. Distsipliin. Ettevõtte eetikakoodeks. Konkurents ja eetika. Tarbijasuhte eetika. Eetiline konflikt.

4. Hinnatavad õpitulemused

Õppija teab ja tunneb

- meeskonnatöö iseärasusi ja tähtsust;
- võimalusi tööpinge ja stressi maandamiseks;
- erinevaid suhtlemistehnikaid;
- inimekäitumist mõjutavaid tegureid;
- kuidas suhelda igapäevases ja tööelus;
- kuidas vältida suhtlemistõkkeid;
- kliendikeskse teeninduse põhimõtteid;

- klienditeeninduse erinevaid vorme; • teeninduse kvaliteeti mõjutavaid põhitegureid;
- teenindaja kui ettevõtte esindaja rolli;
- teenindamise korraldamise printsiipe, meeskonnatöö tähtsust teeninduses;
- teenindaja vastutust klientide ohutuse ja turvalisuse eest;
- kliendi rahulolu tagamise võtteid.
- eetika ja kutse- eetika põhitõdesid;

Õppija oskab

- edastada positiivset esmamuljet;
- käituda vastastikust suhtlemist toetaval viisil, suhtlemisprotsessi alustada ja lõpetada;
- tähelepanelikult kuulata vestluspartnerit;
- kasutada sõna suulises ja kirjalikus suhtluses ning mõista kehakeelt;
- kasutada suhtlemisel erinevaid kommunikatsioonivahendeid ;
- kasutada motiveerimist kui suhtlemise positiivset eeldust;
- välja selgitada klientide ootusi ja vajadusi ning neid oma töös arvestada;
- kliendikeskselt mõelda;
- käituda ja tegutseda erinevates teenindamissituatsioonides;
- suhelda erivajadustega klientidega;
- käsitleda klientide kaebusi, pretensioone ja kiitusi;
- hankida ja edastada tagasisidet klientidelt;
- analüüsida ennast ning oma teeninduskäitumist ;
- ennast objektiivselt hinnata ja töötada meeskonnas.

5. Hindamine

Mooduli hinne kujuneb kolme kursuse kokkuvõtva hinde tulemusena, koondhinne kantakse lõputunnistusele. Hinde saamiseks viiakse läbi järgmised tööd:

5.1. Suhtlemise olemus.

- Õpimapi koostamine erinevatest suhtlemisvõimalustest
- Lühireferaat

5.2. Käitumine suhtlemissituatsioonides.

- Suhtlemistõkete ülesannete lahendamine rollimängus
- Rühmatöö, kokkuvõte meeskonnatööst
- Kehtestamisülesannete lahendamine

5.3. Tööstress

- Rühmatöö kokkuvõte

5.4. Klienditeenindus.

- Rollimängud
- Lühireferaat
- Ülesanded konfliktsituatsioonide lahendamiseks
- Rühmatöö kokkuvõte
- Test õppematerjalide kasutamisega

5.5. Kutse-eetika.

2.2.3 PUHASTAMINE JA KORISTAMINE

13 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab oskuse märgata mustust ning hoiaku puhtuse ja korra loomiseks, kliendisõbralikuks koristusteenuse pakkumiseks. Õppija omandab teadmisi ja praktilisi oskusi erinevate pindade puhastamiseks, kaitsmiseks ja hooldamiseks õigesti valitud koristusmeetodite ning vahenditega; omandab oskuse iseseisvalt või meeskonna liikmena töötada erinevates töökeskkondades; oskab töötada tervist, keskkonda ja ressursse säästvalt.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1.PUHASTUSTEENIDUSE ALUSED 0,5õn. Puhastusteeninduse tähtsus ja areng Eestis. Puhastusteenindus kutsealana. Töö- ja karjäärivõimalused. Kutsestandard ja kutseoskusnõuded. Kutseksam. Puhastusteenindaja tööülesanded.

3.2.PUHASTUSTÖÖDE ERGONOOMIA JA OHUTUSNÕUDED 0,5õn. Ohud puhastustööl. Ohumärgised. Ohutusnõuded kemikaalide kasutamisel. Esmaabi puhastuskeemia valem kasutamisel. Masinate elektriõhutus. Töörietele ja jalatsitele esitatavad nõuded. Isiklikud kaitsevahendid. Kaitsekindad ja nende kasutamine. Ergonoomia olemus ja tähtsus. Töö- ja tegutsemisvõime (töökeskkonna mõjutegurid, tööasendid). Dünaamiline ja staatiline töö. Ergonoomilised töövõtted ja taastusharjutused.

3.3.PUHASTUSTÖÖDE TEHNOLOOGIA 1õn. Mustus ja mustuse liigid. Määrumise vähendamine. Porikaitse süsteemid. Puhastuses mõjuvad tegurid. Vesi puhastuses. Jäätmed, jäätmekäitlus. Keskkonnasõbralik puhastamine.

3.4.ERIALANE KEEMIA 0,5õn pH mõiste. pH tabel. Ainete rühmad. Neutraalsete ainete omadused. Leeliseliste ainete omadused. Looduslikud leeliselised. Leeliseliste ainete mõju keskkonnale ja inimestele. Hapete omadused. Looduslikud happed. Hapete mõju keskkonnale ja inimestele.. Sünteetiline keemia. Tensiidide mõiste. Tensiidide omadused. Looduslik tensiid ja omadused.

3.5.KORISTUSAINED 1õn. Koristusainete liigitus. Puhastusainete jaotus. Puhastusainete pakendid ja pakendi märgistus. Puhastusainete hoidmine ja markeerimine. Puhastusainete koostis. Neutraalsete puhastusainete kasutamine. Happeliste puhastusainete kasutamine. Leeliseliste puhastusainete kasutamine. Lahustisisaldusega puhastusained. Desinfitseerivad puhastusained. Eripuhastusained (akna-, ahju-, masinnõudepesu-, plekieemaldus-, tekstiillipuhastusained). Puhastusainete kontsentratsioonid. Puhastusainet doseerimine. Kaitseained (vesivahad, lahustivahad). Hooldusained (põrandahooldusained, mööblihooldusained).

3.6.ERIALANE MATEMAATIKA 0,5õn. Pikkusühikud ja nende teisendamine. Pindala leidmine. Kaaluühikud ja nende teisendamine. Ülesannete lahendamine. Protsendi mõiste, protsendiülesannete lahendamine. Suhte mõiste. Suhteülesannete lahendamine. Ühe tundmatuga võrrand. Võrrandite lahendamine.

3.7.KORISTUSTARVIKUD 0,5õn. Tarvikutele esitatavad nõuded. Hügieenitooted. Pabertoodete kvaliteediklassid. Ühekordse kasutusega puhastuslapid. Paberi hoidikud ja alused. Tekstiillapid, omadused ja valikud. Puhastuslapi kasutamine ja pesemine. Värvikoodide kasutamine. Mikrokiudlapid. Mikrokiu omadused. Mikrokiud lappide kasutamine ja pesemine. Mopid. Mopialused. Moppamine. Kuivatajad. Põrandakuivataja kasutamine. Harjad. Pühkimisharjad. Pesuharjad. Hõõrumiskomplektid. Klaasipesemistarvikud. Kaabitsad.

3.8.KORISTUSMEETODID 0,5õn. Koristustööde meetodite liigitus ja valiku põhimõtted. Hoolduspuhastus. Kuivpuhastus. Väheniiske puhastus. Niiske puhastus. Märghpuhastus. Pesumeetod. Aseptiline puhastamine. Tööjuhendid. Hoolduspuhastus. Vahekoristus. Suurpuhastus. Suurpuhastuse planeerimine. Tööde järjekord. Tööjuhendid. Desinfitseerimine. Pindade kaitsemeetodid. Vahatamine. Vahatamisel tekkivad vead. Vahatatud pindade hoolduspuhastus. Õlitamine. Õlitatud pindade hoolduspuhastus. Kivipindade kristalliseerimine.

3.9.PINNAKATTEMATERJALID 0,5õn. Pinnakattematerjalide valiku põhimõtted. Veekindlad põrandakattematerjalid (looduslikud-, tehiskivist-, keraamilised-, plastik- ja kummkatted). Nende kasutuselevõtupesu, kaitsmine ja hooldamine. Veetundlikud põrandakattematerjalid (puit-, laminaat-, linoleum- ja korkkatted). Nende kaitsmine ja hooldamine. Mööbli- ja seinakatted (nahk-, tekstiil-, pabertapeet-, plastik-, metall-, portselan-, klaas-, peegel-, värvitud- ja lakitud pinnad). Nende puhastamine ja hooldamine. planeerimine, arendamine ja hindamine. Tööjuhendid ja nende koostamine. Puhastusettevõtete töö planeerimise alused.

3.10.KORISTUSMASINAD JA SEADMED 0,5õn. Imurid. Tolmuimeja ehitus ja tööpõhimõtted. Vaibaimuri ehitus ja tööpõhimõtted. Pühkimismasinad. Vee ja prahiimurid. Põrandahooldusmasinad. Põrandahooldusmasina lisaseadmed. Põrandahooldusmasina tööpõhimõtte, kasutamisevõimalused ja puhastamine. Kombineeritud põrandahooldusmasinad. Surveloputusmasinad. Survepesurid. Muud masinad. Koristuskärud. Kärude komplekteerimine. Mopisüsteemid.

3.11.ERINEVATE OBJEKTIDE PUHASTAMINE 6õn. Elamute ja korterite hoolduspuhastus. Koduteenindus. Büroode ja kontorite hoolduspuhastus. Raviastutuste hoolduspuhastus. Toateenindaja töö. Sviidi koristamine. Üldkoristus majutusasutustes. Toitlustusasutuse hoolduspuhastus. Köögipindade, -seadmete ja -vahendite puhastamine. Lasteasutuste hoolduspuhastus. Kaupluste hoolduspuhastus.

3.12. PUHASTUSTÖÖDE PLANEERIMINE 0,5õn. Puhtuseastmed. Puhastustööde planeerimine. Oma töö

3.13.PUHASTUSTEENINDUSE MAJANDUSLIKKUS JA TOOTLIKKUS 0,5õn. Puhastustööde kaardistamine ja mõõdistamine. Mõõdistamise etapid. Arvutitarkvara SIIMI tulemuste rakendamine. Kuluarvestus. Puhastusteeninduse kvaliteet ja kvaliteedi hindamine. Uuendused puhastusteeninduses.

4. Õpitulemused

Õpilane teab ja tunneb:

- puhastusteenindaja tööeripära ja -ülesandeid;
- määrduvuse viise ja mustuse liike;
- mustuse tõkestamise vahendeid;
- koristusainete liike, kasutamise ja hoidmise põhimõtteid;
- doseerimise põhimõtteid;
- koristustarvikute valiku põhimõtteid, kasutamist ja puhastamist;
- koristusmasinaid ja -seadmeid;
- hügieenitooteid ja nende kasutamist;
- koristusmeetodite valiku põhimõtteid
- puhastus-, kaitse- ja hooldusmeetodeid;
- lae-, sein-, mööbli- ja põrandakattematerjale;
- töö planeerimise aluseid;
- puhtuseastmeid ja sellest lähtuvalt kulude arvestust;
- kvaliteedinõudeid,

Õpilane oskab

- määratleda ja eemaldada mustust;

- eristada pinnakatematerjale;
- valida ja kasutada pinnakattele sobivat koristusmeetodeid;
- valida ja doseerida koristusaineid;
- valida tööks sobivad koristustarvikud;
- ette valmistada ja kasutada erinevaid moppe- ja mopisüsteeme;
- kasutada ja puhastada puhastuslappe;
- kasutada ja puhastada mikrokiudtooteid;
- valida ja kasutada koristusmasinaid;
- kasutada klaasipuhastustarvikuid;
- puhastada, kaitsta ja hooldada põrandaid;
- puhastada seinu;
- puhastada lagesid;
- puhastada, kaitsta ja hooldada mööblit;
- planeerida ja teostada hooldus- ja vahepuhastust;
- planeerida ja teostada suurpuhastust;
- sorteerida jäätmeid.

5. Hindamine

Mooduli hinne kujuneb kaalutud keskmisena. Õpilane peab sooritama testi ja praktilise töö positiivsele hindele.

Hinnatakse:

- testid (50%) – mustuse, puhastusainete, -meetodite, pinnakatematerjalide, tööohutuse ja ergonoomia; objektide puhastamine juhendite tundmist,
- praktiline töö (50%) – oskust toime tulla praktiliste tööülesannetega: lae-, sein-, mööbli-põranda ja nende juurde kuuluva puhastamisega.

2.2.4 TOIDUVALMISTAMINE

5 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmisi tervislikust toitumisest ning toiduvalmistamise ja serveerimise oskusi, järgib toiduhügieeni-, töötervishoiu- ja ohutuse nõudeid. Õpilane saab ülevaate toidust ja kasutamise võimalustest ning õigetest töövõtetest. Õpib majanduslikult ja säästlikult töötama. Õppija omandab oskused.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Läbitud moodul Töökeskkonnaohutus

3. Õppesisu

3.1 TOIDUAINETE ÕPETUS IÕN

Toiduainete käitlemise nõuded. Toiduainete hankimine, säilitamine ja transport. Pakendid ja märgistused. Erinevad toiduainete grupid: teravili ja teraviljatooted; köögiviljad; seemned; puuviljad ja marjad; pähklid ja mandlid; piim ja piimatooted; toidurasvad ja -õlid; kalad; lihad ja lihatooted; munad; suhkru- ja suhkruasendajad; maitseained; tarrendained; joogid.

3.2. TOIDUVALMISTAMISE ALUSED IÕN

Lihtsamad eeltöötlemisvõtted – sorteerimine, pesemine, koorimine, tükelduskujud, vormimine, paneerimine. Kuumtöötlemisvõtted – keetmine ja praadimine. Toidu säilitusviisid. Põhilised füüsikalised ja keemilised muutused toiduvalmistamisprotsessis. Kaonormid toiduainete töötlemisel. Põhikastmed; lihtsamad eelroad; supid; teraviljatoidud; kalatoidud; lihatoidud; köögiviljatoidud; magustoidud.

3.4. PRAKTILINE TÖÖ ÕPPEKÖÖGIS 3 ÕN

Õppeköögi tutvumine - köögi sisekorra eeskirjad, tuleohutusnõuded, elektriohutusnõuded, hügieeninõuded, töökorraldus. Toiduainete eeltöötlemine – sorteerimine, pesemine, koorimine, tükelduskujude lõikamine, vormimine, paneerimine, vahustamine. Toiduainete kuumtöötlemine; toiduainete kuumtöötlemisviisid- keetmine, hautamine, praadimine. Roogade maitsestamine. Toiduainete säilitamine. Köögiviljade ettevalmistamine. Roogade valmistamine – kastmete, köögiviljasuppide, piimasuppide valmistamine ja sobilikud lisandid. Putrude valmistamine. Köögiviljaroogade, riisi- ja pastaroogade, kohupiima- ja munaroogade, salatite, võileibade valmistamine. Puuvilja- ja marjasalatite, magusate suppide, kompottide, kissellide, vahtude, pannkookide, vormiroogade valmistamine ja serveerimine. Külmade, kuumade jookide valmistamine ja serveerimine. Pärimi- ja muretaignatest toodete valmistamine.

4. Hinnatavad õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- toiduainete ja jookide sortimenti, maitseomadusi ja kasutamise võimalusi, nende hoiunõudeid, realiseerimisaegu;
- köögis kasutatavaid toiduainete eeltöötlemis- ja kuumtöötlemisvõtteid lähtudes toiduainest ja tervisliku toitumise põhimõtetest;
- köögi sisekorra eeskirju, tuleohutus-, elektriohutus- ja hügieeninõudeid, köögitöö korraldust;

oskab:

- kasutada õigeid töövõtteid;
- toiduainete eeltöötlust;

- valmistada roogasid ja jooke (põhikastmed, piima- ja köögiviljasupid, salatid, võileivad, köögivilja-, teravilja-, kala-, liha- ja hakklihaharoad, magusroad, lihtsamad pagaritooted, külmad ja kuumad joogid) etteantud tööjuhendi järgi;
- töötada säästlikult hügieeni- ja toiduohutuse nõudeid järgides;
- töötada meeskonnas.

5. Hindamine

Mooduli hinne kujuneb kaalutud keskmisena. Õpilane säilitab koostatud materjalid ja sooritatud arvestustööd õpimapis. Mooduli teemad on kooli lõpueksami üheks osaks.

Hinnatakse:

- testid (20%) – toiduvalmistamise ja hügieenialaste põhimõistete ning terminite tundmist;
- õpimapp (20%) – roogade tehnoloogilised kaardid, tehnoloogiliste kaartide täiendused
- praktilised ülesanded (60%) – õppekõrgis praktilise töö käigus tööjuhendite alusel täidetud õppeülesannete täitmise ja eneseanalüüsi oskust

2.2.5 KODUKULTUUR

3 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija teadvustaks isiksuse olemust, oma ja teiste rahvaste kultuurilisi erinevusi. Oskaks lugu pidada iseendast, kodust, perekonnast, oskaks hinnata rahvuslikku identiteeti, armastaks oma riiki, rahvast ja kodumaad. Oskaks tunnetada ja käituda eetikanormidele vastavalt, järgiks tervislikke eluviise.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. EESTI RAHVUSKULTUUR JA KOMBED. Eestlase identiteet meie kultuuriruumis. Rahvakalender, selle kaasaegne tähtsus. Mihklipäev. Hingedepäev. Mardipäev. Kadripäev. Jõulud. Kolmekuningapäev. Vastlapäev. Lihavõttepühad. Kevadpühad. Jaanipäev. Ilmaennustamine ja looduse jälgimine. Eesti Vabariigi riiklikud tähtpäevad ja riigipühad. Liputseremooniad.

3.2. KODU JA PEREKOND. Pidulikud kodused tähtpäevad. Emadepäev. Isadepäev. Sünni- ja nimepäevad. Õnnitlused. Kaastundeavaldused. Leinatalitlused. Tähtpäevaline kodu kaunistamine.

3.3. ETIKETT. Tervitamine. Sina või Teie. Esitlemine. Telefoni kasutamine. Suhtluskultuur multimeedias. Kutsed, nimekaardid, visiitkaardid, tänukaardid. Külla minek. Külaliste vastuvõtt. Käitumine ametiasutuses. Käitumine tänaval ja avalikes transpordivahendites. Käitumine kinos, teatris, kontserdil, vastuvõttudel. Käitumine turismigrupi koosseisus ja laevareisidel. Käitumine vabaõhuüritustel. Käitumine kirikus. Kalmistukultuur.

3.4. KODUNE RAVI. Rahvameditsiini alustõed, koduapteek. Külmetushaiguste ravi ja haiguste ennetamine koduste vahenditega. Ravimtaimede tundmaõppimine. Ravimtaimede kogumine ja kuivatamine. Ravimtaimede säilitamine ja droogide valmistamine. Raviteed, ravikuurid.

3.5. RUUMIDE SISEKIJUNDUS. Sisekujunduse põhimõtted. Värvide valimine sisekujundusel. Värvide ja valguse mõju. Mööbli paigutamine.

3.6. PRAKTILISED TÖÖD. Erinevad tehnikad õnnitluskaartide valmistamisel. Kingituste valmistamine, kujundamine ja pakkimine. Kodu kaunistamine ja laua katmine erinevateks tähtpäevadeks. Koduse tähtpäeva organiseerimine ja läbiviimine.

4. Hinnatavad õpitulemused

Õppija teab ja tunneb

- aastaegade vaheldumisest tulenevaid erinevaid traditsioone;
- eestlaste kultuuripärandit;
- rahvuslikke traditsioone läbi kodukujunduse ja toitumistavade;
- esmaseid ravivõtteid ja käsimüügiravimeid;
- looduse võimalusi inimese abilisena;
- värvide ja valguse mõju inimesele.

Õppija oskab

- jälgida looduse muutumist ja seostada seda igapäevaste koduste tegemistega;
- väärtustada perekonda ja peretraditsioone;
- käituda erinevatel tähtpäevalistel sündmustel eetikanorme ja traditsioone järgides;
- suhelda erinevate inimestega erinevates olukordades;

- reageerida ja tegutseda ohu- ja eriolukordades; • aidata ennast ja kaaslast rahvameditsiini võtetega;
- hoida enda tervist;
- toime tulla oma kodu sisustamisega;
- kasutada kodu kaunistamise võtteid.

5. Hindamine

Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb järgmiste tööde koondhindena:

5.1 Eesti rahvuskultuur ja kombed

- Referaat valitud rahvakalendritähtpäevast
- Kontrolltöö Eesti Vabariigi tähtpäevade ja traditsioonide kohta

5.2. Kodu ja perekond

- Essee kodustest traditsioonidest
- Praktiline projekt kodu kaunistamiseks

5.3. Etikett

- Rollimäng: tervitamine, esitlemine, suhtlemine telefoniga
- Referaat käitumisest
- Praktiline töö: kutse, nimekaart, tänukaart

5.4. Kodune ravi

- Kirjalik uurimustöö ühest ravimtaimest
- Praktiline töö: ravitee valmistamine
- Õpimapp

5.5. Ruumide sisekujundus

- Praktiline projekt kodu sisustamiseks

5.6. Praktilised tööd

- Õnnituskaardi valmistamine
- Kingituse valmistamine ja pakkimine
- Tähtpäevaline laua katmine ja kodu kaunistamine
- Projekt koos kalkulatsiooniga tähtpäeva organiseerimiseks.

2.2.6 TEKSTIILIDE HOOLDAMINE

1 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab oskused ja teadmised riidematerjalidest, pesupesemisainetest, pesupesemismasinast, järelhooldusseadmetest, pesupesemise tehnoloogiast ning praktilised oskused tekstiilide valikul ja hooldamisel.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

TEKSTIILIDE LIIGID. Tekstiilide algmaterjalide päriolu, liigitus ja omadused. Tekstiilmaterjalide rühmitamine. Nahk ja tooted nahast. Pesuhooldusjuhendid.

PESUPESEMIS- JA HOOLDUSAINED. Pesupesemisainete liigitus koostise ja oleku alusel. Pesuainete koostisained. Valgepesuained. Kirjupesuained. Peenpesuained. Plekieemaldusained. Loputusained.

PESUPESEMINE. Mustuse liigitus. Eeltööd enne pesu pesemist. Pesupesemise põhietapid. Masinpesu. Pesuprogrammid. Kardinate pesemine. Voodipesu pesemine.

RIIETE JÄRELTOOTLUS. Riiete kuivatamine. Kuivatusseadmed. Rullimine. Triikimine. Tärgeldamine.

PRAKTILISED TÖÖD. Pesumasinaga töötamine. Tsentrifuugiga töötamine. Käsitsi triikimine. Vaipkatete pesemine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- erinevaid tekstiilkiudaineid ja nende liike;
- tekstiilide hooldamise ohutusnõudeid;
- pesupesemisel kasutatavaid pesuaineid;
- pesupesemise töövahendeid masinaid ja seadmeid;
- riiete järeltöötlemise tehnikat.

Oskab:

- eristada erinevaid tekstiilmaterjale;
- valida sobivaid puhastusaineid;
- valida õigeid pesemismeetodeid lähtuvalt tekstiilidest;
- käsitseda pool- ja täisautomaatseid pesumasinaid;
- pesta ja hooldada katteid ja kardinaid;
- valida materjalile sobiva järeltöötlusviisi.
-

5. Hindamine

Mooduli hinne kujuneb kaalutud keskmisena. Õpilane säilitab koostatud materjalid ja sooritatud arvestustööd õpimapis. Mooduli teemad on kooli lõpueksami üheks osaks.

Hinnatakse

- Õpimapp (50%) – pesupesemisainete ja –tehnoloogia; tekstiilide hooldusjuhendid.
- Testid (50%) – pesupesemisainete, pesumasinaste valikute tegemise oskust, terminite tundmist, pesuprogrammide põhimõtteid, riiete järeltöötlusviise.

2.2.7 PRAKTIKA

25õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse et õppija omandab teadmisi ja praktilisi oskusi järgmistest teemadest ja tegevustest: tutvumine töökollektiiviga, meeskonnatöö, pöra-, lae-, mööbli- ja seinapindade hoolduspuhastus, pinnakattematerjalide hooldamine ja kaitsmine, suurpuhaste läbiviimine, pindade põhipesu, eritööd, õueala hooldus, toitlustusettevõttega tutvumine, toiduainete eeltöötlemine, toitude valmistamine ja serveerimine juhendite järgi.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Läbitud vastavalt praktikale I, II või III õppeaasta moodulid vastavalt praktika programmile.

3. Õppesisu

SISSEJUHATUS PRAKTIKASSE. Töö sisekorraeeskirjade, tööülesannete ja tööperega tutvumine. Töösse sisseelamine. Isiklikud kaitsevahendid.

HOOLDUSPUHASTUS Oma töö planeerimine. Pörandate, lagede, mööbli, seinte hoolduspuhastus. Oma töö kvaliteedi hindamine.

PÕHIPUHASTUS Pörand-, lae-, seina-, ja mööblipindade põhipesu. Pörandapindade kaitsmine. Erinevate ruumide koristamine

KINNISTU HOOLDAMINE Aiarajatiste hooldamine. Lillepeenarde rajamine ja hooldamine. Muru rajamine ja hooldamine. Puude ja põsaste hooldamine. Jäätmete sorteerimine. Komposteerimine.

TOITLUSTAMINE Köögi tööga tutvumine – köögi sisekorra eeskirjad, tuleohutusnõuded, elektriohutusnõuded, hügieeninõuded, töökorraldus. Seadmete ja töövahendite kasutamine. Toiduainete eeltöötlemine. Toiduainete kuumtöötlemine. Toiduainete valmistamine ja serveerimine juhendite järgi

VALIKÕPINGUTE PRAKTIKA Vastavalt valitud õppesuunale

4. Õpitulemused

Õpilane teab ja tunneb:

- klienditeeninduse aluseid;
- hooldus- ja põhipuhastuse eesmärke ja ülesandeid;
- puhastusteenindaja töö iseärasusi;
- puhastustööde ohutegureid;
- puhastustööde kvaliteedinõudeid;
- toiduhügieeninõudeid;
- töökorralduse aluseid köögis;
- toitlustamise põhialuseid;
- välisruumi heakorra nõudeid

Õpilane oskab:

- suhelda klienditeenindajana;
- koristada erinevaid ruume;
- kasutada pindade puhastus-, hooldus- ja kaitseaineid;
- valmistada lihtsamaid toite ja neid serveerida;

5. Hindamine

Mooduli hinne kujuneb kaalutud keskmisena. Õpilane säilitab koostatud praktika aruanded ja sooritatud arvestustööd õpimapis. Mooduli teemad on kooli lõpueksami üheks osaks.

Hinnatakse:

- õpimapp (50%) – tööjuhendid, praktikaaruanded
- praktiliste ülesannete täitmine (50%) – praktikajuhendaja poolt antud hinnang ja praktika hinne, mis kajastub praktikapäevikus.

2.3. Valikõpingud:

2.3.1 TOITLUSTUSTEENINDUS

10 õn

1. Eesmärk

Toiduvalmistamine suurköögis mooduliga taotletakse, et õppija omandab ülevaate toiduainete ja jookide sortimendist, kvaliteedist, keemilisest koostisest, maitseomadustest ja kasutamise võimalustest. Omandada teadmised toiduainete säilitamisnõuetest, realiseerimisaegadest toiduainete töötlemisel. Omandada teadmised ja oskused kasutada toiduainete eeltöötlemis-, valmistamis- ja säilitamisviise. Omandada teadmised põhilistest keemilistest ja füüsikalistest muutustest toiduvalmistamisprotsessis. Omandada teadmised ja oskused kasutada köögitöövõtteid. Omandada teadmised ja oskused serveerida etteantud juhendi järgi argitoite ja -jooke, pagaritooteid; sealhulgas teada Eesti rahvusroogi. Omandada teadmised aktuaalsetest toitumistrendidest. Omandada teadmised tervisliku toitumise tähtsusest ja tervisliku toitumise põhimõtetest. Omandada teadmised toitainetest ning nende tähtsusest ning oskused arvutada energiakulu. Õppida majanduslikult ja säästlikult töötama.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Toitlustamise alused ja Töökeskkond

3. Õppesisu

3.1. TOIDUAINETE ÕPETUS (1,5 õn)

Toiduseadusest tulenevad toiduainete käitlemise nõuded. Toiduainete säilitamine ja hankimine. Toidukaupade hoiunõudeid, realiseerimisajad. Pakendid ja märgistus. Erinevate toiduainegruppide omadused (teravili ja teraviljatooted; köögiviljad ja seemned; puuviljad ja marjad; pähklid ja mandlid; piim ja piimatooted; toidurasvad ja õlid; kalad ja meresaadused; lihad ja lihatooted; munad; suhkrud ja suhkruasendajad; maitseained ja sool; želatiin; kohvi, tee, kakao ja šokolaad; alkohoolsed ja karastusjoogid; valmisroad ja pooltooted). Rahvuslikud toiduained.

3.2. TOIDUVALMISTAMINE SUURKÖÖGIS (5 õn)

Lihtsamad eeltöötlemisvõtted – sorteerimine, pesemine, koorimine, eri tükelduskujude lõikamine, vormimine, paneerimine, vahustamine. Kuumtöötlemisvõtted – keetmine, kupatamine, aurutamine, hautamine, praadimine väheses rasvas. Toitude maitsestamine. Toiduainete säilitusviisid. Põhilised füüsikalised ja keemilised muutused toiduvalmistamisprotsessis. Kaonormid toiduainete töötlemisel. Suurköökides kasutatavad puljongid ja põhi kastmed; lihtsamad külmad ja soojad eelroad, suupisted, salatid ja võileivad; supid, tangainetest toidud, kalatoidud, toidud hakklihast ja väiketükilised lihatoidud; köögiviljatoidud, magustoidud, külmad ja kuumad joogid, lihtsamad pagaritooted saiad, pirukad.

3.3. TOITUMISÕPETUS (0,5 õn)

Seedimisprotsess, söömine. Toiduenergia vajadus ja toiduvajadus olenevalt inimese soost ja vanusest, olenevalt kehalisest aktiivsusest. Üle- ja alakaal, sellega seotud toitumisprobleemid. Kolesterool toidus. Toitumistrendid. Toiduallergiad. Eestlaste toitumistavad.

3.4. PRAKTILINE TÖÖ ÕPPEKÖÖGIS (3 õn)

Õppeköögi tutvumine - köögi sisekorra eeskirjad, tuleohutusnõuded, elektriõhusnõuded, hügieeninõuded, töökorraldus. Toiduainete eeltöötlemine – sorteerimine, pesemine, koorimine, tükelduskujude lõikamine, vormimine, paneerimine, vahustamine. Toiduainete kuumtöötlemine; toiduainete kuumtöötlemisviisid- keetmine, hautamine, praadimine. Roogade maitsestamine. Toiduainete säilitusviisid. Põhilised füüsikalised ja keemilised muutused

toiduvalmistamisprotsessis. Suurköökides kasutatavate roogade valmistamine - heledate puljongite valmistamine ja nende edasine kasutamine. Köögiviljasuppide, piimasuppide, valmistamine ja sobilikud lisandid. Heleda, valge ja pruuni põhikastme ning neist tuletatud lihtsamate kastmete valmistamine. Putrude valmistamine. Argiste köögiviljaroogade, riisi- ja pastaroogade, kohupiima- ja munaroogade, salatite, võileibade, keedetud ja hautatud liharoogade, hakkliharoogade, kalarooegade valmistamine. Puuvilja- ja marjasalatite, magusate suppide, kompottide ja kissellide valmistamine ja serveerimine. Vahtude, argiste pannkookide, magusate putrude ja vormiroogade valmistamine ja serveerimine. Argiste külmade ja kuumade jookide valmistamine ja serveerimine. Pärimi-, biskviit-, leht- ja muretaignate valmistamine, nendest toodete valmistamine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- toiduainete ja jookide sortimenti, kvaliteeti, maitseomadusi ja kasutamise võimalusi; nende hoiunõudeid, realiseerimisaegu;
- suurköögis kasutatavaid toiduainete eeltöötlemis- ja kuumtöötlemisvõtteid lähtudes toiduainest ja tervisliku toitumise põhimõtetest;
- tervisliku toitumise tähtsust ja tervisliku toitumise põhimõtet;
- aktuaalseid toitumistrende;
- köögi sisekorra eeskirju, tuleohutusnõudeid, elektriõhusnõudeid, hügieeninõudeid, köögitöö korraldust;

oskab:

- valida toiduaineid toitute ja jookide valmistamiseks lähtudes tervisliku toitumise põhimõtetest, toiduainete omavahelisest sobivusest, toidu valmistamisviisist;
- kasutada õigeid töövõtteid;
- selgitada põhilisi keemilisi ja füüsikalisi muutuseid toiduvalmistamisprotsessis;
- kirjeldada ja valmistada suurköögis valmistatavaid roogasid ja jooke (heledad puljongid, hele, valge ja pruun põhikaste ning nende lihtsamad tuletised, piima- ja köögiviljasupid, salatid, võileivad, köögivilja-, pasta- ja riisiroad, argised kalaroad, hakkliharoad, magusroad, lihtsamad pagaritooted, lihtsad külmad ja kuumad joogid) etteantud juhendi järgi;
- nimetada toitaineid ning kirjeldada nende tähtsust ja ülesandeid organismis;
- töötada majanduslikult ja säästlikult ning hügieeninõudeid ja toiduohutuse nõudeid järgides;
- arendada meeskonnatööd.

5. Hindamine

Mooduli hinne kujuneb kaalutud keskmisena. Õpilane säilitab koostatud materjalid ja sooritatud arvestustööd õpimapis.

Hinnatakse

- kirjalik teoreetiliste teadmiste test (20 %) - mõistete ja terminite tundmist;
- õpimapp - (20 %) praktilise töö õppeköögis käigus teostatud roogade tehnoloogilised kaardid omapoolsete täiendustega, enesehinnang
- iseseisvad tööd: referaadid, esseed; - 10%
- praktilised oskused (50 %) – õppeköögis praktilise töö käigus tööjuhendite alusel täidetud õppeülesand.

2.3.2 MAJAPIDAMISTÖÖD

REMONDITÖÖD

1 õn

1. Eesmärgid

Õpetusega taotletakse, et õppija saab ülevaate maalritöödest ning vanade uste ja akende korrastamisest.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1 MAALRITÖÖD Valgus ja värvid looduses. Ruumide värvide valik ,värvide segamine, värvuseõpetus. Maalritööde materjalid. Maalritööde tööriistad. Erinevad aluspinnad ja nende töötlus. Värvimise tehnoloogia. Tapetseerimine. Materjali kulunormid.

3.2 USTE JA AKENDE RENOVEERIMINE. Vanade uste värvimine ja hooldus. Vanade akende värvimine ja hooldus.

4. Õpitulemused

Õppija teab:

- valguse ja värvide koosmõju looduses;
- värvusõpetuse põhitõdesid;
- maalritööde materjale;
- maalri- ja restaureerimise töö tööriistu;
- erinevate aluspindade töötlemise tehnoloogiaid;
- värvimise tehnoloogiat;
- erinevaid seinakattematerjale;
- renoveerimise põhitõdesid;
- maalritööde töövõtteid.

Oskab:

- valida ruumide kujundamiseks sobivaid värve;
- segada värve;
- kasutada ohutult õigeid tööriistu;
- teostada uste ja akende renoveerimist;
- tapeetida seinu;
- arvutada tööde teostamiseks vajaliku materjali kogust.

5. Hindamine

.

Hinnatakse

- kirjalik teoreetiliste teadmiste test (20 %) - mõistete ja terminite tundmist;
- õpimapp - (20 %) praktilise töö käigus teostatud remonditööde tehnoloogilised kaardid omapoolsete täiendustega, enesehinnang
- praktilised oskused (60 %) – praktilise töö käigus tööjuhendite alusel täidetud õppeülesand.

KINNISTU HOOLDAMINE

2 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab praktilises tegevuses algteadmised ja – oskused kinnistul paiknevate aiarajatiste hooldamisest ning haljastustöödest õuealal. Oskab käidelda jäätmeid ja töötada turvaliselt.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3.Õppesisu

3.1. AIARAJATISED JA NENDE HOOLDAMINE. Lihtsamad aiaelemendid (teed, platsid, liivakastid, tugimüürid, trepid, veesilmad jm), nende hooldamine, parandamine, puhastamine, teede liivatamine, teeäärte korrashoid. Sise- ja välisterrassid, nende korrashoid .

3.2. HALJASTUSTÖÖD. Haljastusmasinad (muruniiduk, trimmer, hekilõikur, mullafrees) nende kasutamine, hooldus ja käsitsemine. Kaitsmissüsteemid. Ohutusnõuded töö masinatega.

Murud, murupindade parandamine, kastmine, väetamine; muru niitmine, murujäätmete komposteerimine.

3.3. PUUD JA PÕÕSAD. Pügatavate puude kujundamine, puude istutamine, toestamine. Põõsad, nende kujundamine , hooldamine. Hekid , nende kujundamine.

3.4. JÄÄTMED. Biojäätmed ja nende käitlemine. Klaas-, plast-. pappjäätmed, nende käitlemine. Ehituspraht. Ohtlikud jäätmed.

4.Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- töövõtteid lihtsamate aiaelementide hooldamiseks ja parandamiseks: müürid, trepid, sillutised veesilmad;
- haljastus- ja ilutaimede omadusi ja hooldusvõtteid;
- tööohutusnõudeid tööriistade ja masinatega töötamisel;
- jäätmekäitluse seadusi.

oskab:

- puhastada ja parandada lihtsamaid aiarajatisi;
- töötada haljastusmasinatega ja tööriistadega tööohutusnõudeid täites;
- hooldada ja niita muru vastavalt kliendi soovile ;
- pügada hekki, teha hooldus- ja kujunduslõikust põõsastele, puudele;
- hooldada lillepeenraid ja ilutaimi;
- märgata taimede haigusi ja kahjureid, otsida abi nende tõrjeks või tõrjuda ise;
- eraldada ja käidelda bio- ja olmejäätmeid;
- töötada ennast ja keskkonda säästvalt.

5. Hindamine

.

Hinnatakse

- kirjalik teoreetiliste teadmiste test (20 %) - mõistete ja terminite tundmist;
- õpimapp - (20 %) praktilise tööde juhendite ja omapoolsete täiendustega, enesehinnang
- praktilised oskused (60 %) – praktilise töö käigus tööjuhendite alusel täidetud õppeülesand.

ERIPUHAUSTUSTÖÖD

2 õn

1. Eesmärgid

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised ja eripuhastustööde tehnoloogiast ning eripuhastustööde vajalikkusest. Õpib tundma erinevaid ja spetsiifilisi eripuhastustöid ning nende teostamise vajadust ja otstarbekust erinevatel pinnakatetel. Õpib tundma ja kasutama eripuhastustöödeks vajalike töövahendeid, seadmeid ja nende ohutut kasutamist, puhastamist ning hooldamist. Õpib kasutama eripuhastustöödeks vajalikke puhastus-, kaitse- ja hooldusaineid. Õpib teostama eripuhastustöid ohutus- ja turvanõudeid järgides.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Algteadmised puhastustehnoloogiast

3. Õppesisu

3.1. AKENDE PESEMINE. Töövahendid akende pesuks. Aknapesu puhastusained. Abivahendid akende pesul. Akende pesu tõstukilt või tellingult. Akende pesu redelilt. Erinevad töömeetodid ja nende rakendamise võimalused. Ohutus akende pesul.

3.2. EHITUSJÄRGNE PUHAUSTUS. Ehitusjärgse puhastuse ja koristuse iseärasused. Puhastatava ehitusobjekti hindamine ja vajalike puhastustööde määramine. Ajagraafiku koostamine ja tööde järjekord. Hoone seinte, lagede, põrandate ja mööbli puhastamise tehnoloogia ehitusobjektidel. Pindade kaitsetöötlemise vajaduse ehitusobjektidel. Ehitusjärgseks puhastuseks vajalike töövahendite, seadmete, materjalide ja puhastusainete määramine. Tööde teostamine ja üleandmine-vastuvõtmine tervikuna või etappide kaupa. Hilisema hoolduse vajaduse ja sageduse määramine. Ohutus ehitusobjektide puhastamisel ja koristamisel.

3.3. UUTE PÕRANDATE KASUTUSELEVÕTUPESU. Uute põrandate kasutuselevõtupesu vajaduse määramine. Põrandakattematerjali tootja nõuded ja ettekirjutused. Pindmine ja süvapesu. Uute põrandate kasutuselevõtupesu puhastustehnoloogia, töövahendid, seadmed ja puhastusained. Kaitseainetega töötlemise vajaduse määramine. Ohutus põrandate kasutuselevõtupesul.

3.4. PÕRANDATE SÜVAPESU. Erinevate põrandakattematerjalide süvapesu vajaduse määramine. Enamlevinud põrandakattematerjalide (PVC, loodus- ja tehiskivi, linoleum, puit) süvapesu tehnoloogia, töövahendid, seadmed ja puhastusained. Ohutus põrandate süvapesul.

3.5. PÕRANDATE VAHATAMINE. Erinevate põrandakattematerjalide vahatamise vajaduse määramine. PUR katete eripära. Pesemisvajaduse määramine. Pindmine ja süvapesu. Vahad ja vahaemaldusained. Olemasoleva vahakatte renoveerimine. Vana vaha eemaldamise ja uue vaha paigaldamise tehnoloogia. Vahatamise töövahendid, seadmed ja ained. Ohutus põrandate vahatamisel.

3.6. PÕRANDATE IMPREGNEERIMINE. Loodus- ja tehiskivist põrandate impregneerimise vajaduse määramine. Pesemisvajaduse määramine. Kiviküllastus- e. impregneerimisained. Põrandate impregneerimise tehnoloogia, töövahendid ja seadmed. Ohutus põrandate impregneerimisel.

3.7. PÕRANDATE KRISTALLISEERIMINE. Looduskivist põrandate kristalliseerimise vajaduse määramine. Kristalliseerimisained ja eeltöötlemisained. Põrandate kristalliseerimise tehnoloogia, töövahendid ja seadmed. Ohutus põrandate kristalliseerimisel.

3.8. PÕRANDATE ÕLITAMINE. Puit- ja linoleumpõrandate õlitamise vajaduse määramine. Puidu pleegitusained. Puidu- ja linoleumõlid. Hooldusõlid. Puit- ja linoleumpindade õlitamise tehnoloogia, töövahendid ja seadmed. Ohutus põrandate õlitamisel.

3.9. VAIPKATETE PESEMINE JA IMPREGNEERIMINE Vaipkatete pesemise vajaduse määratlemine. Vaipkatete koostis. Pesemine absorbentidega, vahtainetega, vaibapesuainetega. Vaipkatete pesemise tehnoloogia, töövahendid ja seadmed. Vaipkatete impregneerimise vajaduse määratlemine. Vaipade impregneerimisained. Vaipkatete impregneerimise tehnoloogia, töövahendid ja seadmed. Ohutus vaipkatete pesemisel ja impregneerimisel.

4.Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb

- eripuhastustööde iseärasusi;
- erinevaid puhastustehnoloogiaid ja nende kasutamise võimalusi;
- eripuhastustöödel kasutatavaid erinevaid töövahendeid ja seadmeid, oskab neid ohutult kasutada, hooldada, puhastada;
- erinevaid eripuhastus- ja kaitseaineid ja oskab neid kasutada;
- ohutusreegleid eripuhastustöödel

oskab:

- määratleda erinevate pindade eripuhastuse vajadust;
- määratleda erinevate pindade kaitsetöötuse vajadust;
- kasutada eripuhastustöödel erinevaid puhastustehnoloogiaid;
- pesta aknaid põrandalt, redelilt, tellingult;
- puhastada hoone seinu, lagesid, põrandaid ja mööblit ehitusobjektidel;
- määratleda hoolduse vajadust ja sagedust pärast objekti üleandmist;
- määratleda süvapesu vajadust ja pesta põrandaid süvapesumeetodil;
- vahatada, õlitada põrandaid;
- kristalliseerida põrandaid, impregneerida põrandaid;
- pesta vaipkatteid absorbentide, vahtainete ja vaibapesuainetega ning impregneerida ;
- järgida töö- ja keskkonnohutusnõudeid.

5. Hindamine

.

Hinnatakse

- kirjalik teoreetiliste teadmiste test (20 %) - mõistete ja terminite tundmist;
- õpimapp - (20 %) praktilise tööde juhendite ja omapoolsete täiendustega, enesehinnang
- praktilised oskused (60 %) – praktilise töö käigus tööjuhendite alusel täidetud õppeülesandeid.

2.3.3 TEENINDUSKORRALDUS

ORGANISATSIOONIKÄITUMINE JA JUHTIMINE

2 õn

1. Eesmärgid

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab esmased organisatsioonilise käitumise ning organisatsiooni juhtimise alased teadmised ja oskused. Omandada esmased oskused meeskonda moodustada, motiveerida ning juhtida. Omandada hoiakud, mis aitavad kaasa efektiivsele tegutsemisele praktilises töökeskkonnas ja meeskonnas. Omandada teadmisi personalialase töö korraldamisest ettevõttes.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. ORGANISATSIOONIKÄITUMINE. Organisatsiooni olemus ja organisatsioonilise käitumise mõiste. Sotsiaalsüsteem ja sotsiaalkultuur. Inimese individuaalsed omadused. Motivatsioon ja töörahulolu. Osalusdemokraatia. Juhi ja liidri käitumine. Isikutevahelised suhted ja konfliktid. Toimetulek konfliktidega. Otsustamine grupis ja selle tehnikad. Meeskonnatöö. Grupid. Rollid. Normid meeskonnatöös. Meeskondade liigid. Meeskonnatöö juhtimine. Motiivide ja stiimulite seosed tööprotsessis.

3.2. PERSONALIJUHTIMINE. Personalitöö valdkonnad ja eesmärk. Värbamisprotsessi olemus ja eesmärgid. Värbamise allikad ja vahendid. Personalivaliku protsess. Ametikirjelduse ja ametikoha profiili koostamine. Töölevõtu ankeedi põhikomponendid, koostamise spetsiifika. Info kogumine ja analüüs. Intervjueerimine. Personalivaliku eetika. Töö efektiivsus ja töötasustamine. Arenguveestluse vajadus ja läbiviimine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- organisatsiooni ja organisatsioonilise käitumise olemust;
- inimese ja organisatsiooni vahelisi seoseid;
- erinevaid motivatsiooniteooriaid;
- konfliktide tekkepõhjusi ja nende lahendamise meetodeid;
- organisatsiooni eduka toimimise mudelit;
- 1. väliskeskonna mõju organisatsioonile, tema liikmetele ja juhtidele;
- planeerimise vajalikkust ja tähtsust juhtimises;
- organisatsiooni struktuuri kujundamise aluseid;
- otsustamise käiku ja ratsionaalse otsustamise vajalikkust;
- kontrollimise eesmäärke, liike ja tähtsust;
- personali värbamise allikaid ja meetodeid;
- personali hindamise üldaluseid;
- süsteemselt planeeritud personalikoolituse ja tähtsust;

oskab:

- hinnata suhete tähtsust ja vajalikkust organisatsiooni tegevuse seisukohast;
- kirjeldada organisatsiooni suhtlemisvõrku;
- analüüsida inimese ja organisatsiooni suhteid;
- kirjeldada personalitöö eesmäärke ja valdkondi;

- analüüsida personali töö efektiivsust;
- kirjeldada motivatsioonitegureid ja hinnata kaubakäsitleja töö tulemuslikkust.

5.Hindamine:

Hinnatakse:

- testid (30%) – organisatsioonikäitumise, juhtimise ja personalijuhtimise alaste põhimõistete tundmist
- esseed, referaadid ja uurimustööd (30%) – hinnata praktikaettevõtte organisatsiooni kultuuri, koostada tööpakkumiskuulutus kaubakäsitleja ametikoha täitmiseks, koostada puhastusteenindaja ametikirjeldus, ette valmistada ja läbi viia tööintervjuud, koostada tööintervjuu küsimustik 6 – 8 küsimusest töövestluse läbiviimiseks puhastusteenindaja kandidaadiga ning selle alusel rollimänguna tööintervjuu läbiviimine
- probleem- ja situatsioonülesannete lahendamise (40%) – oskust toime tulla praktiliste meeskonnatöö situatsioonide lahendamise, oskust juhtida ja motiveerida meeskonda organisatsiooni eesmärkide saavutamiseks, tööde delegeerimise oskust, meeskonnatöö oskust läbi meeskonnaliikmete hinnangu ja eneseanalüüsi.

PROJEKTJUHTIMISE ALUSED

1 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised projektijuhtimise tehnoloogiast ja projektitöös vajalike praktilised juhtimisalased oskused

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1 PROJEKT. Projekti ja projektijuhtimise definitsioon. Miks ja millal projektimetoodikat kasutada. Kus ja kuidas projektitööst kasu saada.

3.2 PROJEKTI ETTEVALMISTUS. Probleemi defineerimine või idee läbivaatamine, eesmärkide sõnastamine. Projekti lähteülesande koostamine. Projekti teostatavuse kontroll ja vastavad juhtimisotsused. Projekti hindamine ja otsustusmeetodid.

3.3 PROJEKTI PLANEERIMINE JA JÄRELVALVE. Projekti planeerimine põhimõtted. Tegevuste ja nende vaheliste seoste määratlemine. Prioriteetide määratlemine, Projekti jaotamine osaprojektideks. Ressursside planeerimine (aeg, raha, inimesed). Projekti- ja lepinguhaldus.

3.4 AJAJUHTIMINE. Oma ajakasutuse strateegiate kindlaksmääramine ja muutmise võimalused. Ajavarude juhtimine projektis. Ajajuhtimine lähtuvalt prioriteetidest. Ajakao põhjused.

3.5 INFOVAHETUS. Nõuded info kvaliteedile. Kuidas kindlustada informatsiooni jõudmine kõigile, kes seda vajavad. Infosüsteem ja kvaliteet.

3.6 PROJEKTI MEESKOND. Projekti juhtrühm, meeskond ja nende vastutused/õigused

3.7 PROJEKTI TEOSTAMINE. Projekti algus. Tegevuse operatiivne organiseerimine, Tegevuse kontrollimine. Projekti edenemise mõõtmine, projektikoosolekud ja nende juhtimine. Muudatused projekti käigus. Mida peab muudatuste sisseviimisel arvestama ja kontrollima.

3.8 PROJEKTI LÕPETAMINE. Projekti lõpp projektijuhi jaoks ja meeskonnale. Projekti tulemuslikkuse analüüs.

3.9. KVALITEEDJUHTIMINE. Kvaliteedijuhtimise meetodid ja meetodid.

4. Hinnatavad õpitulemused

Õppija teab ja tunneb

- projektijuhtimise protsessi;
- projekti meeskonna ja projektijuhi töö põhimõtteid;
- muutuste tegemise võimalusi projekti rakendamisel;
- tüüpilisi vigu projekti ettevalmistamisel, planeerimisel ja juhtimisel ning nende ennetamise võimalusi.

Õppija oskab

- püstitada ja sõnastada tegevuse eesmärgid ja prioriteete;
- koostada projekti;
- hinnata projekti mõjusust ja tulemuslikkust;
- analüüsida ressursside kasutamist.

5. Hindamine

- iseseisvad tööd (30%)
- praktilised tööd (30%)
- tunnikontrollid (30%)
- aine lõputöö (10%)

KORISTUSTÖÖDE MÕÕDISTAMINE

1 õn

1.Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab koristustööde mõõdistamise põhimõtted, õpib mõõdistama koristustöid, kasutades spetsiaalset arvuti tarkvara.

2.Nõuded mooduli alustamiseks

Läbitud moodulid: koristustööde planeerimine ja arendamine, arvestus ja aruandlus, koristustööde tehnoloogia

3. Õppesisu

3.1.MÕÕDISTAMISE PÕHIMÕTTED

Koristusaega mõjutavad faktorid.

Meetodi-, aja- ja ruumistandard

Mõõdistamise kasutamine koristustööde arendamisel

3.2.MÕÕDISTAMISE TEOSTAMINE

Mõõdistustööde läbiviimise etapid.

Mõõdistuste tulemuste ellu rakendamine.

Praktilise mõõdistuse tegemine kasutades vastavat tarkvara

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- millest sõltub koristustöödele kuluv reaalne tööaeg
- koristustööde mõõdistamise põhimõtteid
- mille arvelt on võimalik säästa koristusaega

oskab:

- mõõdistada koristustöid kasutades vastavat tarkvara
- kasutada oma töös mõõdistuste tulemusi
- kasutada mõõdistamist koristustööde arendamisel

5.Hindamine

Hinnatakse:

- teoreetilisi teadmisi mõõdistamisest (30%)
- praktilist mõõdistustööd ja võimalusel ellu rakendamise analüüsi(20%)
- vastava tarkvara abil tehtud erinevate koristusviiside analüüsi konkreetsele objektile (50%)

SOOME KEEL

1 õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab soome keele suhtlustasandil ja erialase sõnavara, mis on vajalik klientidega suhtlemiseks. Õppida kliente teenindama ja toodet müüma soome keeles. Õppida hankima ja töötleva soome keelset erialakirjandust.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. SOOME KEELE GRAMMATIKA. Häälendamise põhireeglid ja tähestik, numbrid. Verbid. Numbrid isikulised asesõnad. AV-ta verbide pööramine. Verbitüübid. Kas-küsimus. Possessiivsufiks. Omastava tüvi, AV, Aeg Osastav kääne. Kohakäänded. Mitmuse nominatiiv. Kellaajad. Ajaväljendid. Ajaperioodi planeerimine. Konsonandiga lõppevad noomenid. Noomenite AV. Vokaaliga lõppevad noomenid. Elukoht, siseruumid.. Omadussõnad. Verbide AV. Täytyy. Päevakava. Verbide nõrgenev AV. Verbide tugevnev AV. Järgarvsõnad. Täytyy- verbid. Sisseütlev kääne. Käändestki. Tee juhatamine Sisseütlev kääne Omastava tüvele liituvad käänded. Käskiv kõneviis. Tingiv kõneviis. Kokkuvõtte käänamisest

3.2 SUHTLUSKEEL. Pitää/tykätä – meeldima kasutamine. Elukoht. Tervitamine, esitlemine, endast kõnelemine olla-verb. Tervitused. Maad ja keeled. Endast rääkimine. Isikuandmed Päevakava. Sõiduvahendid. Kohvikus. Kaupluses Raamatukauplus. Tee juhatamine. Turul. Puuviljad. Köögiviljad. Liha ja kala. Piimatooted. Joogid. Maiustused. Makaronitooted. Vorstid, singid. Kohv, tee. Rõivad. Kosmeetika. Parfüümid. Kodukaubad. Majapidamiskaubad. Nõud. Teenindussituatsioonid. Kaubandus Eestis. Kaubandus Soomes.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- soome keele grammatika põhireegleid
- erialase sõnavara täiendamise võimalusi
- Soome kultuuri eripära

oskab:

- ennast tutvustada soome keeles
- suhelda lihtsamatel olme-, eriala- ja päevateemadel soome keeles
- suhelda klientidega ja tutvustada kaupu soome keeles
- suhelda telefoni teel soome keeles

5. Hindamine

Hinnatakse

- testid (30%) - sõnade ja grammatika tundmise oskus
- iseseisvad tööd (20%) – enda ja kaupade tutvustamine
- praktilised ülesanded ja rollimängud (50%) – suhtlemis- ja teenindussituatsioonid, klientide teenindamine

KARJÄÄRIÕPETUS

lõn

1.Eesmärk:

Õpetusega taotletakse, et õpilane: kujundab adekvaatse enesehinnangu; valmisoleku teadlikeks karjäärivalikuteks ja -otsusteks ning elukestvaks õppeks; oskab seada eesmärke ja nende täitmiseks süsteemselt tegutseda, tutvub erinevate ametite/elukutsetega, õppides tundma haridus- ja koolitusvõimalusi, töö-seadusandlust ning kohalikke majanduskeskkonda; teab karjäärivõimalusi valitud kutsealavaldkonnas; väärtustab kutseõppeasutuses õppimist ja isikliku karjääri arendamist.

2.Nõuded mooduli alustamiseks:

Sissejuhatus erialasse/ valdkonda I kursusel läbitud.

Õpilased on läbinud vähemalt ühe ettevõttepraktika.

3.Õppesisu:

3.1 ENESETUNDMINE JA SELLE TÄHTSUS KARJÄÄRI PLANEERIMISEL

Isiksuseomadused: närvisüsteemi tüüp, temperament ja iseloom.

Isiksuseomadused: väärtused, vajadused, motivatsioon, hoiak, emotsioonid, positiivne mõtlemine.

Isiksuseomadused: võimed, intelligentsus, huvid, oskused (üldoskused, erioskused)

Minapilt ja enesehinnang (k.a. eneseaustus ehk eneseväärtustamine), identiteet, refleksioon, sotsiaalne küpsus.

3.2. ÕPPIMISVÕIMALUSTE JA TÖÖMAAILMA TUNDMINE NING SELLE TÄHTSUS KARJÄÄRI PLANEERIMISEL

Muutuv tööturg: kutsealavaldkonna olukord, arengusuunad, prognoosid, kutsestandardid, tööandjate ootused, ettevõtluse vormid, tööõiguse alused.

Muutuv tööjõuturg: valdkonna tööjõuturu nõudlus ja pakkumine, konkurents, elukestev õpe, töö-motivatsioon, töötus, tööturuteenused.

Haridustee: valdkonna erialad, haridussüsteem, mitteformaalne haridus, hariduse ja tööturu vahelised seosed, õpimotivatsioon, elukestev õpe.

3.3 PLANEERIMINE JA OTSUSTAMINE

Otsustamine ja seda mõjutavad tegurid – alternatiivid valikutes, omavastutus, aja planeerimine.

Karjääriplaneerimine kui elukestev protsess: karjäär, karjääriplaneerimine, karjääriinfo allikad, infootsimine, karjäärinõustamine, muutustega toimetulek, elurollid, elulaad.

Tööotsimine: kandideerimisdokumendid, tööintervjuu, tööotsimisallikad.

3.4 ISIKLIKU KARJÄÄRIPLAANI KOOSTAMINE

Karjääriotsuste tegemise protsess. Lühiajaline karjääriplaan. Pikaajaline karjääriplaan.

Näidismoodul on koostatud SA Innove projekti Karjääriteenuste süsteemi arendamine Eesti Vabariigis raames

4.Õpitulemused

Karjääriõpetus keskendub õpilase adekvaatse enesehinnangu kujunemisele.

Õpilane tunneb erialade, ametite ja elukutsete vahelisi seoseid. Ta oskab näha ja mõistab töömaailmas toimuvat ja on teadlik selle mõjust isikliku tööalase karjääri planeerimisele.

Õpilane teadvustab oma vastutust ja on motiveeritud isiklikku karjääri teadlikult planeerima ning mõistab ja väärtustab elukestva õppe põhimõtteid.

Õpilane on teadlik ametialase edasiliikumise võimalustest ning on orienteeritud elukestvate õppele.

5.Hindamine

Hinnatakse

- Mõistete ja terminite tundmist ja nende kasutamise õigsust -10%
- Oma isiksuse tundmist seostatuna valitud erialaga -10%
- Karjäärialase teabe otsimise ja leidmise oskust -10%
- Koostab ühe konkreetse tööpakkumise kuulutuse alusel töökoha taotluse ja selle juurde kuuluva CV või kirjutab kaaskirja tuues välja oma tegevused, nõrkused , võimed ja oskused -60%
- Õpilane koostab iseseisvalt oma karjääriplaani lähemaks kümneks aastaks, näidates end läbi erinevate elurollide -10%

3.2.4 KODUTEENINDUS

LASTE JA EAKATE PERELIIKMETE HOOLDUS

3õn

1.Eesmärgid

Õpetusega taotletakse, et õppija arendab teadmisi lapsee psüühika iseärasustest, omandab oskused hooldada last imikueast kooliküpsuse saavutamiseni. Teab väikelapsega seotud traumasid, nende vältimise võimalusi, õpib toetama lapse igakülgset arengut, hindab oma võimeid ja oskusi hooldada erivajadusega last kodus. Omandab teadmisi eakatest inimestest, tunneb üldlevinud eakate haigusi, oskab õpetada eakaid kasutama tugiseadmeid, teadvustab eakatega seotud traumasid ja ennetamise võimalusi.

2.Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3.Õppesisu

3.1. VANEMSUS JA LAST OOTAV PEREKOND. Pere psüühiline ja sotsiaalne valmisolek. Lapse sünnieelsed kahjustused. Ema tervishoid enne ja pärast lapse sündi. Sünnitus, peresünnitus. Beebivarustus.

3.2. LAPSE PSÜHHOLOOGIA. Lapse psühholoogia eripära. Väikelapse (0-1 a.), maimiku (1-3 a.), mudilase (3-6 a.) psüühika. Iseärasused. Koolis käiv laps - uued sotsiaalsed suhted. Puberteedieas toimuvad füüsilised ja psüühilised muutused. Lapse emotsionaalse maailma kujundamine. Suhtlemine eakaaslastega ja täiskasvanutega (tähelepanelikkus, headus, seltsivus, sümpaatiatunne). Foobiad. Stress.

3.3 LAPSE HOOLDAMINE. Väikelapse hooldus- toitmine; riietamine; vannitamine. Une ja nutuga seotud probleemid. Maimiku hooldamine. Mudilase hooldamine. Üldlevinud lastehaigused (köha, nohu, palavik; pea- ja kõhuvalud, krambid, oksendamine) ja nende ravi. Koduapteek, rahvameditsiin. Haige lapse põetamine ja ravimite manustamine. Lapse vastuvõtlikkus vigastustele (lämbumine, ülekuumenemine ja alajahtumine, löögid, muljumised, põletus- mürgistus- söövitus). Laste ohutuse ennetamine (tal- või kodumajapidamises; autos sõitjana; jalakäijana; veekogude juures; suhtlemisel võõraste inimestega). Lapse ohutuse tagamine lemmiklooma omamisel.

3.4. LAPSE ARENDAMINE. Tervisekasvatus; füüsiline areng ja kasvatus; tervise hoidmine; liikumisoskuste kujundamine.

Mäng ja töö lapse elus: mängu ja töö seosed, mängu liigid, mängu tingimused ja nende loomine. Töö ja laste iseseisvus (usaldamine). Mänguasjade valmistamine koos vanematega.

Muusika, rütm, käelised tegevused: lastelaulud ja tantsud, nende õpetamine. Muusika kuulamine; rütmiline liikumine; joonistamine; maalimine, voolimine, voltimine, kleepimine.

Kõne areng; lugema õpetamise alused. Loodushoid. Käitumistavad ja kombed.

3.5. ERIVAJADUS. Erivajadusega lapse koht ühiskonnas. Tugiteenuste võimalused. INVARU otstarve. Erivajadusega lapse hooldamine kodus.

3.6 EAKAS INIMENE. Geriaater, tema eesmärgid. Vananemise protsess läbi bioloogilise-, psüühilise- ja sotsiaalse tasandi. Suhtlemine eakatega.

3.7 ÜLDLEVINUD EAKATE HAIGUSED. Mäluhäired, unehäired, tasakaaluhäired, nahahaigused, dementsus, uriinipidamatus. Eakate toimetulek oma haigustega, nende abistamine.

3.8. EAKATE ABISTAMINE HÜGIEENINÕUETE TÄITMISEL. Igapäevased hügieeni- toimingud. Tubade, tugiseadmete korrastamine; nõudepesu. Rõivaste hooldamine, toiduainete säilitamine.

3.8. EAKATEGA SEOTUD TRAUMAD. Kukkumiste ja löökide saamiste põhjused ja kõrvaldamine. Tuli; vingugaas; elekter; muud ohud (eakas autojuht; ujumine; kalastaja). Traumade ennetamise võimalused, riski suurendavad tegurid; kodu ja koduümbruse muutmine ohutuks. Isiklikud abinõud ja kaitsevahendid. Kodu turvalisus. Puudega seotud traumad.

3.9 PRAKTILISED TÖÖD. Beebile vajaminevad riided ja tarvikud. Väikelapse riietamine, toitmine, vannitamine. Eakate inimeste hooldamine, tugiseadmete kasutamise juhendamine. Ravimite manustamine, traumade puhul esmaabi andmine. Lihtsamate mänguasjade valmistamine. Sünnitusmaja, hooldekodu, INVARU külastamine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- ema ja lapse tervishoidu enne ja pärast sünnitamist;
- väikelapse ealisi iseärasusi;
- erivajaduse olemasolu ühiskonnas;
- kuidas ennetada traumasid;
- tugiteenuseid;
- INVARU otstarvet;
- mängu, muusika, joonistamise ja liikumise mõju lapse arengule;
- väikelapsega seotud traumasid, nende vältimise võimalusi;
- geriaatria eesmärke;
- üldlevinud eakate haigusi;
- eakatele mõeldud tugiseadmeid.

Oskab:

- hooldada last imikueast kooliküpsuse saavutamiseni;
- arendada last nii füüsiliselt kui ka vaimselt;
- lihtsamate mänguasjade valmistamist;
- hooldada erivajadusega last kodus;
- anda esmast abi tekkinud traumade puhul;
- abistada eakaid hügieeninõuete täitmisel;
- suhelda eakatega;
- õpetada eakaid kasutama tugiseadmeid.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- Protsessi hindamine. Teoreetilised teadmised: aine omandamise käigus testid, vestlused jm teadmiste ja arusaamise kontroll
- Praktilised oskused: hooldada last ja eakat inimest; oskab juhendada tugiseadmete kasutamist; valmistada lihtsaid mänguasju.
- Iseseisev: tööraportite koostamine õppekursioonidest (sünnitusmajja, beebitarvete kauplusesse, lasteaeda, hooldekodusse, INVARU-sse,)
- Kokkuvõttev hindamine. Üldine kogu mooduli tulemuste hindamine.

KONDIITRITOODETE VALMISTAMINE

2 õn

1. Eesmärgid

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmisi erinevate kondiitritoodete retseptide ja tehnoloogiliste kaartide koostamisest, omandab teadmisi ja oskusi kookide ja muude erinevate kondiitritoodete valmistamise tehnoloogiast.

Õpib tundma ja järgima töötervishoiu ning tööhügieeni nõudeid, oskab tooteid säilitada õigetel tingimustel.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. KÜPSETATUD POOLTOOTED. Põhibiskviit, liivataigen, lehttaigen, pärmilehttaigen, keedutaigen. Vormimine, küpsetamine. Küpsetamise vead ja nende tekkepõhjused.

3.2. KAUNISTUSED JA SUHKRULISTE POOLTOODETE VALMISTAMISE TEHNOLOOGIA. Puisted pähklitest, mandlitest, kookosel, šokolaadist. Suhkrulised puisted. Kaunistused puuvilja kaunistusmassist. Siirupite ja kreemide valmistamine. Pumatite ja glasuuride valmistamine. Martsipanist, suhkrumassist, šokolaadist kaunistused. Taretiste valmistamine. Kreemide valmistamine. Pralinee, griljaazi ja karamelli valmistamine.

3.3. KEEKSID, KÜPSISED, PRÄÄNIKUD, KREEKERID, VAHVLIID. Toorained ja valmistamistehnoloogiad.

3.4. TORDID, KOOGID, RULLBISKVIIDID, KEEKSID. Toorained ja valmistamise tehnoloogiad.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- erinevate suhkruliste pooltoodete valmistamise tehnoloogiat;
- erinevate kaunistuspoodete valmistamise tehnoloogiat;
- küpsiste, präänikute, kreekerite ja vahvlite valmistusviise;
- keekside ja rullbiskviitide valmistusviise;
- tortide ja kookide valmistusviise;
- nõudeid toodete säilitamisele;
- toodete retseptide ja tehnoloogiliste kaartide vormistusnõudeid ja vajalikkust.

Oskab:

- valmistada erinevaid küpsetatud pooltooteid, erinevaid küpsiseid, präänikuid, kreekerid ja vahvleid,
- eristada ja kirjeldada erinevaid kaunistusmaterjale ja neid kasutada;
- valmistada erinevaid suhkrulisi pooltooteid, torte, kooke, rullbiskviite ja keekse;
- kasutada erinevaid pooltooteid;
- koostada kondiitritoodetele retsepte ja tehnoloogilisi kaarte;
- rakendada teoreetilisi teadmisi praktikas;
- määrata praagi põhjusi;
- vältida praagi teket.

5. Hindamine

Mooduli hinne kujuneb kaalutud keskmisena. Õpilane säilitab koostatud materjalid ja sooritatud arvestustööd õpimapis.

Hinnatakse

- kirjalik teoreetiliste teadmiste test (20 %) - mõistete ja terminite tundmist;
- õpimapp - (20 %) praktilise töö kondiitritoodete valmistamise käigus teostatud küpsetiste retseptid omapoolsete täiendustega, enesehinnang;
- praktilised oskused (60 %) – kondiitritööde praktika käigus tööjuhendite alusel täidetud õppeülesanded.

RAHVUSKÖÖGID

2 õn

1. Eesmärgid

Õpetusega taotletakse, et õppija õpib tundma maailma rahvaste toidukultuuri, avardab terviklikku maailmapilti, arendab sallivust ja tolerantsust, arendab rahvusvahelise suhtlemise oskust, saab ülevaate maailma erinevate regioonide toitumistavade, loob baasi edasisteks õpinguteks.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. SISSEJUHATUS. Ainekava tutvustus, Hindamine. Õppekäigud

3.2. BALTIMAADE RAHVUSKÖÖGID. Eesti rahvuslik köök. Läti rahvuslik köök. Leedu rahvuslik köök.

3.3. PÕHJAMAADE RAHVUSKÖÖGID. Soome rahvuslik köök. Rootsi rahvuslik köök. Norra rahvuslik köök. Taani rahvuslik köök.

3.4. IDA-EUROOPAMAADE RAHVUSKÖÖGID. Vene rahvuslik köök. Ukraina rahvuslik köök. Valgevene rahvuslik köök. Moldova rahvuslik köök.

3.5. KAUKAASIAMAADE RAHVUSKÖÖGID. Armeenia rahvuslik köök. Gruusia rahvuslik köök. Aserbaidžaaani rahvuslik köök.

3.6. LÄÄNE-EUROOPAMAADE RAHVUSKÖÖGID. Poola rahvuslik köök. Saksa rahvuslik köök. Hollandi rahvuslik köök. Prantsuse rahvuslik köök. Hispaania rahvuslik köök. Inglise rahvuslik köök. Iiri rahvuslik köök. Tsehhi rahvuslik köök. Slovakkia rahvuslik köök.

3.7. ITAALIA JA BALKANIMAADE RAHVUSKÖÖGID. Itaalia rahvuslik köök. Austria rahvuslik köök. Ungari rahvuslik köök. Rumeenia rahvuslik köök. Bulgaaria rahvuslik köök. Kreeka rahvuslik köök. Jugoslaavia rahvuslik köök. Sloveenia rahvuslik köök

3.8. AASIAMAADE RAHVUSKÖÖGID. Türgi rahvuslik köök. Araabia rahvuslik köök. Juudi rahvuslik köök. Mongoolia rahvuslik köök. India rahvuslik köök. Hiina rahvuslik köök. Tai rahvuslik köök. Jaapani rahvuslik köök. Vietnami rahvuslik köök.

3.9. ARVESTUSTÖÖ. Test. Iseseisev töö. Tagasiside. Kokkuvõtted praktilistest tundidest.

4. Hinnatavad õpitulemused

Õppija teab ja tunneb

- mõistab ja väärtustab rahvuskööke
- teab rahvusköörides kasutatavaid tooraineid
- teab rahvusköörides valmistatavaid põhitoite
- erinevate rahvaste toitumisharjumusi
- religioonide mõju toitumistavadele

Õppija oskab

- kirjeldada rahvuskööride eripära
- valmistada rahvuskööride põhitoite
- kirjeldada erinevate rahvaste toitumisharjumusi

5. Hindamine

Mooduli hinne kujuneb kaalutud keskmisena. Õpilane säilitab koostatud materjalid ja sooritatud arvestustööd õpimapis.

Hinnatakse

- 10% - iseseisvad tööd - referaat rahvusköögi kohta, mis sisaldab ka roogade tehnoloogilisi kaarte
- 30% - kirjalikud ainetestid teoreetiliste teadmiste kohta rahvusköökidest (peavad olema sooritatud vähemalt hindele "rahuldav")
- 60% - praktiline tegevus õppekõõgis ja selle tagasiside

ETIKETT JA TEENINDAMINE

3õn

1. Eesmärgid

Õpetusega taotletakse, et õppija õpib tundma moraalikategooriaid, erinevaid tõekspidamisi, käitumisreegleid ja norme ning erinevate maade tavasid.

Omandab põhilised teadmised ja oskused, mis on vajalikud teenindajale.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

Õppesisu

3.1. VASTUVÕTUD. Vastuvõtude liigid (hommikused, päevased, õhtused) ja alaliigid (ametlikud vastuvõttud, tähtpäevalised vastuvõttud, pulmad, matused, soolaleivapeod, lastepeod jne). Vastuvõtu korraldamise põhinõuded. Kodused vastuvõttud. Külaliste kutsumine, kutsekaardid, vastuvõtu läbiviimine ja lõpetamine.

3.2. LAUAETIKETT. Laua katmine, menüü ja joogid, puuviljad, käitumine lauas.

3.3. TEENINDUSPERSONAL. Teenindaja isikuomadused ja oskused. Riietus, välimus Suhtlemisoskus. Üldkohustused. Teeninduspersonali struktuur ettevõttes. Teenindajate ametijuhendid. Meeskonnatöö. Tööjaotus meeskonnaliikmete vahel

3.4. TEENINDUSMEETODID. Iseteeninduse variandid. Iseteeninduse korraldamine: ettevalmistus, teenindus, teenindusjärgne töö Klientide personaalse teenindamise liigid Vastuvõtude ja bankettide teenindamine Konverentside teenindamine.

3.5. LAUDADE TÜÜBID, LINUTAMINE JA KAUNISTAMINE. Laudade tüübid Sobivate materjalide ja värvide valik. Linade kujud ja suurus. Laudlinade kokku panek Linade lauale asetamine ja liitmine. Seeliku kasutamine. Linade ja salvrättide korrashoid. Salvrättide suurus ja voltimine. Lauakaunistused: lilled, taimed, küünlad, lipud, figuurid, peeglid, nimekaardid, menüükaardid, üllatuskingitused

3.6. LAUDADE KATMINE. Lauanõude liigitus materjali, suuruse ja kasutusotstarbe järgi. Söögiriistad, nende valik. Klaaside valik olenevalt jookide liigist. Serveerimisnõud. Serveerimisvahendid. Ettevalmistus teenindustööks (mise en place). Minimaalne eelkate. Menüüd järgiv eelkate.

3.7. TEENINDAMINE. Klientide personaalse teenindamise liigid. Taldrikute kandmise võtted. Laualt nõude koristamise võtted

3.8. ROOGADE SERVEERIMINE. Portsjoni vormistamine. Roogade vormistamine vaagnatele. Serveerimine taldrikul ja vaagnal. Serveerimine kandikul. Serveerimislaua kasutamine. Eelroogade serveerimine (külmad ja kuumad). Suppide serveerimine. Munarogade serveerimine. Teraviljast roogade serveerimine. Kalarogade ja mereandide serveerimine. Liharogade serveerimine. Kodu- ja metslinnuliharogade serveerimine. Köögiviljast lisandite ja roogade serveerimine. Salatite serveerimine. Juustu serveerimine. Dessertite ja kookide serveerimine. Leiva ja saia serveerimine. Maitseainete serveerimine

3.9. JOOKIDE SERVEERIMINE. Alkoholivabad joogid, klaaside valik, suurus, kuju Alkoholi sisaldavad joogid, klaaside valik, suurus, kuju. Kokteilid ja segujoogid, klaaside valik .Kuumad joogid (kohv, tee, kakao, šokolaad). Alkoholi sisaldavad kuumad joogid, serveerimine.

4.0. VASTUVÕTTUDE LIIGID. Selvelaudadega vastuvõttud: 1. Buffet`-lauaga 2. Fourchette`-lauaga 3. Puuviljalauaga 4. Juustulauaga 5. Kokteililauaga 6. Eel jookide

pakkumine 7.Tervitusjoogilaud 8. Kohvi- ja teelauad. Bankett. Hommikusöök. Pidulik lõunasöök. Pidulik õhtusöök . Pärastlõunatee. Vastuvõtt lastele. Aiapidu.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- vastuvõttude liike;
- vastuvõttude alaliike;
- vastuvõtu korraldamise põhinõudeid;
- koduste vastuvõttude eripära;
- kutsete ja kutsekaartidega seonduvat;
- lauaetike nõudeid (lauapesu, salvrätikute, söögiriistade, lauakaunistuste - lilled, küünlad, kujud jm - kasutamist).

Oskab:

- lihtsamat vastuvõttu planeerida ja läbi viia;
- kutsekaarti kujundada;
- salvrätikuid voltida;
- lauda katta ja kaunistada;
- vastavalt etiketile lauas käituda;

5.Hindamine

Mooduli hindamise aluseks on eesmärkides püstitatud õpitulemuste omandamine.

Hinnatakse:

- aine omandamise käigus testid, vestlused jm teadmiste ja arusaamise kontroll (20%)
- Praktilised oskused: lauakatmine, õige lauapesu ja salvrätikute kasutamine, lauakaunistuste kasutamine (50%)
- koduse vastuvõtu projekt või osalemine kooli mõne piduliku vastuvõtu ettevalmistamisel ja läbiviimisel (30%)

3.Üldharidusained

Üldharidusõppeainete maht õppenädalates

Ainerühm	Õppeaine	Maht nädalates
I	Eesti keel/vene keel	5
	Kirjandus	2
	Võõrkeel (A)	4
	Võõrkeel (B)	4
II	Matemaatika	5
	Füüsika	3
	Keemia	2
III	Geograafia	2
	Bioloogia	2
IV	Ajalugu	3
	Inimeseõpetus	1
	Ühiskonnaõpetus	2
V	Muusika	1
	Kunst	1
	Kehaline kasvatus	3
	KOKKU	40

EESTI KEEL

1. Moodul: Eesti keel
2. Maht õppenädalates: 5
3. Eesmärgid

Eesti keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- arendab oma suulist ja kirjalikku väljendusoskust;
 - arendab suutlikkust vastu võtta, hinnata, kasutada ja edastada teavet;
 - arendab oma õpioskusi ja tekstiga töötamise oskust;
 - omandab suhtlemisvalmiduse;
 - väärtustab emakeelt ja rahvuskultuuri;
 - hindab objektiivselt oma keeletaset, väljendusoskust.
4. Nõuded mooduli alustamiseks: põhiharidus

5. Õppesisu

ÕIGEKEELSUS (1 õn)

- Häälikuõpetus. Keele häälikusüsteem. Silp ja silbitamine.
- Õigekirjutus. Eesti keele õigekirja põhimõtted. Täheortograafia
- põhireeglid. Võõrsõnade olemus ja ortograafia: h, f ja š kvantiteedi märkimine.
- Algustähe ortograafia põhireeglid. Sõnade kokku- ja lahkukirjutamise põhimõtted ja
- reeglistik. Arvude märkimine kirjas. Sõnade poolitamine. Lühendamise põhimõtted;
- lühendite märkimine kirjas. Keelekäsiraamatute kasutamine õigekirja kontrollimiseks.

- Eesti keele struktuur
- Keele olemus. Eesti keel kui soome-ugri keel.
- Sõnaliigid. Sõnaliigi piiritlemine. Vormimoodustus.
- Sõnamoodustus. Sõnavara rikastamise teed ja allikad. Sõnaühend ja liitsõna.

VÄLJENDUSÕPETUS (1 õn)

- Tekst. Teksti mõiste. Teksti tervikkus ja liigendamine, lõik; sidusus; alustus ja lõpetus. Suuline ja kirjalik tekst. Väljendusvahendite eripära sõltuvalt eesmärgist, adressaadist ja olukorrast. Erisuguste tekstide lugemine.
- Meediatekst. Meediateksti olemus ja eripära. Uudis, olemuslugu, intervjuu, arvustus, reportaaz, reklaam.
- Teabetekst. Teabeteksti olemus ja eripära. Refereerimine, tsiteerimine; allikaviide; konspekterimine.
- Ilukirjandustekst. Ilukirjandusliku teksti olemus ja eripära. Keelekasutuse kujundlikkus. Kirjeldus, jutustus, arutus. Lüüriline eneseväljendus.
- Tarbetekst. Tarbeteksti olemus ja eripära. Avaldus, elulookirjeldus, kiri, apellatsioon, volikiri, protokoll.
- Teksti koostamine. Teema. Materjali kogumine. Ainestiku järjestamise põhimõtted ja võimalused. Teksti viimistlemine. Arutlev kirjand.
- Sagedasemad sõnastus- ja stiilivead.
- Teksti vormistamine. Pealkirjastamine, liigendus, paigutus.
- Suuline tekst. Igapäevasuhtlus, vestlus, tutvustus, kaastundeavaldus.
- Kõneks valmistumine, esinemine. Olmekõned: tervitus, õnnitlus, tänukõne. Informeerivad kõned: ettekanne, sõnavõtt koosolekul.

VORMIÕPETUS (1 õn)

- Sõnaliigid.
- Käänete süsteem eesti keeles.
- Käändsõnavormide ja omadussõna võrdlusastmete moodustamine.
- Arv- ja asesõna käänamise erijooni.
- Pöördõna vormistik. Pöördeliste ja käändeliste vormide moodustamine.
- Eesti keele sõnaraamatu kasutamine vormide moodustamiseks, kontrolliks
- Nimede ortograafia; nimede käänamise erijooni. Nimedest saadud üldsõnad
- Sõnavaliku olenevus väljenduse eesmärgist, kõne laadist, adressaadist, situatsioonist. Peamisi sõnastusvigu. Olulisemaid reksioone.

SÕNAVARA JA SÕNASTUS (1 õn)

- Sõna ja selle tähendus. Sõnade mitmetähenduslikkus. Paronüümia.
- Sageli väärast tähenduses kasutatavaid sõnu. Metafoorid keeles. Fraseologismid.
- Sõnavara. Sõnavara mõiste ja koostis. Keele sõnavara rikastamise allikad ja viisid. Murdesõnad. Lühendamise ja tehissõnad.
- Liitsõnamoodustus. Veaohtlikke kokku- ja lahkukirjutamise juhtumeid.
- Sõnatuletus. Sagedasemate tuletiste tähendus ja ortograafia.
- Sõnade laenamine. Näiteid varasematest laenudest; ladina ja kreeka kaudlaene. Tõlkelaenud. Võõrsõnad; võõrsõna tunnusjooned ja ortograafia. Tsitaatsõnad ja nende kasutamine.

LAUSEÕPETUS (1 õn)

- Lause. Liht- ja liitlause. Üte, lisand, lauselühend. Otse- ja kaudkõne.
- Lausete kirjavahemärgistamine. Sõnade järjekord lauses.
- Ühildumine. Rektsioon.
- Keele sõnavara ja selle rikastamise võimalused.
- Kirjakeele ja argikeele sõnavara.
- Sõnavara ja sõnastus.
- Sõnade mitmetähenduslikkus. Paronüümia.
- Sageli väärast tähenduses kasutatavaid sõnu. Metafoorid keeles. Fraseoloogismid.
- Murdesõnad. Lühendamine ja tehissõnad.
- Veaohtlikke kokku- ja lahkukirjutamise juhtumeid.
- Sagedasemate tuletiste tähendus ja ortograafia. Näiteid varasematest laenudest; ladina ja kreeka kaudlaene. Tõlkelaenud. Võõrsõnad; võõrsõna tunnusjooned ja ortograafia. Tsitaatsõnad.

6. Õpitulemused

Õpilane:

- eristab eri tekstitüüpe, tunneb ära kujundliku keelekasutuse;
- rakendab olulisemaid ortograafia- ja grammatikareegleid;
- õpib tundma, eristama, mõistma ja koostama mitmesuguseid tekste;
- avaldab oma mõtteid kõnes ja kirjas, arvestades eesmärki, adressaati, olukorda;
- põhjendab oma seisukohti, tuues sobivaid näiteid;
- leiab vajalikku teavet, kasutab ja edastab seda;
- refereerib loetut ja kuulutat kokkuvõtlikult väljendab selle kohta oma arvamust, kasutab saadud ainestikku uue teksti loomisel;
- alustab vestlust, kuulab, kaasvestlejaid;
- koostab ja esitab olmekõnet;
- koostab ja vormistab korrektselt olulisi tarbekirju;
- teab sõnavaraõpetuse põhimõisteid;
- teab põhilisi sõnamoodustusviise;
- kasutab sõnaraamatuid ja keelekäsiraamatuid;
- kasutab eesti kirjakeelt kõnes ja kirjas põhijoontes õigesti;
- teab keele- ja sõnavaraõpetuse põhimõisteid ja õigekirjutuse põhireegleid;
- teab suulise ja kirjaliku keelekasutuse erinevusi;
- väljendab oma mõtteid, arvamusi ja seisukohti kõnes ja kirjas;
- leiab ja kasutab teavet suuliste ja kirjalike tekstide koostamisel;
- oskab valida väljendusvahendeid vastavalt suhtlusolukorrale.

7. Hindamine

Hinnatakse

- õigekirja ja tekstide vormistamist;
- keelevahendite valikut vastavalt suulise ja kirjaliku kõne stiilile;
- oskust oma mõtteid korrektselt ja arusaadavalt väljendada;
- kirjakeele põhireeglite tundmist;
- oskust vajadusel kasutada erinevaid keelekäsiraamatuid.

Aine lõpeb kokkuvõtva hindega.

KIRJANDUS

7. Moodul: Kirjandus

8. Maht õppenädalates: 2 õn

9. Eesmärgid

Kirjanduse õpetusega taotletakse, et õpilane:

- saab ülevaate eesti ja maailmakirjanduse mõningatest esindajatest ning teostest;
- rikastab oma lugemiskogemust, arendab lugemiskultuuri;
- väärtustab ilukirjandust kui tunde- ja mõttemaailma rikastajat, minapildi avardajat;
- mõistab ilukirjanduse tähtsust rahvus- ja maailmakultuuri osana.

10. Nõuded mooduli alustamiseks: põhiharidus

11. Õppesisu

MAAILMAKIRJANDUS (1 õn)

- Ilukirjandusteksti eripära. Kujundlik keelekasutus.
- Kirjanduse põhiliigid ja -žanrid. Kõla-, kõne- ja lausekujundid. Metafoor.
- Lüürika. Lüüriiline eneseväljendus, temaatika; vormid, riim. Luuletus. Lüroepika.
- Dramaatika. Dialoog, sündmus, karakter, kompositsioon. Tragöödia, komöödia, draama. Dramatiseering, stsenaarium.
- Eepika. Kirjeldus, alltekst; tegelane, vaatepunkt, süžee. Eepos, romaan, novell, jutustus, lühivormid.
- Antiik-, kesk- ja renessansiaeg. Antiikmütoloogia.
- eepostest. Antiikteater. Antiiktragöödia näide. Piibel: tegelasi ja tekstinäiteid.
- Renessansi iseloomustus. Boccaccio 1-2 novelli. Shakespeare'i üks näidend.
- Valgustus ja romantism. Valgustuse iseloomustus. Goethe "Faust" I osa (katkendid).
- Romantismi iseloomustus.
- Realism, modernism ja postmodernism. Realismi ja modernismi iseloomustus. Balzaci või Stendhali või Flauberti või Tolstoi või Dostojevski üks romaan. Tšehhovi 1-2 novelli.
- Lääne-Euroopa 20. sajandi kirjandus. Hemingway, Hesse, Hamsuni teosed. Hašeki "Vahva sõduri Švejki juhtumised maailmasõja päevil" (katked). Remarque'i "Läänerindel muutuseta", "Aeg antud elada, aeg antud surra". Saint-Exupéry "Väike prints".
- Modernism luules, näiteid 2-3 autori loomingu: Baudelaire, Mallarme, Verlaine, Rimbaud, Whitman, Blok, Ahmatova, Jessenin, Lorca, Tagore, Leino, Eliot.
- Modernism ja absurd teatris - näiteid 1–2 autoriloomingu: Ibsen, Pirandello, Brecht, Beckett, Ionesco, Williams, Albee (katked).
- Postmodernismi iseloomustus. Arundhati Roy "Väikeste Asjade Jumal", Gabriel Garcia Marques "Sada aastat üksildust".

EESTI KIRJANDUS (1 õn)

- Eesti kirjanduse teke ja areng. Rahvusromantismi iseloomustus. Kreutzwaldi muinasjutud. „Kalevipoeg“ (katked). Koidula luule. Liivi luule. Kitzbergi või Vilde üks näidend.
- Eesti kirjandus 20. saj I poolel. “Noor-Eesti” kirjanduse ja keele ja kunsti uuendajana. Näiteid Suitsu, Underi, Visnapuu, Sütiste, Alveri luulest. Tuglase 1–2 novelli. Näiteid Gailiti või Vallaku lühiproosast. Tammsaare “Tõde ja õigus” üks osa.
- Eesti kirjandus 1940 – 2000. Näiteid 2–3 autori luulest: Lepik, Laaban, Merilaas, Alliksaar, Vaarandi, Kaalep, Niit vms. Üks Traadi või Valtoni või Undi jne proosateos. Näiteid 2–3 autori luulest: Kaplinski, P.-E. Rummo, Runnel, Luik, Viiding, Kareva.
- Eesti nüüdiskirjandus. Kodu- ja väliseesti kirjanduse arengujooni 1940. aastast tänapäevani.
- Gailiti või Ristikivi või Mälgu ühe romaani lähivaatlus. Viirlaid “Ristideta hauad” või
- Helbemäe “Õigus eluks”, näiteid Hindi või Smuuli proosast, Peegli või Traadi loomingust.
- Luule. Näiteid Krossi, Niidu, Merilaasi, Sanga, Lepiku luulest. Näiteid kassetipõlvkonna luulest.
- Uuem kirjandus. Näiteid Valtoni, Muti, Saadi, Luige, Bergi, Sauteri, Henno, Kivirähki, Tätte, Önnepalu, E. Vee, J. Pehk jms teostest; 1-2-teose lähivaatlus.

12. Õpitulemused

Õpilane:

- mõistab ilukirjanduse väärtust ja lugemise tähtsust;
- on lugenud vähemalt 6 ilukirjandusteost;
- teab eesti ja maailmakirjanduse esindajaid ja teoseid ainekava piires;
- teab mõningaid poeetika põhimõisteid;
- oskab loetud kirjandusteoste kohta oma mõtteid ja arvamusi avaldada ja neid esitleda.

7. Hindamine

Hinnatakse

- põhimõistete teadmist;
- kirjandusvoolude tundmist;
- tähtsamate autorite loomingu tundmist;
- ilukirjanduse kui kunsti mõistmist;
- ilukirjanduse sõnumi seostamisoskust tänapäevaga.

Aine lõpeb kokkuvõtva hindega.

VÕÕRKEELED

1. Ainevaldkonna õppeained

Võõrkeeltena õpetatakse vene keelt, saksa keelt ja inglise keelt. Õpilane õpib reeglina kahte võõrkeelt. Ühe õpitava keele maht on neli õppenädalat.

2. Maht õppenädalates: 4 õn

I kursusel 2 õn

II kursusel 1 õn

III kursusel 1 õn.

3. Eesmärgid

Võõrkeelte õpetusega taotletakse, et õpilane

- kasutab, täiendab ja arendab varemomandatud õpiviise ja -võtteid
- tunnetab võõrkeelte õppimise vajadust, loob lisaväärtuse oma erialale
- omandab oskuse tööks erialatekstidega, kasutamishenditega, erinevate teatmeallikatega
- teab õpitavate keelte maade kultuurilugu, iseloomulikke käitumisviise ja suhtlemisnorme
- omandab valimiku erialast sõnavara, mida kasutab tegelikkust matkivates situatsioonides
- on jõudnud keeleõppes tasemeni, kust on võimeline iseseisvalt oma keeleoskust arendama

4. Nõuded mooduli alustamiseks:

Võõrkeeleõppe tasemeks on keeleõpe põhikoolis A või B keelena.

5. Õpitegevused

- mitmekesised ja paindlikud töövõtted õpikeskkonnas: rühmatöö, paaritöö, rollimängud, informatsiooni hankimine erinevate oskuste abil ja mitmesugustest teabeallikatest s.h internetist
- väljasõidud, mis laiendavad õppija silmaringi ning rõhutavad võõrkeele õppimise vajalikkust
- individuaalsete ülesannete lahendamine
- võimalusel õpitu kasutamine keelekeskkonnas: välispraktikad, õpilasvahetus,

6. Õppesisu

- Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad
- PEREKOND JA KODU: perekond, rollid ja suhted perekonnas, majapidamistööd, kodu ja kasvatus, unistuste kodu, perekonna eelarve, majapidamisraha, taskuraha.
- INIMENE JA ÜHISKOND: mina isiksusena teiste seas, iseloom, võimed, eelistused, nõrkused, suhted teistega.
- LOODUS KUI ELUKESKKOND: loodus ja tema kaitse, looduskaitsealad, kliima ja loodusrikkused, puhkus, reisimine ja matkamine, maa ja linn
- HARIDUS JA TÖÖ: haridussüsteem ja õppimisvõimalused Eestis ja õpitava keele maades, ametid ja elukutsed: karjäär.
- INIMENE JA TEHNIKA: olmetehnika, arvutitehnika ja sellega seotud probleemid, tehnika areng, kommunikatsioonivahendid.
- IGAPÄEVANE ELU: tervislik eluviis, toitumine, sportimine ja spordialad, tervise- ja tippisport, suitsetamine, alkohol, narkootikumid, suhtlemine teeninduses.
- KULTUUR JA LOOMING: teater, kino, muusika.
- MEEDIA: televisioon, raadio ja kirjutav press, reklaam ja tema roll.
- EESTI: riigikord, kultuuritavad, olulisemad pühad, nendega seotud kombed, söögitraditsioonid ja rahvustoidud.
- ÕPITAVAT KEELT KÕNELEVAD MAAD: riigikord, kultuuri-, majandus- ja poliitilised kontaktid, valuutad, kultuuritavad, olulisemad pühad, nendega seotud kombed, söögitraditsioonid ja rahvustoidud.

6.2 Keeleteadmised

Inglise keel

- Lauseehitus/ *Word order*: Jutustav lause. Küsilause. *Yes/No questions. Tag-questions. Indirect questions.* Küsisõnad. *Reported questions.* Sõnade järjestus jutustavas lauses ja küsilause. Sidesõnade kasutamine lauses. Ettepanekute tegemine.
- Ajavormid/ *Tenses: Present Simple, Past Simple, Present Perfect, Past Perfect, Present Simple Continuous, Present Perfect Continuous. Past Simple Continuous, Future Simple (will/going to kasutamine).* Oleviku ajad, mineviku ajad ja tuleviku ajad. Kestvad ajavormid. Ajavormide võrdlus eesti keelega ja kasutus inglise keeles.
- Eessõnad/ *Prepositions*: tegusõnadega kasutatavad eessõnad, omadussõnadega kasutatavad eessõnad, eessõnad väljendites, eessõnad küsilause.
- Määrsõnad/ *Adverbs*: Sagedust näitavad määrsõnad, nende kasutamine lauses.. Määrsõnade asukoht lauses. Hulga- ja määramäärsõnade *some/ any, few/a little* kasutus.
- Tegusõnad/ *Verbs*: Modal verbs. *Can, could, will, would, shall, should, may, might, ought to, used to.* Modaaltepusõnad erinevates ajavormides. Kasutus jutustavas lauses. Kasutus küsilause. Tingimuslaused *Conditional sentences type 0, I,II and III.* Gerundiumi ja infinitiivi kasutamine. Ühendtepusõnad (*have, take, make, carry ,etc.*) ja nende kasutamine kõnes. Phrasal verbs.
- Nimisõnad/ *Nouns*: Määrav/ umbmäärane artikkel nimisõna ees. Artikli puudumine, väljendid umbmäärase artikliga, väljendid määrava artikliga. Tegusõna vorm –ing. Mitmuse vormide moodustamine. Ainsuse ja mitmuse kasutamise erijuhud. Loendatavad ja loendamatud nimisõnad. *Much/ many, some/ few* kasutamine. Omastav kääne *of* ja ‘*s*. Liitnimisõnad.
- Asesõnad/ *Pronouns*: isikulised asesõnad, omastavad asesõnad, umbmäärased asesõnad, umbisikulised asesõnad. Nende kasutus lauses.
- Omadussõnad/ *Adjectives*. Liitomadussõnad. So ja such, enough ja too kasutamine. Omadussõnade võrdlusastmed ja nende moodustamine. Eritüvelised võrdlusastmed.
- Umbisikuline tegumood/ *Passive voice*. Sõnade järjekord lauses. Eessõna *by* kasutus passiivi lauses. Umbisikulise tegumoe võrdlus aktiiviga ning kasutamine

Saksa keel:

- nimisõna: nimisõna ja grammatiline sugu, nimisõna soo määramine tähenduse ja vormitunnuste järgi; nimisõnade ainsus ja; ainult ainsuses või ainult mitmuses kasutatavad nimisõnad; nimisõna käänded;
- artikkel: umbmäärane ja määrav artikkel, nullartikkel (artikli puudumine); artikli kasutamine üldnimedega, ainenimedega, geograafi-liste ja isikunimedega;
- omadussõna: omadussõna öeldistäite ja täiendina; võrdlusastmed , omadussõna substantiveerimine äratundmise tasemel
- arvsõna ja mõõtühikud: põhi- ja järgarvud; murdarvud (liht- ja kümnendmurrud); protsent; kellaeg, kuupäev, aasta; pikkus, kaal, vahemaad;
- asesõna: isikulised ja omastavad asesõnad, nende kasutamine; siduvad asesõnad *der, die, das*; umbisikuline asesõna *es*; umbmäärased asesõnad *man, keiner, jeder, jemand, niemand, etwas, alle(s), nichts*; küsivad asesõnad *wer, was, welcher*;
- tegusõna: nende põhivormid ja pööramine; tegusõnade *haben* ja *sein* ja *werden* kasutamine; modaaltepusõnad, pööramise iseärasused, tähendused ja kasutamine infinitiiviga ning põhiverbina, tarindi modaalverb+infinitiiv-

- perfekti moodustamine kontekstis mõistmine; enesekohased tegusõnad; indikatiivi aktiivi ajavormid Präsens, Präteritum (ära tundmine ja arusaamine);
- käskiv kõneviis (imperatiiv): moodustamine ja kasutamine, tekstis mõistmine;
 - konjunktiivi aktiivi vormide hääte, wäre, würde+Infinitiv I arusaamine, tundmine moodustamine; konjunktiivi kasutamine soovlausetes, viisakate küsimuste ja soovide väljendamiseks;
 - passiiv: umbisikuline tegumood saksa keeles: man;es,wird+ PartII, wurde + Part.IInfinitivkonstruktsioonid um...zu, ohne...zu, statt...zu, reeglipärane kasutus; oleviku ja mineviku kesksõnad (Partizip I, Partizip II) konteksti tasemel; tegusõnade rektsioon erialaselt aktiivsete sõnade korral;
 - modaalsed abisõnad: leider, vielleicht, wohl; aber, auch, denn, doch, erst, mal;
 - eessõna: eessõnad daativi ja akusatiiviga (an, auf, hinter, in, neben, über, unter, vor, zwischen); eessõnad daativiga (aus, außer, bei, entgegen, gegenüber, mit, nach, seit, von, zu; eessõnad akusatiiviga (bis, durch, für, ohne, um, gegen, wider, entlang); eessõnad genitiiviga (trotz, während, wegen);
 - sidesõnad und, oder, aber, dass, denn... jne (ühesõnalised)
 - lauseõpetus: lihtlause; jaatavad, eitavad ja küsilauseid; lauseliikmed (alus, öeldis); tähtsamad sõnajärgjereeglid;
 - sõnatuletus: liitsõnad (liitnimisõnad, liitteigusõnad); nimi-omadus- ja tegusõnade tuletamine ees- ja järelliidetega; nimisõnade järelliited (-er, -ler, -ner, -ung, -schaft, -heit, -keit); omadussõnade järelliited (-ig, -lich, -los, -sam); nimi- ja omadussõnade eesliide un-; tegusõnade lahutamatud eesliited (be-, ent-, er-, ver-, zer-, ge-); tegusõnade lahutatavad eesliited (ab-, an-, auf, aus-, bei-, mit-, nach-, vor-, ein-, fort-, her-);
 - õigekiri: suur ja väike algustäht nimisõnade ja substantiveeringute kirjutamisel; punkt, küsi- ja hüüumärk lause lõpus, punkt järgarvudega; koma loetelus ja lihtlause.

Vene keel:

- nimisõna: käänamine ainsuses ja mitmuses;
- omadussõna: võrdlusastmed
- arvsõnad ja mõõtühikud: arvsõnade käänamine;
- asesõna: asesõnade käänamine;
- tegusõna: pööramine, ajavormid;
- sidesõnad: *i, da, ni..., ni; a takže i; kak... tak i; no, da; ne..., a; ne tolko ..., no i ...*;
- sõnatuletus: liitsõnade moodustamine
- õigekiri: rõhuta täishäälikud; eessõna ja nimisõna lahku kirjutamine; arvsõnade õigekiri; ees- ja perekonnanimedele ning tähtsamate geograafiliste nimede õigekiri;
- praktiline stilistika ja keelendid: sünonüümid, antonüümid, subjektiivse hinnangu andmise keelelised vahendid; suhtumist, eesmärki, seisundit väljendavad keelendid; kõne-, ametikeele stilistilised iseärasused.

7. Õpitulemused

7.1. Kuulamise õpilane:

- mõistab kõnelejate olmeteksti ja telefoni teel edastatud teateid, eeldusel, et need on lähedased standardkeelele;

- jälgib raadio- ja TV-uudiseid ning -teateid, et saada erinevat vajalikku infot;
- tuletab tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu;
- eristab kuulatu detaile ja järjestab sündmusi;

7.2. Kõnelemisel õpilane:

- kasutab vastavale võõrkeelele omast intonatsiooni, rütmi ja rõhku;
- vestleb põhitemaatika ulatuses ning esitab ja põhjendab oma vaateid ja seisukohti;
- teab suhtlusetiketti ja oskab seda kasutada;
- suhtleb võõrkeeles nii vahetult kui ka telefoni teel;

7.3. Lugemisel õpilane:

- mõistab funktsionaalstiililt erinevaid tekste, sh mitmesuguseid kasutamishüüsideid;
- leiab tekstist talle vajalikku või teda huvitavat informatsiooni;
- kasutab teksti mõistmiseks pealkirju, illustratsioone, jooniseid, skeeme, kirjapilte;
- tuletab tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu;
- teab oma emakeeles kasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning kasutab neid teadmisi võõrkeelset teksti lugedes;
- leiab ja kasutab õpitava võõrkeele vahendusel infot eri allikatest;
- kasutab erinevaid sõnaraamatuid

7.4. Kirjutamisel õpilane:

- kirjutab teateid ja lihtsamaid ametlikke kirju;
- teeb märkmeid loetu ja kuulatu põhjal;
- täidab ankeete ja vastab küsimustikele;
- oskab kirjutada elulookirjeldust (CV); taotlust praktikakohale
- paneb kirja olulise info kuulates telefonikõnet;
- teab õigekirja ja enamkasutatavaid kirjavahemärke, vajadusel kontrollib neid teatmeteoste abil.

8. Hindamine

Ainevaldkonna hindamise aluseks on püstitatud õpitulemuste omandamine. Hindamise ülesehitusega tagatakse kõigi osaoskuste kontrollimine.

Hindamisel kasutatakse nii protsessi- kui ka arvestuslikku hindamist. Hinnatakse nii kirjalikult kui ka suuliselt.

- suulise ja kirjaliku teksti sisu mõistmine 10%
- sõnavara tundmine ja kasutamine kõnes 30%
- intonatsioon ja hääldus 5%
- teksti koostamine õpitaval teemal 5%
- suhtlemissituatsioonide läbimängimine võõrkeeles 30%
- erinevate dokumentide ja kirjade koostamine 20%

Aine lõpeb kokkuvõtva hindega.

MATEMAATIKA

1.Moodul: matemaatika

2.Maht õppenädalates: 5 õppenädalat:

3.Eesmärgid

Matemaatikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- mõistab matemaatika olemust, otstarvet ja tähtsust inimtegevuses ning kultuuri arengus;
- omandab ainekavaga fikseeritud matemaatika teadmised ja meetodid ning oskab neid kasutada ülesannete lahendamisel;
- arendab loogilist mõtlemist, arutlusoskust ja ruumikujutlust;
- arendab oskust täpselt, lühidalt ja argumenteeritult väljendada koos matemaatiliste sümbolite kasutamisega;
- arendab endas valmidust matemaatiliste meetodite kasutamiseks erialaga seotud ülesannete lahendamisel;
- omandab matemaatikateadmisi ja -oskusi, mis võimaldavad teiste õppeainete õppimist ja õpingute jätkamist valitud erialal;
- õpib hindama oma matemaatilisi võimeid.

4.Nõuded mooduli alustamiseks: põhiharidus

5.Õpitegevused

6. Õppesisu

- REAALARVUD. Arvuhulgad N , Z ja Q , nende omadused.

Irratsionaalarvud ja reaalarvud. Arvtelje erinevad piirkonnad. Arvu absoluutväärtus.

Ratsionaalavaldiste lihtsustamine. Astme mõiste üldistamine: täisarvulise ja ratsionaalarvulise astendajaga aste. Arvu n -es juur. Tehted astmete ja võrdsete juurijatega juurtega.

• VÕRRANDID JA VÕRRATUSED. Lineaar-, ruut- ja murdvõrrandid, nendeks taanduvad võrrandid. Valemite teisendamine ja muutujate avaldamine. Kahe tundmatuga lineaar- ja ruutvõrrandite süsteem. Lineaar-, ruut- ja murdvõrratused. Ühe tundmatuga lineaarvõrratuste süsteem. Tekstülesannete lahendamine.

Õpitulemused

Õpilane teab ja tunneb:

- ratsionaal-, irratsionaal- ja reaalarve;
- arvu astendamise ja juurimise tehteid;
- arvu absoluutväärtuse mõistet;
- mõisteid võrdus, võrrand, samasus ja võrratus;
- õppesisuga määratud võrrandite ja võrratuste liike;
- võrrandite ja võrratuste lubatavaid teisendusi;
- võrrandi ja võrratuse lahendite mõisteid.

Õpilane oskab:

- sooritada tehteid astmete ja juurtega, teisendades viimased murrulise astendajaga astmeteks;
- teisendada lihtsamaid ratsionaal- ja juuravaldisi;
- lahendada ühe muutujaga lineaar-, ruut- ja murdvõrrandeid;
- lahendada kahe tundmatuga lineaarvõrrandite ja lihtsamate ruutvõrrandite süsteeme;
- lahendada lineaar-, ruut- ja murdvõrratusi;
- lahendada ühe tundmatuga lineaarvõrratuste süsteeme.

- TRIGONOMEETRIA. Nurga mõiste üldistamine, kraadi- ja

radiaanmõõt. Ringjoone kaare pikkus, sektori pindala. Mistahes nurga trigonomeetriselised funktsioonid, nende väärtused mõnede nurkade korral. Trigonomeetriselised funktsioonid negatiivsest nurgast. Taandamisvalemid. Nurkade summa ja vahe trigonomeetriselised funktsioonid. Kahekordse nurga siinus, koosinus ja tangens. Kolmnurga pindala valemid ($S = 0,5ah$; $S = 0,5ab \cdot \sin C$). Siinus- ja koosinusteoreem. Kolmnurga lahendamine.

- **VEKTOR TASANDIL.** Vektori mõiste ja liigid. Vektori koordinaadid. Vektorite liitmine, lahutamine ja arvuga korrutamine (geomeetriselt ja koordinaatkujul). Kahe vektori skalaarkorrutis. Nurk kahe vektori vahel. Kahe vektori ristseis ja kollineaarsus.

Õpitulemused

Õpilane teab ja tunneb:

- kraadi- ja radiaanmõõtu;
- mis tahes nurga trigonomeetriseliste funktsioonide definitsioone;
- trigonomeetrisi põhiseoseid;
- valemid kahe nurga summa ja vahe ning kahekordse nurga siinuse, koosinuse ja tangensi jaoks;
- kolmnurga pindala valemid;
- siinus- ja koosinusteoreemi;
- vektori mõistet ja tehteid vektoritega;
- vektori koordinaate;
- vektori ristseisu ja kollineaarsuse tunnust.

Õpilane oskab:

- teisendada trigonomeetrisi avaldise, kasutades õpitud valemid;
- lahendada kolmnurki;
- arvutada kolmnurga, rööpküliku ja hulknurga pindala;
- arvutada ringjoone kaare pikkust ja sektori pindala;
- sooritada tehteid vektoritega nii geomeetriselt kui ka koordinaatkujul.

- **JOONE VÕRRAND.** Joone võrrandi mõiste. Sirge võrrandi erikujud (tõusu ja algordinaadiga, kahe punktiga, punkti ja sihivektoriga). Sirge üldvõrrand. Kahe sirge vastastikused asendid tasandil. Nurk kahe sirge vahel. Ringjoone võrrand. Joonte lõikumisülesanne.

- **JADA.** Arvjada mõiste, jada üldliige. Arvjada piirväärtus. Aritmeetiline jada. Geomeetiline jada. Hääbuv geomeetiline jada. Vastavad üldliikme ja summa valemid. Ringjoone pikkus ja ringi pindala piirväärtusena. Arv e .

Laen, liht- ja liitintress. – 5 tundi

- **FUNKTSIOONID I.** Funktsiooni mõiste ja üldtähis. Funktsiooni määramisja muutumispiirkonnad. Funktsiooni esitusviisid. Paaris- ja paaritu funktsioon. Ruutfunktsioon. Naturaalarvulise astendajaga astmefunktsioonid ($y = x^{2n}$, $y = x^{2n-1}$). Funktsiooni nullkohad, positiivsus- ja negatiivsuspiirkonnad. Funktsiooni kasvamine ja kahanemine. Funktsiooni ekstreemumid.

Õpitulemused

Õpilane teab ja tunneb:

- joone võrrandi mõistet;
- sirget ja ringjoont ning nende võrrandeid;
- sirgete vastastikuseid asendeid tasandil;
- jada, aritmeetilise ja geomeetriselise jada mõisteid; nende üldliikme ja n esimese liikme summa valemid;
- hääbuva geomeetriselise jada summa valemit;
- jada piirväärtuse olemust;

- funktsiooni üldtähist ja funktsiooni käigu uurimisega seonduvaid mõisteid;
- ainekavaga fikseeritud funktsioone ja nende omadusi.

Õpilane oskab:

- koostada sirge võrrandit, kui sirge on määratud tõusu ja algordinaadiga, kahe punktiga, punkti ja sihivektoriga;
- koostada ringjoone võrrandit;
- joonestada sirgeid ja ringjooni nende võrrandite järgi;
- leida kahe joone lõikepunkte;
- kasutada aritmeetilist ja geomeetrilist jada ülesannete lahendamisel;
- skitseerida ainekavaga fikseeritud funktsioonide graafikuid ja kirjeldada neid;
- kirjeldada graafikuga antud suvalist funktsiooni õpitud omaduste piires.

- **PIIRVÄÄRTUS JA TULETIS.** Funktsiooni piirväärtus ja pidevus.

Funktsiooni piirväärtuse arvutamine lihtsamatel juhtudel. Hetkkiirus. Funktsiooni tuletis. Astmefunktsiooni tuletis. Funktsioonide summa, vahe, korrutise ja jagatise tuletised. Tuletiste leidmine. Joone puutuja tõus, puutuja võrrand. Funktsiooni kasvamine ja kahanemine. Funktsiooni ekstreemumid. Funktsiooni uurimise ülesande lihtsamad juhud.

- **HULKTAHUKAD JA PÖÖRDKEHAD.** Hulktahekate liike.

Tasapinnaline geomeetria (ring, kolmnurk, nelinurk) – 5 tundi

Korrapärane prisma ja püramiid, nende täispindala ja ruumala. Silinder, koonus ja kera, nende täispindala ja ruumala. Ülesanded hulktahekate ja pöördkehade kohta.

Õpitulemused

Õpilane teab ja tunneb:

- funktsiooni piirväärtuse ja tuletise mõistet ning tuletise geomeetrilist ja füüsikalist tähendust;
- funktsiooni graafiku puutuja mõistet;
- funktsiooni kasvamise ja kahanemise tunnuseid;
- funktsiooni ekstreemumkoha ja graafiku ekstreemumpunkti mõistet ning ekstreemumkoha leidmise eeskirja;
- erinevate tahk- ja pöördkehade liike, nende täispindala ja ruumala arvutamise valemeid.

Õpilane oskab:

- leida ainekavaga määratud funktsioonide ning nende summa, vahe, korrutise ja jagatise tuletisi;
- leida funktsiooni nullkohti;
- leida funktsiooni kasvamis- ja kahanemisvahemikke;
- leida funktsiooni graafiku maksimum- ja miinimumpunkte;
- uurida lihtsamaid funktsioone ja skitseerida nende graafikuid;
- arvutada funktsiooni piirväärtust lihtsamatel juhtudel;
- skitseerida ruumilisi kehi ja arvutada nende pindala ja ruumala;
- rakendada trigonomeetria valemeid ruumigeomeetria ülesannete lahendamisel.

- Funktsioonid

Negatiivse astendajaga astmefunktsioonid ($y = x^{-1}$, $y = x^{-2}$). Funktsiooni $y = \sqrt{x}$ ja $y = \sqrt[3]{x}$ Reaalarvulise astendajaga aste. EkspONENTfunktsioon ($y = a^x$, $y = 10^x$, $y = e^x$) ja lihtsamad rakendused. Lihtsamad eksponentvõrrandid. Arvu logaritmi. Avaldiste logaritmine ja potentseerimine. Logaritmifunktsioon ($y = \log_a x$, $y = \log x$, $y = \ln x$). Siinus-, koosinus- ja tangensfunktsioon, nende perioodilisus. Mõisted arcsin m, arccos m ja arctan m. Trigonomeetriselised põhivõrrandid.

Tõenäosusteooria ja statistika – 10 tundi.

Õpitulemused

Õpilane teab ja tunneb:

- ainekavaga fikseeritud funktsioone, nende graafikuid ja peamisi omadusi;
- reaalarvulise astendajaga astme mõistet;
- arvu logaritmi ja selle omadusi;
- trigonomeetriliste funktsioonide perioode.

Õpilane oskab:

- skitseerida ainekavaga fikseeritud funktsioonide graafikuid ja kirjeldada neid;
- logaritmid ja potentsseerida lihtsamaid avaldisi;
- lahendada lihtsamaid eksponentvõrrandeid ja trigonomeetrilisi põhivõrrandeid.

7. Õpitulemused

Matemaatikaõppe kursused läbinud õpilane:

- oskab arvutada peast, kirjalikult ja taskuarvutiga ning kriitiliselt oma arvutustulemusi hinnata;
- oskab teisendada algebralisi avaldisi;
- oskab lahendada ainekavas toodud võrrandeid ja võrrandisüsteeme ning võrratusi ja võrratussüsteeme;
- oskab kasutada õpitud mõõtühikuid ja seoseid nende vahel;
- oskab lahendada kolmnurgaülesandeid;
- teab ainekavas toodud ruumilisi kehi, oskab neid joonisel kujutada ning arvutada nende pindala ja ruumala;
- tunneb ainekavas toodud trigonomeetrilisi seoseid ja oskab neid rakendada avaldiste lihtsustamisel;
- teab ainekavaga fikseeritud funktsioonide graafikuid;
- oskab kirjeldada graafikuna esitatud funktsiooni omadusi;
- saab aru defineerimise vajalikkusest ja oskab ainekavas toodud mõisteid selgitada;
- oskab kasutada arvutusvahendeid, käsiraamatuid, tabelleid;
- saab aru matemaatiliste sümbolite keeles väljendatud tekstist;
- oskab matemaatiliselt kirjeldada ülesannetes esitatud lihtsamaid probleeme ning neid lahendada;
- oskab prognoosida ja analüüsida lahendustulemusi;
- oskab kasutada matemaatilisi teadmisi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;
- saab aru matemaatika rollist tsivilisatsiooni arengus.

8. Hindamine

Õppeaastal läbitud moodul lõpeb kokkuvõtva hindega, lõputunnistusele tulevaks hindeks on kokkuvõtivate hinnete diferentseeritud keskmine.

FÜÜSIKA

1. Moodul: Füüsika
2. Maht õppenädalates: 3õn
3. Eesmärgid:

Füüsikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- omandab alused nüüdisaegse füüsilise maailmapildi kujunemiseks;
- tuleb toime kaasaegses tehnika- ja infoühiskonnas;
- omandab füüsika keele ja kasutab seda füüsiliste nähtuste ja objektide kirjeldamiseks, seletamiseks ning prognoosimiseks;
- tutvub füüsikaseaduste universaalsusega;
- mõistab füüsika seost tehnika, infosüsteemide ja nüüdisaegse tehnoloogia ning teiste teadustega;
- teadvustab vajadust käsitseda tehnilisi ja tehnoloogilisi seadmeid ennast ja seadmeid säästes;
- kujundab füüsikateadmiste alusel elukeskkonna säilimiseks vajalikud väärtushinnangud, tegutseb loodust säästvalt.

4. Õppetegevus

- 3.1. Kutseõppeasutuses tugineb füüsika õppimine ja õpetamine põhikoolis õpitule. Õppetegevus peaks olema suunatud arutluse ja analüüsi kaudu seoste loomisele ja järelduste tegemisele, õpilaste isikliku suhtumise kujundamisele ja sellele põhjenduste leidmisele. Seetõttu oleks soovitatav rohkem kasutada õpilaste iseseisval tööl põhinevaid õppemeetodeid – arutlusi, probleemsituatsioonide lahendamist, referaatide ja uurimustööde koostamist. Informatsiooni iseseisev otsimine erinevatest teabeallikatest arendab kriitilist mõtlemist ja oma seisukoha kujunemist.
- 3.2. Õpetaja ülesandeks on toetada õpilase arengut, ainealaste teadmiste omandamist, iseseisva töö oskuste kujunemist, õpitahte tugevnemist ja eneseusu suurenemist ning mõjutada väärtushinnanguid.
- 3.3. Nõutavate õpitulemuste saavutamiseks peaks õpetajal olema võimalus kasutada nüüdisaegseid infotehnoloogiavahendeid ning viia osa ainetunde läbi arvutiklassis.

5. Õppesisu

Mehhaanika (1õn)

MEHAANILINE LIIKUMINE. Ühtlane sirgjooneline liikumine, ühtlaselt muutuv liikumine, taustsüsteem, liikumise suhtelisus, nihe, kiirus, kiirendus. Kehade vastastikmõju: mass, jõud, jõu liigid, liikumishulk-impulss, Newtoni esimene seadus, Newtoni teine seadus, Newtoni kolmas seadus, gravitatsiooniseadus, impulsi jäävuse seadus, reaktiivliikumine. Mehaaniline töö, mehaaniline energia, mehaanilise energia jäävuse seadus. Mehaanilise energia miinimumprintsip.

PERIOODILISED LIIKUMISED. Ringliikumine: tiirlemis- ja pöörlemisperiood, joonkiirus, nurkkiirus, kesktõmbejõud, kesktõmbekiirendus. Võnkumine: periood, sagedus, hälve, amplituud. Laine: ristlaine, pikilaine, lainepikkus, laine levimise kiirus, lainete levimisel esinevad nähtused.

Õpitulemused

Õpilane teab:

- liikumisi kirjeldavaid suurusi ja nendevahelisi seoseid;
- Newtoni seadusi ja gravitatsiooniseadust;
- impulsi jäävuse seadust ja mehaanilise energia muundumisi;

- ringjoonelise liikumist ja võnkumist iseloomustavaid parameetreid.
- Õpilane oskab:
- leida liikumist iseloomustavaid parameetreid (l , s , v , a , t);
 - lugeda ja koostada nihke, kiiruse ja kiirenduse ajast sõltuvuse graafikuid;
 - teisendada ühikuid SI süsteemi;
 - iseloomustada kehale mõjuvaid jõude;
 - lahendada lihtsamaid ülesandeid töö ja võimsuse leidmiseks;
 - kasutada energiat jäävuse seadust ülesannete lahendamisel;
 - leida perioodi ja sagedust ringliikumisel ning võnkumistel.

Elektromagnetism (1õn)

ELEKTRILINE VASTASTIKMÕJU. Elektrilaeng, elektrilaengu jäävuse seadus, Coulomb'i seadus, elektriväli: elektrivälja tugevus, potentsiaal, pinge.

ELEKTRIVOO. Voolutugevus, elektritakistus, takistid, vooluallikad.

Vooluring: Ohmi seadus vooluringi osa ja koguvooluringi kohta, jada- ja rööpühenduse seadused. Elektrivoolu töö ja võimsus.

MAGNETVÄLI. Magnetväli, magnetinduktsioon, Ampere'i seadus Lorentzi jõud. Elektromagnetiline induktsioon. Vahelduvvool. Eneseinduktsioon.

ELEKTROMAGNETVÕNKUMINE. Elektromagnetlainete skaala: lainete liigid, energia ja levimise kiirus.

VALGUS. Valgus kui elektromagnetlainet: lainepikkus, sagedus. Valguse peegeldumine. Valguslainete koherentsus, interferents ja difraktsioon. Valguse murdumine, murdamisnäitaja. Valguse dispersioon, spekter. Valguse energia: footoni energia ja sageduse seos. Fotoefekt.

Õpitulemused

Õpilane teab:

- Coulomb'i seadust;
- elektriliste parameetrite vahelisi seoseid ja ühikuid;
- elektrivoolu toimete rakendusi;
- magnetvälja suuna määramise reegleid;
- vahelduvvoolu saamise ja kasutamise võimalusi;
- elektromagnetlainete skaalat (sageduse, energia ja lainepikkuse järgi);
- valguse levimise kiirust, sagedust ja lainepikkust;
- valguse levimisel esinevaid nähtusi.

Õpilane oskab:

- koostada lihtsamat vooluringi;
- mõõta voolutugevust ja pinget;
- lahendada ülesandeid vooluringi ja tema osade kohta;
- määrata püsiv magneti ja vooluga juhtme magnetvälja suunda;
- määrata vooluga juhtmele magnetväljas mõjuva jõu suunda;
- määrata induktsioonvoolu suunda;
- tuua näiteid elektromagnetkiirgustest, -lainedest;
- konstrueerida langevale kiirele vastavat peegeldunud ja murdunud kiirt kahe keskkonna piiril;
- selgitada valge valguse dispersiooni klaasprismas.

Materiia vormid: aine ja väli (1õn)

AINE OLEKUD. Aine makroparameetrid ja nende mõõtmine. Aine agregaatolek ja selle muutumine, soojushulk. Gaas, aine mikroparameetrid, ideaalse gaasi olekuvõrrand. Isoprotsessid. Gaasi töö. Soojusmasin, soojusmasina kasutegur. Vedelik: pindpinevus, märgamine. Tahkis: liigid, omadused. Ülekandenähtused aines.

AINE STRUKTUUR. Aatomifüüsika: Bohri aatomimudel: energianivoo,

Bohri postulaadid. Valguse kiirgumine ja neeldumine: spektrid. Kaasaegne aatomimudel. Tuumafüüsika: prooton, neutron, laenguarv, massiarv, keemiline element, isotoop, radioaktiivsus, poolestusaeg. Tuumajõud. Tuumaprotsessid: tuumade lõhustumine, tuumade süntees, tuumaenergeetika, tuumapomm, kiirguskaitse.

AINE UNIVERSUMIS. Päikesesüsteem: planeet, planeedi kaaslane, asteroid, komeet, meteor. Tähed, galaktikad ja nende süsteemid. Universumi teke ja evolutsioon.

Õpitulemused

Õpilane teab:

- aine makroparameetreid ja nende mõõtmise ühikuid;
- aine agregaatolekute iseloomustusi;
- olekumuutusi ja selleks vajalikke tingimusi;
- Bohri aatomimudelit;
- radioaktiivsete kiirguste liike ja nende eest kaitsvaid materjale;
- planeetide, asteroidide, komeetide ja meteoride vahelisi erinevusi;
- aine esinemise vorme ja vastastikmõjusid Universumis.

Õpilane oskab:

- väljendada temperatuuri erinevates skaalades;
- leida isoprotsesside ülesannetes rõhku, ruumala või temperatuuri; htsamaid ülesandeid soojusliku tasakaalu võrrandi kohta;
- kirjeldada aatomi ehitust;
- kirjutada lihtsamaid tuumareaktsioone;
- kirjeldada ainet Universumis;
- Kirjeldada päikesesüsteemi ja planeetide liikumisi.

6. Füüsika õpitulemused

Kutseõppeasutuse füüsikaõppe kursused läbinud õpilane teab:

- füüsikaliste nähtuste iseloomulikke tunnuseid, nähtuste ilmnemise põhjusitingimusi, seost teiste nähtustega, nähtuste kasutamist praktikas;
- füüsikalisi suurusi; suuruste seoseid teiste füüsikaliste suurustega; mõõtühikuid;
- seaduste või seaduspärasuste sõnastust, seadust väljendavat valemit, graafikut ja seaduse rakendatavust;
- füüsikateooria põhilisi järeldusi, nende universaalsust ja rakendatavust;
- mõõteriistade, mehhanismide otstarvet, töötamis põhimõtet ja ohutusnõudeid;
- keskkonna- ja energiasäästu vajalikkust;

asutuse füüsikaõppe kursused läbinud õpilane oskab:

tusi füüsika seisukohalt;

- kasutada mõisteid, seadusi ja teooriaid loodus- ja tehnikanähtuste seletamisel;
- lahendada arvutus- ja graafilisi ülesandeid, kasutades õpitud seadusi ja valemeid;
- leida infot teatmeteostest ja füüsikaliste suuruste tabelitest-graafikutelt; õteriistu; teisendada mõõtmistulemusi SI süsteemi;
- töödelda mõõtmistulemusi ja teha nende põhjal järeldusi;
- lahendada probleemülesandeid ainekava mahus;
- rakendada füüsikateadmisi erialas ja igapäevaelus.

KEEMIA

1. Moodul: keemia

2. maht õppenädalates: 2 õn

I kursusel 1õn

II kursusel 1õn

3. Eesmärgid

Keemiaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- omandab alused nüüdisaegse tervikliku loodusteadusliku maailmapildi kujunemiseks
- laiendab põhikoolis omandatud teadmisi ja arusaamu keemia põhilistest mõistetest ja seaduspärasustest;
- mõistab sügavamalt keemiliste protsesside olemust ning nende tähtsust looduses, ühiskonnas ja argielus;
- õpib rakendama omandatud teadmisi töökeskkonnas ja praktilises elus;
- õpib kasutama erinevaid teabeallikaid keemioteabe hankimiseks;
- oskab säästlikult ja ohutult kasutada kemikaale argielus;
- õpib vastutustundega suhtuma oma tegevuse võimalikesse tagajärgedesse;
- mõistab keemia seost nüüdisaegse tehnoloogiaga ja keskkonnaprobleemidega;

4. Nõuded mooduli alustamiseks: põhiharidus

5. Õpitegevused

- erinevad töövõtted õpikeskkonnas: rühmatöö, paaritöö, loeng, informatsiooni hankimine erinevatest teabeallikatest, s.h. internetist;
- näidiskatsed;
- arvutusülesannete lahendamine seoses õpitava erialaga.

6. Õppesisu

6.1. Üldine ja anorgaaniline keemia

- AATOMI EHITUS. Seos perioodilisustabeliga. Elementide keemilise aktiivsuse seos aatomi ehitusega.
- ANORGAANILISTE ÜHENDITE PÕHIKLASSID. Oksiidid, happed,
- alused ja soolad, nende nomenklatuur, keemilised omadused.. ARVUTUSED REAKTSIOONIVÕRRANDITE ALUSEL. Arvutused

reaktsioonivõrrandite järgi, lahuse koostise % arvutused.

- KEEMILISE REAKTSIOONI KIIRUS JA TASAKAAL.

ELEKTROLÜÜTIDE LAHUSED. Keemilise reaktsiooni kiirus, pöörduv ja pöördumatu reaktsioon, keemiline tasakaal. Elektrolüüdid ja mitteelektrolüüdid. Lahuse pH.

• METALLID, NENDE TÄHTSAMAD OMADUSED. Metallide üldised füüsikalised omadused, metallide keemilised omadused. Metallühendid, nende levik looduses. Sulamid. Metallide korrosioon ja korrosioonitõrje.

- MITTEMETALLID JA NENDE TÄHTSAMAD ÜHENDID.

Mittemetallide iseloomustus, füüsikalised omadused. Allotroopia. Lühiülevaade tähtsamatest mittemetallidest ja nende ühenditest

(halogeenid, väävel, lämmastik, fosfor, süsinik, räni). Mittemetallilised elemendid looduses.

Õpitulemused

- Õpilane teab keemia põhimõisteid;
- Õpilane oskab selgitada:
 - hapete liigitamist vesiniku aatomite arvu, hapnikusisalduse ja tugevuse järgi, hüdroksiidide liigitamist lahustuvuse järgi, soolade liigitamist koostise ja lahustuvuse järgi;

- reaktsiooni kiirendavaid tegureid (temperatuur, kontsentratsioon, rõhk, peenestatus, katalüsaator);
- keemilise tasakaalu olemust;
- lahuse pH-d;
- metalli korrosiooni olemust ja selle vältimise viise;
- mittemetallide füüsikalisi omadusi;
- happelihmade teket ja nende mõju loodusele;
- anorgaaniliste ainete liigitamine aineklassidesse;
- metallide aktiivsuse võrdlemine, osates kasutada pingerida ja otsustada reaktsiooni toimumise üle;
- arvutused võrrandi järgi (moolides, massiühikutes);
- lahuse koostise arvutamine massiprotsendi alusel;

6.2. Orgaaniline keemia

- **SISSEJUHATUS. ALKAANID.** Süsiniku aatomi ehitus ja valentsmudelid. Süsinikuahel, isomeeria, struktuurivalemid. Alkaanide keemilised omadused. Alkaanid olmes ja tehnikas. Maagaas, nafta, põlevkivi. Halogeenalkaanid.

- **ALKOHOLID.** Alkoholide struktuur ja omadused. Funktsionaalrühm. Alkoholide mürgisus, saamine ja kasutamine tehnikas. Eetrite määratlemine.
- **5.1.3. KÜLLASTUMATA SÜSIVESINIKUD j.t ÜHENDID (ALKEENID, ALKADIEENID, ALKÜÜNID, AREENID).** Küllastumatus mõiste. Aromaatsus. Areenide asendusreaktsioonid. Fenoolid. Aromaatsete ühendite. Polümeerid.
- **KARBONÜÜLÜHENDID JA KARBOKSÜÜLÜHENDID.**

Aldehüüdide struktuur. Aldehüüdide redoksomadused. Sahhariidide mõiste ja liigitus, bioloogiline tähtsus. Karboksüülhapete struktuur, omadused ja liigid. Funktsionaalderivaadid, estrid ja amiidid. Rasvad, nende bioloogiline tähtsus. Aminohapped ja valgud, nende tähtsus.

Õpitulemused

- Õpilane teab:
 - mõisteid: alkaan, radikaal, funktsionaalne rühm, isomeeria, aminorühm, amiin, hüdroksüülrühm, alkohol, funktsionaalne rühm, alkoholaat, eeter, alkeenid, alküünid, kaksiksides, kolmiksides, küllastunud ühend, küllastumata ühend, hüdraatimine, hüdrogeenimine, polümeer, karbonüülrühm, karbonüülühend, aldehüüdrühm, aldehüüd, sahhariid, monosahhariid, oligosahhariid, polüsahhariid, karboksüülrühm, karboksüülhape, ester, rasv, aminohape;
 - teab struktuuri ja omaduste vastavust.
 - Õpilane oskab:
 - selgitada
 - orgaaniliste ainete eripära võrreldes anorgaaniliste ainetega;
 - alkaanide rea liikme omaduste sõltuvust struktuurist;
 - orgaaniliste ainete nomenklatuuri põhireegleid;
 - halogeenalkaanide kasutusalasid;
 - funktsionaalse rühma mõistet, selle määravat osa alkoholide omadustele;
 - alkoholide kasutusalasid (meditsiin, parfümeeria, kütused) ja toimet organismile;
 - küllastumata ühendite struktuuri iseärasusi;
 - liitumis- ja polümeerisatsioonireaktsioonide olemust;
 - polümeeride keemia põhimõisteid;

- karbonüülühendite mõistet ja nomenklatuurireegleid, aldehüüdide omadusi;
- sahhariidide mõistet ja osa eluslooduses;
- karboksüülhapete, estrite ja aminohapete nomenklatuurireegleid;
- etaanhappe keemilisi omadusi;
- rasvade füüsikalisi omadusi, bioloogilist tähtsust;
- aminohapete tähtsust valkude tekkimisel;
- lahendada probleemülesandeid järgmistel teemadel:
 - alkaanide struktuurvalemite kirjutamine ja mudelite konstrueerimine;
 - alkoholide rea 10 esimese liikme struktuurvalemite kirjutamine;
 - reaktsioonivõrrandite kirjutamine alkoholide keemiliste omaduste (reageerimine happena, dehüdraatimine, põlemine) kohta;
 - valemi põhjal ühendi aineklassi kuuluvuse üle otsustamine;
 - karboksüülhapetele ja aldehüüdiddele struktuurvalemist lähtuvalt nimetuste andmine;

7. Keemia koondõpitulemused

Kutseõppeasutuse keemiaõppe kursused läbinud õpilane:

- oskab iseloomustada lihtainete ja keemiliste ühendite omadusi, lähtudes vastavate keemiliste elementide asukohast perioodilisustabelis ning koostada tüüpühendite (oksiidid, vesinikuühendid, happed, hüdroksiidid, soolad) valemeid;
- teab keemilise reaktsiooni olulisi tunnuseid ja oskab neid seletada;
- mõistab, et keemilised reaktsioonid ei tarvitse alati kulgeda lõpuni, vaid võib kujuneda tasakaal vastassuunaliste reaktsioonide vahel, oskab iseloomustada välistegurite mõju keemilisele tasakaalule;
- tunneb põhilisi reaktsiooni kiirust mõjutavaid tegureid ja keemilise reaktsiooni kiirendamise võimalusi;
- oskab koostada võrrandeid anorgaaniliste ainete põhiklasside keemiliste omaduste kohta, otsustada reaktsiooni toimumise üle;
- oskab eristada elektrolüüte ja mitteelektrolüüte;
- oskab hinnata lahuse keskkonda (happe, aluse, oksiidi või soola korral);
- oskab lahendada arvutusülesandeid: massiprotsendi arvutused (ka lahuste lahjendamisel ja segamisel), moolarvutused, arvutused reaktsioonivõrrandite alusel (arvestades saagist, kadu);
- oskab kujutada molekuli struktuuri (klassikaline ja lihtsustatud struktuurvalem);
- tunneb orgaaniliste ainete funktsionaalseid rühmi ning struktuuriühikuid (alkaanid, halogeeniühendid, alkoholid, eetrid, amiinid, alkeenid, alküünid, aldehüüdid, karboksüülhapped, estrid);
- oskab õpitud aineklasside raamides anda nimetusi IUPACi nomenklatuuri järgi ning konstrueerida nimetuste alusel ainete struktuurivalemeid;
- mõistab ja oskab selgitada orgaaniliste ainete osa eluslooduses, tööstuses ja olmes;
- oskab selgitada olmes rakendatavate koolis õpitud ainete keemilist olemust, võimalikku keskkonnaohtlikkust ja toksilisust;
- oskab leida informatsiooni ainete ja materjalide omaduste, saamise ja kasutamise kohta.

8. Hindamine

Aine lõpeb kokkuvõtva hindega.

Kasutatakse kirjalikku arvestuslikku hindamist. Tööde täpne maht määratletakse õpetaja konkreetse töökavaga.

GEOGRAAFIA

1.Moodul: geograafia

2. Maht õppenädalates: 2 õn I kursus 1 õn; II kursus 1 õn.

3.Eesmärgid

Kutsekooli geograafiaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- saab aru looduses ja ühiskonnas toimuvatest nähtustest ja protsessidest ning nendevahelistest seostest;
- oskab hinnata inimtegevuse võimalusi ja tegevuse tagajärgi erinevates looduslikes tingimustes;
- on teadlik kohalikest, regionaalsetest ja globaalsetest keskkonnaprobleemidest;
- väärtustab jätkusuutlikku arengut;
- saab aru maailmamajanduse kui süsteemi talitlemisest, teab Eesti kohta selles;
- oskab kasutada kaarte, pilte, diagramme, et hankida, töödelda ja väljendada ruumiliselt / graafiliselt esitatud teavet;
- oskab leida geograafiateavet erinevatest allikatest, kasutada infotehnoloogiavahendeid teabe hankimiseks, korrastamiseks ja esitamiseks;
- oskab teavet kriitiliselt hinnata ja oma seisukohta põhjendada;
- oskab kasutada geograafiatunnis omandatud teadmisi ja oskusi igapäevaelus toimetulekuks.

4. Nõuded mooduli alustamiseks: põhiharidus

5. Õpitegevused

- Kutsekoolis jätkub põhikoolis alustatud geograafia teemade põhjalikum ja maailma tasandil käsitlemine. Geograafia kursus toetub väga tugevalt majandusõpetusele ning sidustab õpilase kutsealase arengu geograafiaga haakuvate õppeainete integreeritud käsitlemisega kooliõppekavas. Kutsekooli loodusgeograafia osas on tugev rõhuasetus keskkonnaproblemaatikal ja erialase tegevuse tagajärgedel looduskeskkonnale. Geograafia annab õpilastele maailmast üldistava tervikpildi, sest õpitavad erialad on seotud rahvusvaheliste arengutega (nt autotööstus, rõivatööstus, toiduainete tööstus jms).
- Kutsekoolis kasutame geograafia õpetamisel varasemast enam õpilaste iseseisval tööil põhinevaid õppemeetodeid: eriala ja geograafiat ühendavad projektid, kutseala toetavate geograafiliste probleemülesannete lahendamine, temaatiliste referaatide ja uurimistöde koostamine, siduskaartide koostamine, kontuurkaartidele erialase informatsiooni kandmine, vajaliku spetsiaalse geograafilise informatsiooni sihipärane otsimine ja töötlemine, jne. Õppetegevus praktiliste ülesannete, arutluste ja analüüside kaudu, et luua kaasaegsete lähenemisviiside ja õpetamismeetodite abil seosed olemasolevate infoallikate ja nende rakenduste vahel, et tõsta professionaalset oskuvõimekust geograafia võimaluste ulatuses. Eraldi leiavad käsitlemist nii looduskeskkonna kui inimtegevusega seotud riskid. Õpilase iseseisvuse, enesehinnangu ja temalt saadava tagasiside parandamiseks on kasutatav metoodika struktureeritud ja võimaluste piires kutseprofili nõuetega seotud.

6. Õppesisu

ÜLDMAATEADUS

- **KAASAEGSED UURIMISMEETODID GEOGRAAFIAS.** Arvutikaardid. Andmete graafilised esitusviisid. Geoinfosüsteemid ja nende rakendused. Koha määramise meetodid ja nende rakendused.
- **MAA KUI SÜSTEEM.** Süsteemi mõiste. Erinevad süsteemid. Maa sfäärid kui süsteemid: litosfäär, pedosfäär, hüdrofäär, atmosfäär, biosfäär. Aine ja energiaringed Maa süsteemides. Maa süsteemide vahelised seosed.
- **LITOSFÄÄR.** Litosfääri koostis. Laamtektoonika. Kivimite ringe. Erinevad kivimid ja maagid kui maavarad. Kaevanduste mõju keskkonnale. Vulkanism ja selle tagajärjed. Ohu vähendamine ja vältimine. Maavärinad ja nende tagajärjed. Maavärinate tugevuse mõõtmine. Ohu vähendamine ja vältimine. Maalihked. Gravitatsiooni, vee ja seismilisuse osa maalihetes.
- **PEDOSFÄÄR.** Murenemine: füüsikaline (rabemine) ja keemiline (porsumine) murenemine. Mullaprofiilid ja mulla tekkeprotsessid. Mullaviljakuse vähenemine (vee ja tuule erosioon, kõrbestumine). Muld kui ressurss. Muldade kaitse.
- **ATMOSFÄÄR.** Atmosfääri koostis ja ehitus. Kiirgusbilanss. Õhutsirkulatsioon. Tsüklonid ja antitsüklonid. Tormid. Maa ja mere mõju õhutsirkulatsioonile. Õhuniiskus ja sademete globaalne jaotus. Inimese mõju atmosfääri koostisele. Happevihmad. Sudu. Osooniaugud. Kasvuhooneefekt. Õhu saastumine, seire ja rahvusvahelised lepped.
- **HÜDROSFÄÄR.** Vee jaotumine ja vee ringe Maal. Jões. Veerežiim ja äravool. Kliima mõju äravoolule. Üleujutused ja nende kahjustused. Voolusäng ja sellega seotud protsessid. Lammid ja settetasandikud. Põhjavesi. Põhjavee kujunemine, filtratsioon. Põhjavee kasutamine ja kaitse. Põhjavee alanemine ja reostumine. Merevee omadused ja vee liikumine ookeanis. Soolsus, temperatuur ja tihedus. Meretaseme kõikumised. Rannikute erosioon. Tormikahjustused, üleujutused. Ookeanide reostumine. Rahvusvahelised lepped maailmamere ja selle elustiku kasutamisel.
- **MAA SÜSTEEMIDE VAHELISED SEOSSED.** Inimtegevuse ja Maa süsteemide vastastikmõju. Maastikuline mitmekesisus. Keskkonnamuutused ja seire. Keskkonnatehnoloogia.

ÜHISKONNAGEOGRAAFIA

- **KAASAEGSE MAAILMA POLIITILINE KAART.** Riikide arengutaseme näitajad. Kõrgeltarenenud Põhja riigid ja Lõuna arengumaad.
- **MAAILMA RAHVASTIK JA RAHVASTIKUPROTSESSID.** Maailma rahvaarv ja selle muutumine. Demograafiline üleminek. Rahvastikupoliitika. Ränded, nende põhjused. Rahvastiku paiknemine. Linnastumine. Linnastumise kulg maailmas. Suurlinnade keskkonnaprobleemid.
- **KAASAEGSED MUUTUSED MAAILMAMAJANDUSES.** Majanduse üldine struktuur ja selle arengud. Üleminek kõrgtehnoloogilisele tootmisele. Majanduse globaliseerumine. Rahvusvahelised firmad ja majandusorganisatsioonid.
- **ENERGIAMAJANDUS.** Kaasaegse energiamajanduse struktuur.

Alternatiivenergia kasutusvõimalused. Nafta ja maagaasi tootmine, transport ja töötlemine. Tahkete kütuste kaevandamine ja kasutamine. Fossiilsete kütuste kasutamise kaasnivad keskkonnaprobleemid. Elektroenergeetika.

- PÕLLUMAJANDUS. Põllumajanduse looduslikud arengueeldused.

Põllumajandusliku tootmise vormid ja nende levik maailmas. Peamiste põllumajandussaaduste tootmise, töötlemise ja kaubanduse geograafia.

Põllumajandusega kaasnevad keskkonnaprobleemid. Maailma rahvastiku toitlustamise probleemid.

- MASINATÖÖSTUS. Masinatööstuse jagunemine vanadeks, uuteks ja uusimateks harudeks. Vanade masinaehituse harude paigutuse põhijooned. Fordistlik tootmiskorraldus uutes harudes ja selle mõju masinatööstuse globaliseerumisele. Uute ja uusimate harude paigutuse põhijooned.

- TRANSPORT JA SIDE. Transpordiliigid ja vedude järgud. Logistika. Regioonide veondus. Rahvusvahelised veoteenused. Side ja infosüsteemid.

- TEENUSED. Teenuste osatähtsuse kasv. Teenuste struktuur: äri-, sotsiaal- ja turismiteenused. Turism ja selle geograafia.

- KERGETÖÖSTUS. Kergetööstuse koosseis ja areng. Kergetööstuse paiknemist mõjutavad tegurid. Tootmise geograafia ja maailmamajanduslikud sidemed.
- METSAMAJANDUS JA METSATÖÖSTUS. Maailma metsatüübid ja metsavarud. Metsade majandamise põhimõtted. Maailma eri regioonide metsamajandus ja metsatööstus. Metsade hävimine ja selle peamised põhjused. Metsade kaitse.

7. Õpitulemused

Õpilane teab:

- erinevaid asukoha määramise meetodeid;
- Maa sfääre;
- litosfääri koostist;
- erineva tekkega kivimeid ja nende kasutamisevõimalusi;
- vulkaanide tekkepõhjusi;
- maavärinate tekkepõhjusi;
- maavärinate tugevuse hindamise meetodeid;
- mulla hävimist mõjutavaid tegureid;
- merede ja ookeanide reostusallikaid;
- atmosfääri koostist ja ehitust;
- erinevaid sademete tekkepõhjusi ja tingimusi;
- riikide arengutaset iseloomustavaid näitajaid;
- riikide liigitust nende arengutaseme alusel;
- maailma rahvaarvu kiire kasvu põhjusi;
- rahvusvaheliste rännete põhjusi ja peamisi suundasid;
- rahvastiku paiknemist mõjutavaid tegureid;
- üldjoontes linnastumisprotsessi kulgu arenenud ja arengumaades;
- rahvusvahelisi firmasid;
- rahvusvahelisi majandusorganisatsioone;
- kaasaegses maailmamajanduse arengutendentse;
- erinevaid energiavarasid, nende liigitamis- ja kasutamisevõimalusi;
- erinevate energiaressursside kasutamise eelisi ja puudusi;
- masinatööstuse jagunemist vanadeks, uuteks ja uusimateks harudeks;
- masinatööstuse erinevate harude paigutuse põhijooni;
- põllumajanduse arengut mõjutavaid looduslikke ja majanduslikke tegureid kõrgelt

arenenud riikides ja arengumaades;

- peamisi põllumajandusliku tootmise vorme;
- põllumajandusega seotud keskkonnaprobleeme;
- erinevaid transpordiliike;
- peamisi kaubanduslikke veosuundi ja veoteenuseid;
- äri, sotsiaal- ja turismiteenuseid.

Õpilane saab aru:

- Maa sfääride vahelistest vastasmõjudest;
- laamade liikumise teooriast;
- kivimite ringest;
- gravitatsiooni, vee ja seismilisuse osast maailmihetes;
- füüsilise ja keemilise murenemise protsessist ja seosest mulla kujunemise ja arenguga;
- erinevatest mullatekkeprotsessidest;
- muldade kaitse vajalikkusest;
- kiirgusbilansi olemusest;
- üldise õhuringluse olemusest ja mõjust maailma erinevate piirkondade kliimale;
- tsüklonite ja antitsüklonite mõjust ilmastikule;
- inimtegevuse mõjust atmosfääri koostisele ja selle tagajärgedest;
- loodusliku veeringe olemusest ja sellega seotud looduslikest protsessidest;
- veeolude ajalistest muutustest;
- põhjavee kujunemisest ja filtratsioonist;
- vee liikumisest maailmameres ja sellega seotud looduslikest protsessidest;
- Maa süsteemide ja inimese vastasmõjust;
- demograafilise ülemineku teooriast;
- rahvastikupoliitika erinevusest arenenud ja arengumaades;
- globaliseerumise olemust;
- rahvusvaheliste firmade osast maailmamajanduses;
- rahvusvaheliste majandusorganisatsioonide mõjust maailmamajandusele;
- kaasaegse maailma energiamajandusest;
- transpordi arengust ja selle mõjust teistele majandusharudele;
- side ja infosüsteemide tähtsusest kaasaegses maailmamajanduses;
- looduse ja ühiskonna vastasmõjudest kohalikul, regionaalsel ja globaalsel tasandil ja säästliku arengu vajadusest;
- teenuste osatähtsuse kasvust kaasaegses majanduses ja seotusest teiste majandusharudega.

Õpilane oskab:

- kasutada tava- ja arvutikaarte informatsiooni otsimiseks, seoste analüüsiks ja üldistuste tegemiseks;
- tuua näiteid geoinfosüsteemide rakendusvõimalustest;
- määrata erinevaid meetodeid kasutades asukohta;
- analüüsida kaevandustegevusega kaasnevaid sotsiaalseid- ja keskkonnaprobleeme;
- analüüsida mulla hävimise võimalikkust maailma erinevates piirkondades;
- hinnata mulla kaitse vajalikkust ja tuua näiteid mulla kaitsmise võimalustest;
- analüüsida sudu, happevihmade, osooniaukude ja kasvuhooneefekti mõju inimesele, majandustegevusele ja keskkonnale;
- analüüsida kliima mõju äravoolule, veedefitsiidi ja üleujutuste võimalikku mõju ja majanduslikke kahjusid;

- hinnata vee ja veekogude tähtsust inimese elus ja majanduslikus tegevuses;
- analüüsida maailmamere reostumise mõju inimesele, majandustegevusele ja keskkonnale.
- hinnata maailmamere kaitse vajalikkust;
- tuua näiteid Maa süsteemide vahelistest seostest;
- hinnata keskkonnamuutuste mõju inimtegevusele ja keskkonnaseire vajalikkust;
- näidata kaardil kõiki Euroopa riike ja maailma suuremaid riike;
- iseloomustada kaartide ja statistiliste andmete abil riike ja võrrelda neid arengutaseme alusel;
- võrrelda temaatiliste kaartide ja statistiliste andmete abil rahvaarvu muutusi erinevates regioonides ja analüüsida muutuste põhjusi;
- iseloomustada kaardi abil rahvastiku paiknemist mõnes etteantud piirkonnas ja selgitada taolise paiknemise põhjusi;
- analüüsida suuremate rännetega kaasnevaid probleeme nii lähte- kui siirdemaale;
- näidata kaardil maailma suuremaid linnu ja linnastuid;
- tuua näiteid ülelinnastumisega kaasnevatest sotsiaalsetest- ja keskkonnaprobleemidest;
- tuua näiteid globaliseerumise mõjust arenenud ja arengumaadele;
- analüüsida muutusi maailma energiamajanduses;
- näidata kaardil maailma suuremaid energiavarade leiukohti ja töötlemispiirkondi;
- analüüsida ja hinnata alternatiivenergia kasutamise võimalusi maailma erinevates regioonides;
- hinnata energia kokkuhoiu vajadust ja võimalusi;
- iseloomustada temaatiliste kaartide abil põllumajanduse looduslike arengueeldusi maailma erinevates piirkondades ja võrrelda erinevate piirkondade põllumajandust;
- analüüsida erinevate veondusliikide eeliseid ja puudusi;
- võrrelda temaatiliste kaartide abil erinevate regioonide veondust;
- kasutada kaarte ja kaasaegseid infotehnoloogia võimalusi (arvutikaardid, internet, CD jne) teabe hankimiseks, korrastamiseks ja esitamiseks;
- analüüsida tabeleid, graafikuid ja diagramme ning teha järeldusi neil esitatud nähtuste arengusuundadest;
- rakendada geograafiaalaseid teadmisi ökoloogia- ja demograafiaalastes ning poliitilistes diskussioonides;
- oskab kasutada geografiateadmisi igapäevaelus, professionaalses tegevuses ja tulevikukavade tegemisel.

8. Hindamine

BIOLOOGIA

1.Mooduli nimetus BIOLOOGIA

2.Maht õppenädalates - II kursusel - 1 õn, III kursusel - 1 õn

3.Eesmärk

Bioloogiaõpetusega kutseõppeasutuses taotletakse, et õpilane:

- saab aru elu olemusest, organismide keemilisest koostisest ja ehitusest ja selle ülesannetest
- teab raku osasid ja ülesandeid ja oskab võrrelda looma-, taime - ja bakterirakku ning kromosoomide ehitust ja tähtsust.
- saab aru metabolismi ja fotosünteesi tingimustest, olemusest, tulemusest ja tähtsusest
- teab organismide paljunemise ja arengu viise, erinevust, tähtsust ja olemust
- teab orgaanismi fenotüübi ja genotüübi erinevusi ja seoseid, tunnuste edasikandumist-pärilikku ja mittepärilikku muutlikust ja nende seost keskkonnatingimustega. Viiruste olemus ja tähtsus
- oskaks seostada bioloogiat teiste teadusharudega - keemiaga, botaanikaga, anatoomiaga biotehnoloogiaga, geenitehnoloogiaga ja meditsiiniga
- oskaks iseloomustada inimorganismi ja selle talitlust
- teaks ökoloogia seost loodus- ja keskkonnakaitsega, ökosüsteemide struktuuri, keskkonnaprobleeme ja säästva arengu põhimõtteid
- teaks evolutsiooniteooria põhitõdesid, liigiteket, looduslikku valikut ja inimese evolutsiooni

4. Nõuded mooduli alustamiseks - Õpiane on lõpetanud põhikooli bioloogia kursuse

5. Õppesisu

- ELU OLEMUS JA ORGANISMIDE KEEMILINE KOOSTIS. Elu tunnused, eluslooduse organiseerituse tasemed, loodusteaduslikud uurimismeetodid, peamised anorgaanilised ja orgaanilised ained ja ühendid organismis.
- RAKK. Rakuteooria põhiseisukohad, looma-, taime ja bakteriraku ehitus ja talitlus, ainuraksed ja hulkraksed organismid. Kromosoomide ehitus.
- ORGANISMIDE AINE JA – ENERGIAVAHEMINE. Metabolismi olemus ja tähtsus. Fotosünteesi olemus ja tähtsus. Organismide varustamine energiaga.
- ORGANISMIDE PALJUNEMINE JA ARENG. Rakkude jagunemine- mitoos ja meioos. Organismide suguline ja mittesuguline paljunemine- taimede ja loomade paljunemise ja arengu eripära. Inimese sugurakkude areng, viljastumine, looteline ja sünnijärgne areng.
- RAKENDUSBIOLOOGIA Bioloogia seos teiste ainetega. Biotehnoloogia ja geenitehnoloogia- nende probleemid ja areng, Bioloogia seotus teiste teadusharudega
- INIMENE. Inimorganismi iseloomustus ja elutalitlused.
- ORGANISMIDE KOOSEKSISTEERIMINE. Peamised ökoloogilised tegurid. Organismidevahelised suhted, populatsioon, ökosüsteemi ehitus ja iseloomustus. Biosfääri iseloomustus. Bioloogiline mitmekesisus. Keskkonnakaitse probleemid Eestis ja maailmas. Keskkonna ja looduskaitsepoliitika

- EVOLUTSIOON. Elu päritolu ja areng. Elu areng maal. Evolutsioonitõendid ja geneetilised alused. Looduslik valik. Mikro ja – makroevolutsioon. Inimese evolutsioon

6. Hinnatavad õpitulemused

Õpilane toob välja ja võrdleb

- elu tunnuseid ja organiseerituse tasemeid
- organismi anorgaanilisi ja orgaanilisi koostisosi - ehitust ja nende ülesandeid
- raku osi ja ülesandeid ,looma, taime- ja bakterirakku, teab bakterhaigusi, nende levimist ja profülaktikat
- metabolismi ja fotosünteesi erinevust ja tähtsust
- organismide paljunemisviise, nende erinevust ja tähtsust
- mitoosi ja meioosi olemust ja tähtsust
- inimese paljunemise ja arengu iseärasusi ja sellga kaasnevaid muutusi organismis
- rasestumisvastaseid vahendeid ja loote väärarengute põhjuseid
- pärilikkuse aluseid, päriliku ja mittepäriliku muutlikuse avaldumisvorme ja bioloogilist tähtsust. Viiruste osa eluslooduses, mitmekesisus, levimine ja viirushaigused ja profülaktika
- kuidas on bioloogia seotud teiste teadusharudega, geeni- ja biotehnoloogiaga, milleks on see hea ja millised probleeme see tekitab
- inimorganismi anatoomilisi osi ja nende talitlemist
- ökoloogilisi tegureid , organismide omavahelisi suhteid, ökosüsteemi ehitust, bioloogilist mitmekesisust, looduskaitse ja keskkonnakaitse olemust ja tähtsust ning seotust teiste eluvaldkondadega, säästva arengu põhimõtteid ja tema osa selles
- elu päritolu hüpoteese ja tõendeid, inimese eellasi ja tõendeid meie pärinemise kohta loomariigist, liigitekke ja loodusliku valiku osa evolutsiooniprotsessis.

7.Hindamine

Hindamise aluseks on eesmärkides püstitatud õpitulemuste omandamine.

Kokkuvõttev hinne kujuneb kujundava ja kokkuvõtva hinde tulemusena. Õpilane peab sooritama iga osa lõpus testi, samuti saab ta hinde referaadi eest.

Aine lõpeb kokkuvõtva hindega.

AJALUGU

1.Moodul: Ajalugu

2.Maht õppenädalates: 3

3.Eesmärgid

Ajaloo õpetusega taotletakse, et õpilane

- Suhestab ennast kodukoha, Eesti, Euroopa ja maailmaga;
- Oskab tõlgendada, hinnata, talletada ja edastada ajaloolast teavet;
- Mõistab ja hindab kaasaja sündmusi maailmas ajaloolises kontekstis;
- Mõistab tänapäeva Eesti ühiskonna probleeme, tunneb end vastutavana nende lahendamisel;
- Oskab analüüsida ja hinnata ajaloosündmusi- ja protsesse;
- Oskab leida tõendusmaterjali ajalooallikast ja otsustada selle usaldusväärsuse üle.

4.Nõuded mooduli alustamiseks: Põhiharidus.

5.Õppesisu

Eesti ajalugu muinasajast kuni 19. sajandi lõpuni (1 õn)

- MUINASAEG. Muinasaja periodiseerimine. Suhted naaberrahvastega. Muinasusund ja ristiusu levik. Muistne vabadusvõitlus.
- KESKAEG (VANA-LIIVIMAA). Vana-Liivimaa riigid. Jüriöö ülestõus. Eesti rahvastik ja majandusolud 14.-16.sajandil. Katoliku kirik Eestis. Reformatsioon Liivimaal. Liivi sõda ja selle tagajärjed.
- UUSAEG. Eesti Rootsi ajal. Kirik ja vaimuelu. Põhjasõda. Eesti pärast Põhjasõda. Balti erikord. Pärisorjuse kaotamine. Majanduslik areng. Elu-olu ja kultuur. Ärkamisaeg Eestis, selle tähtsus. Venestusaja reformid. Majanduslik ja poliitiline areng 19. ja 20. sajandi vahetusel. Professionaalse kultuuri kujunemine.

20. sajandi ajalugu (2 õn)

- MAAILM XX SAJANDI ALGUL. Rahvusvahelised suhted XX sajandi algul. Euroopa suurriigid. Maailmamajandus. Elu-olu ja kultuur. Eesti Venemaa koosseisus.
- ESIMENE MAAILMASÕDA. Esimene maailmasõda Venemaal ja Eestis. Eesti iseseisvumine. Vabadussõda.
- MAAILM SÕDADEVAHELISEL AJAJÄRGUL. Rahvusvahelised suhted. Majandus. Elu-olu ja kultuur. Demokraatiad ja diktatuurid. Eesti Vabariik.
- TEINE MAAILMASÕDA. Maailm Teise maailmasõja eelõhtul. Eesti 1939-1940.. Sõjategevus Teise maailmasõja ajal. Teise maailmasõja tagajärjed.
- MAAILM PÄRAST TEIST MAAILMASÕDA. Külma sõda. Lääne tööstusriigid. Kommunistlikud riigid. Kolmas maailm. Eesti NSV.
- MAAILM XX SAJANDI LÕPUL. Kommunistliku süsteemi lagunemine. Eesti taasiseisvumine. Elu-olu ja kultuur.

6.Õpitulemused

Õpilane

- Tunneb Eesti ajalugu ja selle seoseid Euroopa ja maailma ajalooga;
- Mõistab ühiskonnas toimunud muutusi, arengu järjepidevust ajaloo vältel;
- Analüüsib lähiajaloo probleeme;

- Selekteerib, refereerib ning võrdleb erinevaid ajalooallikaid ja seisukohti;
- Suhtub kriitiliselt massimeedia informatsiooni;
- Esitab informatsiooni läbitöötamise tulemused suuliselt ja kirjalikult, arvestades autorikaitse põhimõtetega;
- Oskab töötada kaardiga.

7.Õppetegevus: Töö allikatega (õpik, atlas, kroonikate tekstid, meedia tekstid), õppekäigud, külalisesinejate kutsumine, rühmatöö, esitlused, teemakohaste filmide vaatamine.

8.Hindamine

- Seoste leidmise ja loomise oskust;
- Kronoloogia tundmist;
- Oskust võrrelda ja hinnata erinevaid seisukohti ja tõlgendusi seoses vastavate ajalooperioodidega;
- Allikate võrdlemise ja kokkuvõtivate järelduste tegemise oskust;
- Loogilise ülesehitusega, konkreetsetele näidetele tugineva ja isiklikku hinnangut sisaldava arutluse kirjutamise oskust;
- Iseseisva töö protsessi.

INIMESEÕPETUS

1. Moodul: inimeseõpetus

2. Maht õppenädalates: 1õn

3. Eesmärgid

Inimeseõpetuses taotletakse, et õpilane

- Omandab teadmised ja oskused, mis aitavad mõista iseennast ja teisi ning suhelda kaasinimestega
- Väärtustab perekonda inimeste kooselu vormina ja laste kasvukeskkonnana, tunnetab lähedastest inimsuhetest tulenavt vastutust
- Elab tervislikult, hoidub teadlikult ennast ja kaasinimesi kahjustavast käitumisest
- Tunnetab sõpruse, armastuse ja koostöö osa inimsuhetes

4. Nõuded mooduli alustamiseks: põhiharidus

5. Õpitegevused

- Õppimine peab olema aktiivset õppimist ärgitav, aitama kõigutada ja kummutada ühiskonnas kehtivaid stereotüüpe
- Õpetamine toimub läbi katsetamiste ja testimiste
- Perekonnaõpetuse teemade käsitlemisel keskendutakse inimsuhete ja perekonnaelu psühholoogiale ning eetikale
- Olulised aktiivõppe meetodid: rühmatööd, rollimängud, diskussioonid, arutlused, praktilised õppekäigud ja uurimistööd

6. Õppesisu

- INIMENE KUI SOTSIAALNE OLEND. Psühholoogia ja perekonnaõpetuse koht inimest käsitlevate teaduste hulgas. Inimese bioloogiline, psühholoogiline ja vaimne areng, inimese elukaar.
- INIMESTE ERINEVUSED. Bioloogilised, psühholoogilised, vanuselised, põlvkondlikud, kultuurilised, usulised, rahvuslikud, soolised, isiksuslikud erinevused. Erinemine kui väärtus. Sallivus kaaslaste erinevuste suhtes. Sotsiaalsed hoiakud, stereotüübid, eelarvamused. Sotsiaalne taju, isikutaju. "Mina"-pilt. Sotsiaalne küpsus. Tahe
- TAJU JA TÄHELEPANU. Aisting ja taju. Tähelepanu. Mälu. Tunded. Mõtlemine ja kõne. Meeleseisundid.
- INIMSUHTED JA TUNDED. Suhted teiste inimestega. Armumine. Orienteeritus partnerile. Armastus.
- ABIELU JA PEREKOND. Abielu ja perekond läbi ajaloo. Abieluküpsus. Abikaasa valik. Abielu- ja perekonna seadusandlik külg. Suhted ja rollid perekonnas. Kodu kui elukeskkond ja väärtus igale tema liikmele.
- VANEMLUS JA LAPSED. Ettevalmistus vanemate rolli täitmiseks. Perekonna planeerimine. Lapsed kui väärtus. Lapse areng. Vanem lapse sotsiaalsete ja emotsionaalsete vajaduste rahuldajana. Üksikvanem. Puudega laps perekonnas. Lapsevanema vastutus.
- PEREKONNA OSA IGA INIMESE ELUS. Perekond inimese elu erinevatel perioodidel. Lahkehelid perekonnas. Lahutus. Uus pere. Surm perekonnas. Kriisid pereelus. Õnnestunud pereelu kui väärtus. Lapse õigused ja kohustused. Terve, kindlustundega inimene, tugev perekond kui demokraatliku riigi väärtus.

7. Õpitulemused

Õpilane :

- Mõistab inimestevahelisi erinevusi ja teab erinevuste arvestamise võimalusi igapäevaelus
- Tunnetab iseennast teiste inimeste hulgas
- Tunneb ja oskab teha valikuid ja näha ette võimalikke tagajärgi
- Austab teiste inimeste õigusi ja omandit
- Mõistab perekonna osa üksikisiku ja ühiskonna elus
- Teab perekonna planeerimise võimalusi
- Teab abielu ja perekonna psühholoogilist, füsioloogilist, majanduslikku ja seadusandlikku külge, tunnetab oma vastutust iseenda ja oma tulevase perekonna ees.
- Tunnetab enda, kui lapsevanema ja kasvataja rolli
- Teab lapse arengu etappe
- Teab koduse kasvatusel põhialuseid
- Tunneb ja oskab kasutada enda, perekonna ja lapse õigusi ja kohustusi käsitlevaid seadusi

8. Hindamine

Hinnatakse õpilase teadmisi ja nende rakendamise oskust, mitte seisukohti ja hoiakuid – tuleb aktsepteerida õpilase isiklikku arvamust

Õpitulemuste kontroll toimub läbi suulise või kirjaliku küsitluse, praktiliste ülesannete ja tegevuste

ÜHISKONNAÕPETUS

1. Moodul: Ühiskonnaõpetus
2. Maht õppenädalates: 2
3. Eesmärgid

Ühiskonnaõpetus taotleb, et õpilane:

- Määratleb end Eesti ja Euroopa Liidu kodanikuna;
- Märkab ja mõistab ühiskonnas toimuvaid protsesse ja nähtusi;
- Seostab Eestis ja rahvusvahelises elus toimuvaid protsesse;
- Väärtustab inimõigusi ja demokraatia põhimõtteid, teab kodanikuõigusi ning tunneb kodanikuvastutust;
- Tunneb ühiskonna-alast terminoloogiat;
- Kasutab teabe hankimisel erinevaid allikaid;
- Oskab leida, üldistada, hinnata ja edastada ühiskonda puudutavat teavet;
- Suhtub kriitiliselt massiteabesse;
- Osaleb diskussioonis ja suudab oma seisukohta kaitsta.

4. Õppesisu

- ÜHISKONNA STRUKTUUR JA KUJUNEMINE. Ühiskonna tundmaõppimise vajalikkus. Riik ja rahvas. Ühiskonna struktuur: avalik sektor, erasektor ja kolmas sektor. Nüüdisühiskond, infoühiskond, teadmusühiskond.
- ÜHISKONNA VALITSEMINE. Õigusriigi olemus ja tunnused. Võimude lahusus. Parlament. President. Valitsus. Maavalitsus. EV õigussüsteem. KOV ülesehitus ja ülesanded. Demokraatlikud valitsemissüsteemid.
- KODANIKE OSALEMINE AVALIKUS ELUS. Demokraatia põhiideed ja nende teostumine kodanikuühiskonnas. Valimiste funktsioonid ja korraldamine. EV Riigikogu valimiste süsteem. Erakonnad ja valimised (valimisnimekiri, valimisplatvorm, partei programm, propaganda). Valimistega seonduvad kodanikuõigused. Kodanikuaktiivsuse vormid. Erinevad huvid ühiskonnas ja nende realiseerimise viisid. Kodanikualgatus, selle eesmärgid, funktsioonid. Huvigrupid. Ametiühingud ja kutseliidu. Mittetulundusühingud. Riigi- ja kodanikukaitse.
- MAJANDUS JA HEAOLU. Majandusressursid. Ressursside piiratus. Ühiskonna jätkusuutlikkus. Turumajandus. Ettevõtluse roll ühiskonnas. Riigieelarve tulu- ja kulubaasi kujundamise üldpõhimõtted. Maksud, maksustamise põhimõtted. Aus maksumaksmine. Pere eelarve. Majandusarengu ja inimarengu seos. Ebavõrdsus ühiskonnas. Majanduslikud, sotsiaalsed ja kultuurilised õigused. Sotsiaalkindlustus ja sotsiaalabi, sotsiaalkindlustuse põhimõtted Euroopas. Tööhõive, seda mõjutavad tegurid. Tööseadusandluse alused. Meetmed tööpuuduse vastu. Töötute sotsiaalne kaitse. Elukestev õppe tähtsus pikaajalises toimetulekus. Tarbijakäitumine, säästlik tarbimine.
- RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ JA JULGEOLEK EUROOPAS. Eesti ja tähtsamad rahvusvahelised koostööorganisatsioonid Euroopas: EN, EL, NATO.

5. Nõuded mooduli alustamiseks: Põhiharidus
6. Õpitulemused
Õpilane

- Tunneb ja kasutab kontekstis ühiskonnaalast terminoloogiat;
 - Tunneb demokraatlikku valitsemise süsteemi ja põhimõtteid;
 - Teab oma põhiseaduslikke õigusi ja kohustusi ning toimib demokraatia põhimõtteid arvestades;
 - Määratleb oma koha ja võimalused kaasaja maailmas, osaleb ühiskonnaelus; oskab suhelda riigi- ja omavalitsusasutustega;
 - Selgitab tänapäevase turumajanduse põhimõtteid; maksustamise eesmäärke, üksikisiku õigusi ja kohustusi seoses maksudega;
 - Hindab oma võimalusi, õigusi ja vastutust tööturul, kavandab edasiõppimist ja karjääri, teeb otsused enda suutlikkust ja ressursse adekvaatselt analüüsides ja tegevuse tagajärgi prognoosides;
 - Hindab ressursside piisavust, tarbib säästlikult, tunneb oma õigusi ja vastutust tarbijana;
 - Mõistab, mis on üleilmastumine, toob näiteid;
 - Nimetab peamisi rahvusvahelisi organisatsioone ja selgitab nende tegevuse eesmäärke;
 - Oskab leida sotsiaal-poliitilist ja majanduslikku teavet, seda süstematiseerida ja kasutada.
7. Õppetegevus: rühmatöö, diskussioon, töö EV põhiseadusega, teemakohaste referaatide koostamine, teemakohaste filmide vaatamine ja analüüsimine, juhtumianalüüsid, skeemide koostamine, teemakohase statistika analüüs, töö meediaväljaannetega, esitlused, õppekäigud riigiasutustesse, külalisesinejate kutsumine, teemakohaste internetiportaalide kasutamine, õigusaktide otsing elektroonilises Riigi Teatajas, Eesti ja Euroopa haldusterritoriaalse kaardi tundmaõppimine, osalemine koolielu korraldamises.
8. Hindamine
- Hindamisel eristatakse kolme saavutustasandit:
- Omandatud ainealased teadmised;
 - Omandatud sotsiaalsed oskused;
 - Aktiivne ja vastutustundeline kodanikuosalus.
- Hinnatakse nii teadmisi kui oskusi. Osalusoskuste hindamisel tuleb arvestada klassi üldise tasemega ja igaihe tulemusega sellel foonil.

MUUSIKA

1.Moodul: muusika

2.Maht õppenädalates: **1 õn**

3. Eesmärgid

Muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- hindab muusikat kui kultuuriväärtust indiviide ja ühiskonna arengus;
- kujundab valmisoleku ühiseks muusikategevuseks;
- kujundab tervikpildi kultuuri arengust ning oskab erinevaid kultuure mõista ja hinnata;
- oskab muusikat kriitiliselt ja valivalt kuulata ning hinnata;
- omandab teadmisi muusikaajaloost tuntud heliloojate loominguga kaudu;
- rakendab põhikoolis omandatud muusikaalaseid teadmisi ja oskusi;
- rikastab tundeelu muusikaalamuste kaudu: külastab kontserte ja muusikalavastusi, oskab oma arvamusi põhjendada.

4.Nõuded mooduli alustamiseks: põhiharidus

5.Õpitegevused:

- Õppetund, teoreetiliste teadmiste omandamine
- Muusikaalase informatsiooni otsimine erinevate teabeallikate vahendusel
- Vahetu muusika kuulamine- kontserdite külastamine ,
- Muusika kuulamine helikandjate vahendusel
- Osalemine koorides, ansamblites

6.Õppesisu

- VANAAEG Vanad kultuurrahvad ja muusika. Vanakreeka ja Vanarooma mütoloogia ja muusika (tragöödia, komöödia).

- KESKAEG Ülevaade ajastust ja muusikast. Romaani ja gooti stiil. Kristlus kui Lääne-Euroopa kultuuri arengu tugevaim mõjutegur. Vaimuliku muusika areng. Gregooriuse koraal. Polüfoonilise mitmehäälsuse teke. Liturgiline draama. Müsteerium. Rändlaulikud. Rüütlipoesia. Pillid

- RENESSANS Ülevaade ajastust ja muusikast. Humanism, protestantism, vastureformatsioon ja muusika. Missa. Ilmalik laul ja seltskonnamuusika. Madrigal. Homofoonilise mitmehäälsuse teke. Protestantlik koraal. Heliloojad ja juhtivad muusikamaad. Palestrina. Orlandus Lassus.

- BAROKK. Ülevaade ajastust ja muusikast. Ooperi teke. Oratoorium (kantaat, passioon). Instrumentaalmuusika: concerto grosso, soolokontsert. Juhtivad muusikamaad ja heliloojad: Vivaldi, Bach, Händel,

- KLASSITSISM Valgustusajastu iseloomustus.

Instrumentaalmuusika areng – ansamblid, orkestrid. Sonaat vormi ja žanrina. Sümfoonia. Kontsert. Keelpillikvartett. Ooperi areng. Viini klassikud – Haydn, Mozart, Beethoven.

- ROMANTISM Romantismi ideed ja rahvuslus. Instrumentaalmuusika areng. Programmilise muusika teke. Sümfooniline poem. Soololaul. Miniatuursed žanrid: etüüd, prelüüd, nokturn, tantsud. Lavamuusika (Ooper, operett, ballett). Juhtivad muusikamaad ja heliloojad. Schubert, Berlioz, Chopin, Liszt, Verdi, Tšaikovski. Grieg. Sibelius.

- 20. SAJANDI MUUSIKA Ülevaade ajastust ja muusikast. Operett. Muusikal. Filmimuusika. Hilisromantism. Mahler. Debussy. Ekspressionism. Schönberg. Neoklassitsism. Stravinski.

Sümfooniline jazz. Gershwin. Avangardism. Cage. Postmodernism. Pärt.

- EESTI MUUUSIKA . Rahvalooming. Regivärsiline rahvalaul. Uuem rahvalaul. Laulupidude traditsiooni algus: Kunileid, Saebelmann, Thomson, Hermann. Esimesed professionaalid: Härma, Tünpu. Tobias, A. Kapp. – eesti professionaalsed heliloojad. Rahvusliku koorimuusika rajajad: Saar, Kreek. Rahvusliku instrumentaalmuusika rajaja Eller. Rahvusliku lavamuusika rajajad E. Aav, Tubin, E. Kapp, Tamberg. Eesti modernism 1956–1970. Heliloojad Ernesaks, Tormis, Pärt, Tüür, Sisask.

Eesti tuntumad muusikakollektiivid, interpreedid, dirigendid. Muusikafestivalid.

- POPULAARMUUSIKA AJALUGU. Populaarmuusika juured. Spirituaalid, bluus, kantri ja western, ragtime, dixieland. Jazz-muusika, selle arenguetapid: new orleansi jazz, ragtime, dixieland, sving, bebop, cool jazz, hard bop, scat-laul, free jazz, jazzrock. Rock'n'roll, pop- ja rokkmuusika (E. Presley jt). 1950. a popmuusika: rhythm and blues, rock'n'roll. Briti biitmuusika (The Beatles jt). 1960. a teise poole must popmuusika: soul, funky. Must popmuusika 1970. a (S. Wonder jt). 1960. a teise poole psühhodeeliline rokkmuusika. 1970. a rokk- ja popmuusika: intellektuaalne rokk, hard rock, heavy rock. Reggae. Disko. Punk (new wave jt).

6. Õpitulemused

Õpilane:

- oskab määratleda ja iseloomustada eri ajastute muusikat;
- teab ajastute tuntumaid heliloojaid ja nende teoseid;
- teab olulisi muusikaalaseid termineid ja oskab neid kasutada;
- oskab koostada muusika-alaseid referaate;
- laulab vastavalt oma vokaalsetele võimetele;
- hindab muusikat kui kultuurinähtust.

7. Hindamine

Ainevaldkonna hindamise aluseks on püstitatud õpitulemuste omandamine.

KUNST

1. Moodul: Kunst

2. Maht õppenädalates: 1 õn II kursusel

3. Eesmärgid

Kunstiõpetusega taotletakse, et õpilane

- omandab teadmisi kunstiliikidest ja nende arenguloost;
- õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid;
- õpib vaatlema ja hindama kunstiteoseid, kujundab oma kunstimaitset;
- arendab kujutlusvõimet, vaatlusvõimet ja abstraktset mõtlemist.

4. Nõuded mooduli alustamiseks: Lõpetatud põhiharidus

5. Õppetegevused

2.1. Kutseõppeasutuse kunstikursustes tutvutakse kunstikultuuri ajaloo, sh Eesti kunsti ajaloo.

2.2. Õpilastele tutvustatakse võimaluse korral originaalteoseid, korraldatakse õppekäike ja ekskursioone, õppetunde muuseumides.

2.3. Õpilased võivad kirjutada näituste arvustusi ja arutleda kunstikriitike artiklite üle, arendamaks oskust rääkida kunstist.

6. Õppesisu

- KULTUUR JA KUNST.
- KULTUURI JA KUNSTI MÕISTE. Kunst ühiskonnas ja selle erinevad käsitlusviisid. Kunsti liigid (mõisted ja kirjeldus).

• ÜLDINE KUNSTIKULTUURI AJALUGU. Kunsti tekkimine ürgajal. Idamaade ja antiikkunst. Mesopotaamia ja Egiptus, Egeus ja Kreeka, etruskid ja Rooma. Varakristlik, Bütsantsi ja Vana-Vene kunst. Romaani ja gooti kunst. Renessans, barokk ja rokokoo. Klassitsism ja romantism. Realism. Naturalism ja impressionism. 20. sajandi I poole kunst enne ja pärast Esimest maailmasõda: postimpressionism, sümbolism, juugend / *art déco*, kubism, ekspressionism, sürrealism. 20. sajandi II poole kunst: modernism ja postmodernism, popkunst, kontseptualism, hüperrealism, installatsioon, tegevuskunst, kineetiline kunst.

- KUNST EESTIS. Kunst Eestis keskajast 19. sajandini. Baltisaksa kunst. Sajandivahetuse kunst. Kunst nõukogude okupatsiooni ajal. Kunst taasiseseisvunud Eesti Vabariigis. Kaasaegne Eesti kunst. Eesti arhitektuur. Kunstistiilid Eesti ehituskunstis (gootika, renessans, barokk, klassitsism, eklektika, juugend). Esimese maailmasõja järgne ehituskunst: rahvusromantiline stiil, funktsionalism, orgaaniline arhitektuur jne. Arhitektuurimälestiste kaitse. Tallinna arhitektuur. Eesti rahvakunst ja rahvakultuur.

7. Õpitulemused

Õpilane:

- tunneb huvi kunstiloomingu vastu;
- tunneb kunsti liike ja teab olulisemaid kunstialaseid mõisteid;
- teab visuaalse kunstikultuuri arenguloo perioode, stiile ja kunstivoole;
- teab silmapaistvamaid Eesti kunstnikke.

8. Hindamine

Õpilaste teadmiste ja oskuste kontroll toimub nii suuliste vastuste kui kontrolltööde tulemuste põhjal. Õppaine

lõpeb koondhindega.

Hinnatakse

- kunstiajaloo tundmist;
- kunstalase terminoloogia kasutamisoskust;
- kunstiteoste vaatlemisoskust;
- kunstinähtuste analüüsioskust ning oma maitse-eelistuste kunstialast väljendusoskust;
- Eesti kunstipärandi ja kunstnike tundmist.

KEHALINE KASVATUS

1. Moodul : kehaline kasvatus

2. Maht õppenädalates: 3 õppenädalat- I k 1õn ; II k 1õn ; III k 1 õn

3. Eesmärgid

Kehalises kasvatuses taotletakse, et õpilane

- omandab aktiivse eluhoiaku ja tervisliku eluviisi nioing on kehaliselt arenenud
- omandab teadmised, oskused ja harjumused iseseisvaks tervistavaks sportimisharrastuseks
- omandab igapäevaeluks ja kutsetöökse kehalise tegevuse ohutustehnika ja esmaabi
- omandab käsitle tervisespordist kui ühiskonna kultuuri osast

4. Õpitegevused

- Kehaline kasvatus on õppeaine, mis toetab õpilasi tervislikuks eluviisiks vajalike teadmiste, oskuste ja harjumuste omandamisel
- Aktiivse tegevuse käigus motiveeritakse õpilast regulaarselt ja eesmärgi-päraselt treenima
- Teoreetiliste teadmiste abil peab õpilane suutma jälgida ja analüüsida oma treeningut.

5. Õppesisu

- Kehaliste harjutuste mõju organismile

Iseseisvaks sportimiseks vajalike teadmiste andmine - kehalise koormuse planeerimine, taasutmine, lihtsamate spordivigastuste esmaabi, tervislik toitumine ja karastamine

- Võimlemine – rühti korrastav ja treeniv võimlemine, aeroobika
- Kergejõustik – kiir- ja pikamaajooks, Cooperi test, harjutused hüppevõime arendamiseks, viskeharjutused, jooksuvõistlused
- Sportmängud – (korvpall, võrkpall, jalgpall, saalihoki) – põhiliste mänguelementide tehnika
- Üldkehaline ettevalmistus – kehaliste võimete arendamine, jõu ja venitusharjutused, USA sõjaväetest
- Ujumine – erinevad ujumisstiilid ja ohutusnõuded ujumispaikades

6. Õpitulemused

Õpilane teab

- Kehaliste harjutuste mõju organismile
- Õpitud spordialade põhialuseid, võistlusmäärusid ja oskussõnu
- Soojendus- ja lõdvestusharjutuste tähtsust vigastuste vältimisel
- Õpitud spordialade ohutusnõudeid
- Sagedamini esinevaid spordivigastusi, nende põhjusi ja esmaabi
- Iseseisva harjutamise põhimõtteid
- Organismi karastamise võtteid ja nende mõju organismile

Õpilane oskab

- Tegeleda iseseisvalt õpitud spordialadega
- Arendada oma kehalisi võimeid
- Joosta erinevasempos
- Harjutada jõusaalis
- Valida harjutuspaiku, aega ja varustust sõltuvalt väliskeskkonna tingimustest ja treeningu iseärasustest
- Anda esmaabi spordivigastuste puhul

- Organiseerida võistlusi

7.Hindamine

Hindamise aluseks on õpilase individuaalsete omaduste alusel tunnist osavõtu arvestamine, samuti kergemate normatiivide püstitamine vastavalt võimetele ja nende täitmine, samuti hinnatakse grupitööst osavõttu ja iseseisvat harjutamist.

LISA 1 Lõpueksami läbiviimise juhend

1. Eksami korraldus

Eksam koosneb kahest etapist:

- teadmiste eksam (teooriatest);
- oskuste eksam (praktiliste tööde teostus).

2. Eesmärk

Kooli lõpueksami eesmärk on:

- hinnata õppija terviklikke teadmisi, oskusi ja hoiakuid;
- võimaldada õpilasel demonstreerida omandatud kutsealaseid teadmisi ja oskusi;
- võimaldada eksamikomisjonil hinnata õpilase vastavust puhastusteenindaja kutsestandardi nõuetele;
- hinnata õppija valmisolekut töötamiseks õpitud kutsealal.

3. Eksami sisu

Õppija vastab teooriatesti küsimustele (teadmiste eksam) ja teostab praktilisi töid (oskuste eksam).

3.1. Teadmiste eksam

Teadmiste eksamina tuleb sooritada teooriatest.

Teooriatesti küsimused puudutavad järgmisi teemasid:

majandus, tööõigisus, töö turvalisus, tule- ja elektriohutus, esmaabi, jäätmete käitlus, töökoha korraldamine, töö normeerimise alused, koristustehnoloogia üldised alused, töövahendid ja – meetodid, puhastus-, kaitse- ja hooldusained, pinnakattematerjalid, töövahendite, -seadmete ja masinate kasutamine ja puhastamine.

Teadmiste eksami läbinud õpilane saab osaleda oskuste eksamil.

3.2. Oskuste eksam

Oskuste hindamiseks saab õpilane praktilise töö ülesande:

- akna pesemine
- seina ja sinna juurde kuuluva puhastamine
- lae ja selle juurde kuuluva puhastamine
- mööbli puhastamine
- põranda puhastamine
- vaiba pesemine
- klassi koristamine
- kabineti koristamine
- esiku ja trepikoja koristamine
- koridori koristamine
- hügieeniruumi koristamine

Õpilane sooritab praktilise proovitöö ja esitab komisjonile. Õpilase praktilist tööd hindavad kaks vaatlejat. Töö lõppedes annab esmalt hinnangu oma tööle õpilane ise, seejärel hindajad. Lõplik hinne teatakse 1 tund peale praktilise eksami lõppu.

Oskusi hinnatakse järgmise skaala alusel:

2 punkti – parim valik, tulemus

1 punkt – vastab nõuetele

0 punkti – ei vasta nõuetele

Kui esimene hindamiskriteerium on 0 – punkti vääriline, siis loetakse proovitöö mitterahuldavaks.

Hinne kujuneb järgmiselt:

22 – 24 punkti, 90 – 100% - hinne „5”, väga hea

17 – 21 punkti, 70 – 89% - hinne „4”, hea

11 – 16 punkti, 45 – 69% - hinne „3”, rahuldav

0 – 10 punkti, 20 – 44% - hinne „2”, mitterahuldav

HINDAMISNÄITAJAD	1. KRITERIUM	2. KRITERIUM	3. KRITERIUM	TULEMUS
PUHASTUSLAHUSE VALMISTAMINE	Oskus valida õige aine	Oskus doseerida ainet vastavalt mustuse astmele	Oskus valmistada õige puhastuslahuse kogus puhastatavale pinnale	
TÖÖVAHENDI KASUTAMINE	Oskus valida õige töövahend	Oskus kasutada töövahendit	Töövahendi puhastamine	
PUHASTUSMEETODI VALIK JA TÖÖTAMINE	Oskus valida õige puhastusmeetod arvestades mustust ja pinnakattematerjali	Oskus töötada õiges tööjärjekorras (aseptiline puhastamine)	Oskus töötada õigete töövõtetega (ergonoomia) vastavuses tööohutusnõuetega.	
TÖÖ KVALITEET	Töötulemus	Töö planeerimine, kiirus	Oskus oma tööd hinnata	
KOKKU				

LISA 2 Õppekavaga seonduva õppebaasi kirjeldus

Puhastusteenindusala koolituse õppebaas võimaldab kutsestandardite nõuetele vastava nii teoreetilise kui ka praktilise koolituse läbiviimist.

Koolil on kaasaegse sisustuse ja metoodiliste materjalidega varustatud õppeklassid, õppelaborid ning puhastus- ja toitlustusvaldkonna vajadusi arvestava riist- ja tarkvaraga arvutiklassid, Interneti püsiühendus.

Puhastusteeninduse eriala õpetamiseks on sisustatud:

- teooriaklass
- puhastusteeninduse ja tekstiilide hoolduse labor

Harjutustöödeks on olemas vajalikud masinad, seadmed ja käsitööriistad.

Kokanduse eriala õpetamiseks on sisustatud:

- teooriaklass
- degusteerimisklass
- olemas vajalikud masinad, seadmed ja käsitööriistad
- teenindusklass
- õppekööök praktilisteks õppusteks
- koolil on olemas kaasaaja nõuetele vastav suurröök, kus õpilased saavad omandada praktilisi oskusi

Õppetöök on olemas:

- videoaparatuur ja videoteek kutseala õppematerjalidest;
- praktiliseks õppeks vajalik kogus tööriistu, seadmeid ja materjale (kooli õppekava aluseks oleva kutsestandardi põhioskuste õpetamiseks);
- näitvahendid masinate ja – seadmete töö põhimõtete selgitamiseks;
- puhastuses ja toitlustuses kasutatavad põhilised elektrilised käsitööriistad;
- töö- ja tervisekaitse nõuetele vastavad õpperuumid õppekavaga määratud õppetöö läbiviimiseks.

LISA 3 Õppekavaga seotud õpetajad

Õpetaja ees- ja perekonnanimi	Õppe- aine	Haridustase	Kvalifikatsioon
Lia Padu	Puhastusteenindus	Kesk-eri Jänedä Sovhoostehnikum 1968.a. Agronoomi eriala Tallinna Ülikool kutsepedagoogika osakond bakalauruse õpe 2005 – 2008aasta	Vanempedagoog
Rita Karask	Puhastusteenindus	Keskharidus Aseri Keskkool 1986 Tallinna Ülikool kutsepedagoogika osakond bakalauruse õpe 2006 – 2009aasta	Pedagoog
Tea Herodes	Majandus ja ettevõtlus	Kõrgharidus Tartu Riiklik Ülikool 1976 a. psühholoogia eriala Tartu Riiklik Ülikool 1971 a. geograafia eriala	Pedagoog
Ester Altermann	Raamatupidamine	Rakenduslik kõrgharidus Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool 2002.a. Raamatupidamise eriala	Vanempedagoog
Helju Aasna	Majapidamistöed, toiduvalmistamine	Keskeri Tallinna Riiklik Kooperatiivkaubanduse Tehnikum 1967 toiduvalmistamise tehnikatehnoloog, kondiiter	Pedagoog
Andres Seire	Arvutiõpetus ja asjaajamine	Kõrgharidus , Tallinna Tehnika Ülikool	Pedagoog
Ago Öövel	Töö- ja keskkonnaohutus	Keskeri Kohtla-Järve Keemia- Mäetehnikum 1965.a.	Pedagoog
Kai Parman	Ajalugu	Kõrgharidus Tartu Ülikool teaduskond Ajaloo	Pedagoog
Jalmar Eesmaa	Keemia	Kõrgharidus, Tartu Ülikool	Pedagoog
Kati Adul	Toiduvalmistamine, kondiitritööd	Kesk-eri, Paide Kutsekeskkool, 2005	Noorempedagoog
Ene Pener	Erialane võõrkeel	Keskharidus Tallinna 20.Keskkool 1992.a. TÜ 2005	Noorempedagoog